

Raadsonderzoek Wmo en Welzijn Hilversum

Colofon

Projectnummer: 271

Auteurs: Oscar Papa
Gerard Nieuwe Weme
Yorick van den Berg
Sabine Bernard
Rosa Duijvendak

B&A B.V.
Bezuidenhoutseweg 161
Postbus 829
2501 CV Den Haag

t 070 - 3029500
f 070 - 3029501

e-mail: info@bagroep.nl
http: www.bagroep.nl

Den Haag, december 2021

© Copyright B&A B.V. 2021.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle opdrachten en werkzaamheden zijn de Algemene voorwaarden van B&A B.V. van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder dossiernummer: KvK Haaglanden 27177844. De Algemene voorwaarden treft u als bijlage aan en kunt u tevens inzien op onze website, www.bagroep.nl.

B&A is gevestigd in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam.

23-12-2021 17:50:00

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	4
1.1 Aanleiding en doel onderzoek	4
1.2 Conclusies	4
1.3 Aanbevelingen volgende raadsperiode	7
2. Inleiding	11
2.1 Aanleiding	11
2.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	11
2.3 Onderzoeksverantwoording	13
2.4 Leeswijzer	14
3. Feitenreconstructie	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Feitenreconstructie kaderstellende rol van de raad	17
3.3 Feitenreconstructie controlerende rol van de raad	23
3.4 Feitenreconstructie rolinvulling college en ambtelijke organisatie	26
4. Ervaringen en verklaringen	35
4.1 Inleiding	35
4.2 Ervaringen en verklaringen kaderstellende rol raad	35
4.3 Ervaringen en verklaringen controlerende rol raad	38
4.4 Ervaringen en verklaringen ondersteuning door college en ambtelijke organisatie	40
5. Waardering bevindingen	45
5.1 Inleiding	45
5.2 Waardering kaderstellende rol raad	45
5.3 Waardering controlerende rol raad	48
Bijlage 1: Tijdlijn van feiten	53
Bijlage 2: Scenario's voor aanbevelingen	87

1. Managementsamenvatting

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

Binnen de gemeenteraad van Hilversum heerst al enkele jaren onvrede over het dossier Wmo en Welzijn. De raad ervaart niet of onvoldoende in staat te zijn om goede kaders te stellen en goed te kunnen controleren. Wat gebeurt er in de uitvoering en levert dat ook de resultaten op die de raad heeft afgesproken? Zodoende is het voor de raad een lastig en moeilijk te doorgronden dossier, waar maar beperkt grip op te krijgen is als raadslid. Dit heeft geleid tot de motie M21-16: Motie Vreemd: Raadsonderzoek Wmo/Welzijn, Schone lei voor een nieuwe raad. Het onderzoek dient de lerende rol van de raad te versterken.

De doelstelling van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken of de huidige gemeenteraad voldoende in staat is gesteld om zijn kaderstellende en controlerende taken, goed uit te kunnen voeren. Tevens moeten de uitkomsten van het onderzoek handvatten bieden aan de nieuwe raad voor zijn controlerende en kaderstellende functie. De insteek is een analyse ten behoeve van het versterken van de lerende rol van de raad. De analyse moet leiden tot heldere adviezen en aanbevelingen aan de raad.

Daarbij is de volgende **centrale vraagstelling** geformuleerd:

Hoe is de decentralisatie van de Wmo en welzijn in Hilversum verlopen en wat zijn na zes jaar de geleerde lessen voor de komende periode, met daarbij aandacht voor de samenwerking, de informatievoorziening en de financiële verantwoording in de gehele keten: raad, college en organisatie (Regio G&V en Hilversum) met aandacht voor de verschillende taken en verantwoordelijkheden?

Het onderzoek heeft bestaan uit (1) het opstellen van een feitenreconstructie van de behandeling van alle kaderstellende documenten en verantwoordingsinformatie over de Wmo in de periode 2015-2021. De bevindingen uit deze feitenreconstructie zijn weergegeven in hoofdstuk 3 van deze rapportage. De feitelijke bevindingen (feitenreconstructie) zijn voor ambtelijk wederhoor teruggelegd en deze reactie is verwerkt. Het tweede (2) onderdeel van het onderzoek heeft bestaan uit interviews met vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie, de regio, de Adviesraad Sociaal Domein, de griffie én vertegenwoordigers van het vorige en huidige college én vertegenwoordigers van alle afzonderlijke raadsfracties. Deze interviews hebben plaatsgevonden om de feiten zoals opgehaald in de feitenreconstructie te toetsen en om ervaringen met en verklaringen voor het feitenrelaas op te halen. De derde (3) stap van het onderzoek betreft een reflectiesessie met vertegenwoordigers van de raad op de bevindingen met als doel het opstellen van aanbevelingen voor de raadsperiode 2022-2026.

Deze managementsamenvatting bevat de conclusies en de aanbevelingen.

1.2 Conclusies

Naast de hoofdconclusie zijn de conclusies langs drie lijnen weergegeven: (1) de kaderstellende rol van de raad, (2) de controlerende rol van de raad en (3) de ondersteuning van college, ambtelijke organisatie en griffie bij de rolinvulling door de raad.

Hoofdbevinding: De logische samenhang tussen doelen, uitvoering en resultaten in het Hilversumse Wmo- en welzijnsbeleid ontbreekt, de kwaliteit van de doelen en als gevolg daarvan de verantwoording is onder de maat. Het ontbreekt in de onderzochte periode vanaf 2015 aan een duidelijk lokaal Hilversumse beleidscyclus op het gebied van Wmo en welzijn. Niet duidelijk is wanneer de raad tevreden kan zijn met het doelbereik van Wmo en welzijn. De Hilversumse raad stelt weinig concrete

uitgangspunten en doelen vast met vaak ontbrekende meetpunten en streefwaarden. De gevolgen hiervan zijn groot. Het politieke debat vindt onvoldoende plaats op de inhoud mede als gevolg van het niet voorleggen van verschillende scenario's of keuzen. Als de raadsleden dan willen controleren of het beleid tot de gewenste resultaten leidt, blijkt dit niet mogelijk. Immers op vage doelen en vage uitgangspunten of ambities is geen duidelijke verantwoording mogelijk.

Conclusies kaderstellende rol raad

Veel plannen, onderlinge samenhang niet inzichtelijk. Uit het onderzoek blijkt dat de raad op het vlak van Wmo en welzijn in de periode 2015-2021 een reeks aan beleidsplannen heeft vastgesteld waarvan de onderlinge samenhang bij meerdere respondenten (raad, ambtelijke organisatie, college) niet inzichtelijk is. De onderlinge relatie tussen de verschillende beleidsplannen wordt meer niet dan wel benoemd in beleidsplannen en raadsvoorstellen.

De kaders bevatten zelden een beschrijving van de beleidsvrijheid, een analyse of evaluatie waar de gemeente nu staat met Wmo en welzijn. Bovendien worden geen keuzemogelijkheden of scenario's voorgelegd. Alleen in de periode 2013-2015 is in benen-op-tafelsessies een aantal keuzes over de uitvoeringsstrategie voorgelegd (wijkteams of een centrale toegang). De benen-op-tafelsessies (tegenwoordig beeldvormende sessies) hebben geen formele status in de vergadercyclus van de raad. De wijze waarop de financiële kaders worden bepaald (bijvoorbeeld op basis van beschikbare Rijksmiddelen of reëel begroten op basis van verwachte uitgaven) is nooit expliciet voorgelegd aan de raad. De raad heeft er ook niet om gevraagd.

Het gevolg is een toenemend ongemak bij de raad over de kaderstellende plannen. De raad constateert in debatten en in de interviews in het kader van dit onderzoek dat de beleidscyclus onduidelijk is, maar gaat uiteindelijk in (grote) meerderheid wel akkoord met de voorgelegde kaders. De kaders vormen vervolgens een te onduidelijke opdrachtformulering voor het college en de ambtelijke organisatie.

Concreetheid van de doelen onder de maat. De Wmo vereist dat duidelijke doelen, resultaten en streefwaarden worden opgenomen in het beleid (artikel 2.1.2). De Hilversumse praktijk bij alle lokale kaders is dat vooral wordt gewerkt met uitgangspunten. Er is geen sprake van concrete doelen of streefwaarden. Dat werken met algemene uitgangspunten biedt volgens veel respondenten ook ruimte voor interpretatie. Bovendien lijkt het volgens veel raadsleden ook het gevolg van het feit dat in Hilversum met brede coalities met verschillende opvattingen wordt gewerkt waardoor concrete doelen en keuzes lastiger te maken zijn. Het gevolg is dat plannen worden vastgesteld en dat na enige tijd (soms jaren) de raad behoefte heeft aan indicatoren waarop gestuurd kan worden. De dan geformuleerde indicatoren sluiten vervolgens niet één op één aan op de uitgangspunten en doelen.

Geen grip en sturing op de inzet van de regio Gooi- en Vechtstreek. De regio Gooi- en Vechtstreek heeft meerdere taken en rollen in de Wmo. Het is de raad niet altijd duidelijk waarom welke taken bij de regio zijn belegd. De regio is beleidsmaker, bijvoorbeeld waar het gaat om Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, maar ook waar het gaat om de nota financieel gezond sociaal domein die is opgesteld als gevolg van een bestuursopdracht van de deelnemende gemeenten. De regio is daarnaast uitvoerder van ondersteunende taken zoals de inkoop van Wmo-voorzieningen. Daarnaast is de regio ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de regiotaxi. Uit de interviews blijkt dat de raad het lastig vindt om de regionale besluitvorming te volgen en te beïnvloeden. Uit de feitenreconstructie blijkt dat de raad in grote meerderheid ook weinig tot geen gebruik maakt van de mogelijkheden om de regionale besluitvorming te beïnvloeden, dit ondanks het feit dat de regionale samenwerking een vast agendapunt was bij de commissie Zorg en Samenleving. Dit agendapunt leidt zelden tot een vorm van bespreking.

Conclusies controlerende rol raad

Lang geen gegevens over de uitvoering van Wmo en Welzijn. Daar zijn meerdere verklaringen voor. De gegevens waren er gewoonweg niet, onvoldoende betrouwbaar of alleen na lange tijd beschikbaar (bijvoorbeeld gegevens over kosten en gebruik van voorzieningen). Van een gestructureerde informatievoorziening over de ontwikkelingen binnen Wmo en welzijn is lange tijd geen sprake geweest. Zo is enkele keren een Sociale Monitor voorgelegd. Vanaf 2020 ontvangt de raad structureel raadsdashboards sociaal domein. Het langdurig uitblijven van sturingsinformatie leidt tot veel ongemak en vragen bij de raad. De raad is tot 2020 ook niet in staat om helder en eensgezind te formuleren op basis van welke informatie de raad geïnformeerd wil worden. Hier ligt ook een nauwe relatie met de afwezigheid van concrete doelen, indicatoren en streefwaarden in de inhoudelijk en financiële kaders.

Planning- en controlcyclus gaat vooral over geld. De planning- en controlcyclus is dominant financieel gestuurd. De raad heeft de structuur voor de planning- en controlcyclus vastgesteld. De planning- en controlcyclus bevat volgens raadsleden vooral uit voldongen feiten die overwegend laat in beeld komen. De planning- en controlcyclus bevat pas sinds kort ook financiële prognoses rondom Wmo en welzijn. Bij forse financiële overschrijdingen wordt de raad direct geïnformeerd en dit leidt bij de tussenrapportages tot begrotingswijzigingen. De raad intervenueert daar niet op. De inhoudelijke ontwikkelingen in de Wmo en welzijn worden in een andere commissie besproken dan de financiële ontwikkelingen. Dat leidt er volgens respondenten toe dat onvoldoende de verbinding tussen inhoud en financiën wordt gelegd.

Status en doel raadsinformatiebrieven, collegebrieven en beeldvormende sessies onduidelijk. Sprake is van een grote toestroom van voortgangsinformatie richting de raad. De raad ontvangt vele raadsinformatie- en collegebrieven, soms op verzoek (n.a.v. een toezegging in een debat), maar vaker op initiatief van het college. Zodra er financiële gevolgen in worden benoemd en het leidt tot begrotingswijzigingen, wordt de verbinding gemaakt met tussenrapportages en de andere onderdelen van de planning- en controlcyclus. Behalve de afspraak dat bij grote financiële overschrijdingen de raad per raadsinformatiebrief wordt geïnformeerd, zijn uit noch het Reglement van Orde noch de interviews eenduidig beleefde afspraken gebleken over het gebruik van college- en raadsinformatiebrieven en wat het verschil daartussen is. Ook worden beeldvormende sessies gebruikt om de raad te informeren. Deze sessies hebben geen formele status, maar er wordt wel informatie verstrekt die volgens raadsleden niet altijd terugkomt in de reguliere vergadercyclus van de raad.

Conclusies ondersteuning ambtelijke organisatie, college en griffie

College legt geen keuzes en scenario's voor. Behalve in benen-op-tafelsessies in de periode tot 2015 waarbij keuzes werden voorgelegd in de organisatie van de toegang tot het sociaal domein (waaronder de Wmo), is bij geen van de door de raad in behandeling genomen kaderstellende beleidsdocumenten sprake geweest van voorgelegde keuzes of scenario's. Wel vindt in de beeldvormende sessies een vorm van aftasting door het college en de ambtelijke organisatie plaats op voorgenomen beleid en maatregelen. De raadsleden ervaren deze beeldvormende sessies vooral als informierend en zendend vanuit het college en de ambtelijke organisatie. Raadsvoorstellen bevatten in de regel een voorstel tot het besluit om in te stemmen met het beleidskader. In de interviews wordt aangegeven dat het ontbreken van scenario's en keuzes leidt tot veel moties en amendementen in de behandeling van de beleidsplannen. Een debat over fundamentele keuzes en richtingen in het Wmo- en welzijnsbeleid vindt niet plaats.

Geen kwaliteitseisen aan plannen en kaders. De raad heeft geen gezamenlijk beeld bij de kwaliteitseisen die ze aan inhoudelijke en financiële kaders wil stellen. Het gevolg is dat de ambtelijke organisatie en het college naar eigen inschatting kaders opstellen, maar daarbij wel het gevoel overhouden dat wat ze voorleggen nooit geheel zal voldoen aan de verwachtingen. Onduidelijk is tevens welke afspraken er zijn op welk niveau de raad plannen (WAT en HOE) wil behandelen en ontvangen. De

raad ontvangt mede op eigen verzoek ook uitvoeringsplannen en -agenda's. Het gevolg hiervan is dat de raad op het uitvoeringsniveau gaat sturen.

Raad stelt weinig eisen aan de verantwoordingsinformatie en ziet door de bomen het bos niet meer. College en ambtelijke organisatie worstelen met het niveau waarop de raad geïnformeerd wil worden. Sprake is van een continu aanwezig ongemak bij de raad over de verstrekte informatie, waarbij de raad in de beleving van de ambtelijke organisatie en college ook niet eensgezind is over de inhoud van de verantwoordingsinformatie. Met de recente raadsdashboards Sociaal Domein is daar wel meer rust in gekomen. Het college en de ambtelijke organisatie proberen de raad van zoveel mogelijk informatie te voorzien, binnen en buiten de planning- en controlcyclus. Het gevolg hiervan is dat de raad door de bomen het bos niet meer ziet en het vertrouwen in de ambtelijke organisatie en het college op dit punt verder afneemt.

Griffie heeft een logistiek-faciliterende rol en heeft geen duidelijke opdracht van de raad. De griffie is namens de raad de vertegenwoordiger, belangenbehartiger en gesprekspartner in de driehoek met burgemeester en gemeentesecretaris. De griffier is bovenal ook ondersteuner van raad. In Hilversum verstrekt de griffie bijvoorbeeld technische bijstand in de vorm van hulp bij moties, amendementen en initiatiefvoorstellen. De griffie heeft echter geen inhoudelijke opdracht gekregen om door het college voorgelegde kaders te toetsen op kwaliteitseisen. Hetzelfde geldt voor de voorgelegde verantwoordingsinformatie via de planning- en controlcyclus en de raadsinformatie- en collegebrieven. Dat wordt door de griffie ook niet als onderdeel van hun rol beschouwd. Er vindt een meer technische check plaats op de raadsvoorstellen. Maar er wordt niet getoetst op de door raadsleden in de interviews genoemde gewenste kwaliteitseisen zoals de aanwezigheid van keuzes en scenario's, een beschrijving van de beleidsvrijheid, een analyse van de maatschappelijke opgave, de aanwezigheid van concrete doelen, resultaten en streefwaarden en de wijze waarop verantwoord gaat worden. De griffie heeft daarin ook geen opdracht gekregen van de raad. Het gevolg is dat kaders en verantwoordingsinformatie worden voorgelegd waar de raad alleen met vragen, moties en amendementen nog aanpassingen in kan doen. Bij de griffie is niet bekend welke vastgelegde afspraken er zijn over het gebruik van raadsinformatiebrieven en collegebrieven en wat de verschillen daartussen zijn. De griffie kan daardoor, net als de raad zelf, niet handelen op een niet afgesproken of verkeerd gebruik van deze brieven.

1.3 Aanbevelingen volgende raadsperiode

In een reflectiesessie met vertegenwoordigers van de raad is een drietal scenario's (zie bijlage 2) voorgelegd. Scenario's met keuzes hoe de raad met de conclusies uit dit raadsonderzoek wil omgaan. De opbrengsten van deze reflectiesessie met de raad zijn verwerkt in onderstaande aanbevelingen. De aanbevelingen zijn langs drie lijnen weergegeven: (1) aanbevelingen gericht op de versterking van de kaderstellende rol van de raad, (2) aanbevelingen gericht op de versterking van de controlerende rol van de raad en (3) aanbevelingen gericht op de ondersteuning van de raad door college, ambtelijke organisatie en griffie.

Aanbevelingen kaderstellende rol raad

De aanbevelingen zijn erop gericht om op de volgende punten de kaderstellende rol van de raad van de raad geleidelijk te versterken:

- Logische samenhang tussen doelen, uitvoering en resultaten aanbrengen.
- Samenhang tussen alle plannen op het vlak van Wmo en Welzijn aanbrengen.
- Doelen concreet maken en streefwaarden opstellen.
- Meer grip krijgen op wat er in de regio gebeurt.

Aanbeveling 1: Breng samenhang aan tussen alle kaderstellende plannen op het vlak van Wmo en Welzijn.

Het huidige beleidskader voor het Sociaal Domein dateert van 2017 en zal in de volgende raadsperiode moeten worden geëvalueerd en herzien. Gebruik deze mogelijkheid om terug te gaan naar de tekentafel en samenhang aan te brengen tussen alle beleids- en uitvoeringsplannen rondom Wmo en welzijn.

Aanbeveling 2: Stel aan elk nieuw beleidskader voor Wmo en welzijn kwaliteitseisen die de grip op Wmo en welzijn vergroten.

Hierbij gaat het om de volgende kwaliteitseisen die voor elk nieuw beleidskader gelden:

- *Wettelijke verplichtingen.* De raad wordt geïnformeerd over de wettelijke verplichtingen in de Wmo en welzijn. Wat moet de gemeente sowieso aan taken uitvoeren en welke uitvoeringsvoorschriften gelden daarbij?
- *Beleidsvrijheid.* De raad wordt geïnformeerd over de keuzemogelijkheden die de wet biedt op het vlak van doelen en uitvoering van de Wmo en welzijn. Waar kan de raad nog eigen keuzes maken en tot hoever gaan die keuzes?
- *Scenario's.* De raad krijgt altijd scenario's voorgelegd. Die kunnen voortkomen uit wettelijke verplichtingen en mogelijkheden tot beleidsvrijheid. Ze kunnen ook betrekking hebben op een verschillend ambitieniveau. De raad krijgt dus geen kant en klaar voorstel voorgelegd waar de raad alleen ja of nee tegen kan zeggen. Scenario's worden voorzien van voor- en nadelen.
- *Meting en maatschappelijke opgave.* Elk nieuw beleidsplan bevat een (1) terugblik op behaalde resultaten, (2) waarin een relatie wordt gelegd met de wijze van uitvoering en (3) de maatschappelijke opgave: wat is het maatschappelijk vraagstuk waar Hilversum voor staat?
- *Concrete doelen met streefwaarden.* Een beleidsplan bevat altijd SMART-doelen (is ook een wettelijk vereiste) en streefwaarden. De doelen dienen betrekking te hebben op kosten en gebruik van voorzieningen, inwonerservaringen over vindbaarheid, bereikbaarheid, snelheid en effect van de Wmo- en welzijnsvoorzieningen en maatschappelijke effecten (bv aantal inwoners dat voldoende zelfregie ervaart, eenzaamheid, geen belemmeringen hebben om deel te nemen aan de samenleving).
- *Financiën.* Elk beleidsplan bevat een financiële paragraaf met daarin een prognose van de uitgaven. Tevens bevat het een expliciete keuze voor of begroten op basis van beschikbare middelen of begroten op basis van verwachte uitgaven. De raad dient zich hier over uit te spreken.
- *Beeld- en oordeelsvormend deel.* De raad geeft in het oordeelsvormend deel aan welk scenario moet worden uitgewerkt tot een voldragen beleidsplan. Dit voldragen beleidsplan wordt voorgelegd ter besluitvorming aan de raad.
- *Regio.* Het beleidsplan bevat voor te leggen keuzes, waarin verschillende rolinvullingen van de regio worden gewogen. Als er een rol voor de regio is, dan staat in het voorstel op welke wijze de raad daar nog invloed op kan uitoefenen. De raad neemt een besluit over de rol van de regio, de mandatering van bevoegdheden aan het college en de wijze waarop de raad tussentijds geïnformeerd wordt en kan sturen.

Aanbevelingen controlerende rol raad

De aanbevelingen zijn erop gericht om op de volgende punten de controlerende rol van de raad van de raad geleidelijk te versterken:

- Vooraf bepaalde afspraken over de te hanteren indicatoren en de wijze waarop de raad daarover wordt geïnformeerd en in positie wordt gebracht.
- Balans tussen inhoud en financiën in de planning- en controlcyclus en de wijze van behandeling in de raad.
- Duidelijkheid over status en doel raadsinformatiebrieven, collegebrieven en beeldvormende sessies.

Aanbeveling 3: Stel kwaliteitseisen aan de informatie die de raad ontvangt.

Hierbij gaat het om de volgende kwaliteitseisen in het kader van de reguliere en actieve informatieplicht van het college:

- Bij elk nieuw plan indicatoren met streefwaarden vaststellen inclusief een opdracht aan het college om de gegevens te verzamelen en te rapporteren. Over deze indicatoren wordt gerapporteerd in de reguliere planning- en controlcyclus.
- Een gelijktijdige inhoudelijke en financiële bespreking van de begroting, tussenrapportages, jaarrekening en kadernota door commissie en raad op het vlak van Wmo en welzijn.
- Heldere afspraken over wanneer welk instrument wordt ingezet om de raad te informeren in het kader van de actieve informatieplicht waarbij:
 - Raadsinformatiebrieven uitsluitend worden ingezet bij (1) financiële afwijkingen van meer dan € 250.000 euro (2) wetswijzigingen die van invloed zijn op de Wmo en welzijn en (3) actuele situaties in de samenleving en uitvoering die directe gevolgen hebben op de doelen, uitvoering en resultaten van het Wmo- en welzijnsbeleid.
 - Collegebrieven uitsluitend worden gebruikt ter beantwoording van raadsvragen.
- Beeldvormende sessies op het vlak van Wmo en welzijn worden uitsluitend ingezet als onderdeel van de oordeelsvormende discussie over kaders en plannen. Beeldvormende sessies zijn in principe niet bedoeld voor het tussentijds informeren van de raad. Dat gebeurt via de planning- en controlcyclus en indien van toepassing via raadsinformatiebrieven in het kader van de actieve informatieplicht. Het is aan het presidium in de volgende raadsperiode om de status, positie en rol van de beeldvormende sessies binnen de gehele vergadercyclus en alle beleidsdomeinen te beschouwen. Dat valt buiten de scope van dit raadsonderzoek.

Aanbevelingen ondersteuning ambtelijke organisatie, college en griffie

De aanbevelingen zijn erop gericht om op de volgende punten de ondersteuning van de raad door college, ambtelijke organisatie en griffie geleidelijk te versterken:

- Het college legt keuzes en scenario's voor aan de raad om deze beter in positie te brengen
- College en ambtelijke organisatie passen de kwaliteitseisen aan de kaders en de verantwoordingsinformatie toe
- De griffie heeft naast een logistiek-faciliterende rol de opdracht om objectief vast te stellen of aan de kwaliteitseisen ter versterking van zowel de kaderstellende als de controlerende rol wordt voldaan.

Aanbeveling 4: Leg in een bestuursopdracht aan het college vast aan welke kwaliteitseisen kaders en verantwoordingsinformatie moeten voldoen.

In de bestuursopdracht worden de kwaliteitseisen aan kaderstellende plannen en verantwoordingsinformatie benoemd. Dit betreft de eisen zoals benoemd bij aanbeveling 2 en 3.

Aanbeveling 5: Breid de huidige logistiek-faciliterende rol van de griffie uit met een opdracht aan de griffie om te toetsen of kaders en verantwoordingsinformatie voldoen aan de kwaliteitseisen.

De griffie toetst in opdracht van de raad of college en ambtelijke organisatie voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. De griffie stelt aan de hand van een toetsing van de stukken aan de kwaliteitseisen objectief vast of wordt voldaan aan de genoemde eisen. Als hieraan op enig punt niet wordt voldaan, besluit de agendacommissie dat de stukken niet in behandeling worden genomen voordat voldaan is aan de kwaliteitseisen. De raad geeft de griffie hiertoe de opdracht en stelt de griffie in staat om deze rol te vervullen.

2

INLEIDING

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

Binnen de gemeenteraad van Hilversum heerst al enkele jaren onvrede over het dossier Wmo en Welzijn. De raad ervaart niet of onvoldoende in staat te zijn om goede kaders te stellen en goed te kunnen controleren. Wat gebeurt er in de uitvoering en levert dat ook de resultaten op die de raad heeft afgesproken? Zodoende is het voor de raad een lastig en moeilijk te doorgronden dossier, waar maar beperkt goed grip op te krijgen is als raadslid. Dit heeft geleid tot de motie M21-16: Motie Vreemd: Raadsonderzoek Wmo/Welzijn, Schone lei voor een nieuwe raad. Het onderzoek dient de lerende rol van de raad te versterken.

De eerste drie jaar (vanaf 2015) trokken college en raad veel gezamenlijk op in het dossier Wmo/welzijn. Daarna is het stiller geworden. Er ontstond veel begripsverwarring over de transitie, transformatie en substitutie. In de raad ontstond vanaf 2017 steeds meer behoefte aan informatie over de bereikte resultaten. In 2018 ontstond daarbij een discussie over de beschikbaar gestelde rijksmiddelen in relatie tot wat gemeente heeft begroot. Vanaf dat moment ontstond steeds meer het gevoel bij de raad dat de grip op de Wmo en welzijn minder werd.

Het onderzoek heeft betrekking op de uitvoering van de Wmo (waaronder de maatwerkvoorzieningen) en welzijnswerk dat voortvloeit uit de Wmo (algemene voorzieningen). Het onderzoek heeft geen betrekking op Veilig Thuis (hoofdstuk 4 van de Wmo) en Overige voorzieningen voor maatschappelijke ondersteuning (hoofdstuk 3a van de Wmo). Het onderzoek heeft eveneens geen betrekking op jeugd(beleid) en de taken die voortkomen uit de Participatiewet.

2.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

De doelstelling van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken of de huidige gemeenteraad voldoende in staat is gesteld om zijn kaderstellende en controlerende taken, goed uit te kunnen voeren. Tevens moeten de uitkomsten van het onderzoek handvatten bieden aan de nieuwe raad voor zijn controlerende en kaderstellende functie. De insteek is een analyse ten behoeve van het versterken van de lerende rol van de raad. De analyse moet leiden tot heldere adviezen en aanbevelingen aan de raad.

Daarbij is de volgende **centrale vraagstelling** geformuleerd:

Hoe is de decentralisatie van de Wmo en welzijn in Hilversum verlopen en wat zijn na zes jaar de geleerde lessen voor de komende periode, met daarbij aandacht voor de samenwerking, de informatievoorziening en de financiële verantwoording in de gehele keten: raad, college en organisatie (Regio G&V en Hilversum) met aandacht voor de verschillende taken en verantwoordelijkheden?

De deelvragen zijn geordend langs de lijnen van de rolinvulling van de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Per onderdeel zijn deelvragen onderscheiden die toezien op een *feitelijke reconstructie*, deelvragen die toezien op *verklaringen en ervaringen* en deelvragen die toezien op een *waardering van de feiten, verklaringen en ervaringen*. Op basis van de beantwoording van de onderzoeksvragen wordt het handelingsperspectief geschetst.

Rolinvulling van de kaderstellende rol van de raad

Feitenreconstructie

1. Welke kaderstellende documenten (lokaal en regionaal beleid, verordening, beleidsregels) zijn door de raad vastgesteld in de periode 2015-2021?
2. Op grond waarvan zijn de financiële kaders in de periode 2015-2021 bepaald?
3. Hoe is de planning- en controlcyclus ingericht en uitgevoerd in de periode 2015-2021?
4. Welke instrumenten (moties, amendementen) heeft de raad op eigen initiatief ingezet om de kaderstellende rol te vervullen in de periode 2015-2021? Welke invloed hebben deze instrumenten gehad op de kaders?

Verklaringen en ervaringen

5. Hoe ervaart de raad terugkijkend invulling van de kaderstellende rol, de kwaliteit van de vastgestelde kader en de kwaliteit van de planning- en controlcyclus?
6. Welke verklaringen hebben raadsleden, leden van het college en leden van de ambtelijke organisatie voor de ervaren en feitelijk toegepaste invulling van de kaderstellende rol van de raad?

Waardering van de bevindingen

7. In welke mate zien de kaderstellende documenten toe op de vier invalshoeken van sturing?
8. In welke mate bieden de kaderstellende documenten de door de Wmo vereiste concreetheid van doelen en streefwaarden?
9. Heeft de raad voldoende informatie en keuzemogelijkheden voorgelegd gekregen op om een goede manier afwegingen in beleids- en financiële keuzes te maken?

Rolinvulling controlerende rol van de raad

Feitenreconstructie

10. Welke verantwoordingsinformatie (lokaal en regionaal) heeft de raad ontvangen in de periode 2015-2021 en welke eisen heeft de raad daar zelf aan gesteld?
11. Op welke wijze is de raad in de periode 2015-2021 in stelling gebracht om de inhoudelijke en financiële kaders te controleren? Zijn daarbij keuzes en consequenties (inhoudelijk en financieel) bij voorgelegd?
12. Welke instrumenten (moties, amendementen, schriftelijke vragen) heeft de raad op eigen initiatief ingezet om de controlerende rol te vervullen in de periode 2015-2021? Welke invloed hebben deze instrumenten gehad?

Verklaringen en ervaringen

13. Hoe ervaart de raad terugkijkend haar controlerende rol op de Wmo en welzijn mede bezien vanuit de ervaren kwaliteit van de planning- en controlcyclus en de verstrekte verantwoordingsinformatie?
14. Welke verklaringen hebben raadsleden, leden van het college en leden van de ambtelijke organisatie voor de ervaren kwaliteit van de verantwoordingsinformatie en feitelijk toegepaste invulling van de controlerende rol van de raad?

Waardering van de bevindingen

15. In welke mate ziet de verantwoordingsinformatie toe op de vier invalshoeken van sturing en bieden ze zicht het halen van doelen en streefwaarden?
16. Heeft de raad voldoende informatie en keuzemogelijkheden in de verantwoordingsinformatie voorgelegd gekregen om afwegingen in beleids- en financiële keuzes te maken?
17. Heeft de raad gebruik gemaakt van geboden of andere mogelijkheden om beleids- en financiële keuzes te maken?

Rolinvulling college en ambtelijke organisatie richting de raad

Feitenreconstructie

18. Op welke wijze is de raad door het college in de periode 2015-2021 in stelling gebracht om de inhoudelijke (lokaal en regionaal) en financiële kaders te bepalen? Zijn daarbij keuzes en consequenties (inhoudelijk en financieel) voorgelegd?
19. Hoe heeft het college invulling gegeven aan de actieve informatieplicht?

Verklaringen en ervaringen

20. Welke overwegingen hebben college en ambtelijke organisatie gehad bij de keuze voor de wijze waarop de raad in stelling is gebracht om de inhoudelijke en financiële kaders te bepalen?
21. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan de wijze waarop het college invulling heeft gegeven aan de actieve informatieplicht en de inrichting van de verstrekte verantwoordingsinformatie over het doelbereik?

2.3 Onderzoeksverantwoording

Het onderzoeksmodel

In het navolgende onderzoeksmodel zijn de drie onderdelen van het onderzoek, de feitelijke reconstructie en de verklaringen daarvoor, de waardering van de bevindingen en het handelingsperspectief samengebracht. In het onderzoeksmodel zijn cursief ook de onderzoeksmethoden op hoofdlijnen weergegeven.

		Rolinvulling raad	Rolinvulling college en ambtelijke organisatie
Stap 1	Feitelijke reconstructie in tijdlijn 2015 2021 (tot najaar)	<i>Documentenanalyse</i> Kaderstellen: beleidsniveau, via de P&C-cyclus en eigen initiatieven via amendementen, moties, voorstellen Controleren: via P&C cyclus, andere vormen en eigen initiatieven	<i>Documentenanalyse</i> Ondersteuning kaderstelling raad: duiden scope Wmo, beleidsvrijheid, te maken keuzes, effecten wetswijzigingen, onderbouwing regionale samenwerking Ondersteuning controle raad: keuzes inrichting verantwoording, kwaliteit van de verantwoording, consequenties verantwoording
	Ervaringen en verklaringen	<i>Interviews</i>	<i>Interviews</i>
Stap 2	Waardering bevindingen	<i>Interviews + reflectiesessie raad + expertoordeel onderzoekers</i> Inhoudelijke en financiële sturing Kwaliteit van de rolinvulling	<i>Interviews + expertoordeel onderzoekers</i> Inhoudelijke en financiële sturing Kwaliteit van de rolinvulling
Stap 3	Handelingsperspectief	<i>Reflectiesessie raad + eindanalyse</i> Lessons learned inhoudelijke en financiële sturing Lessons learned rolinvulling	

In de bijlage 1 bij dit rapport zijn de geraadpleegde schriftelijke bronnen (zie tijdlijn feitenreconstructie) weergegeven. De volgende respondenten hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Respondentgroep	Functionarissen
Ambtelijke organisatie	Loco-secretaris Teammanager Sociaal Domein Voormalig interimmanager Sociaal Plein Medewerker regio Gooi- en Vechtstreek tevens voormalig bestuursadviseur, programmamanager en manager Sociaal Plein Accountmanager I&A, Finance & Control
College	Wethouder periode 2014-2018, wethouder periode 2018-nu.
Vertegenwoordigers raadsfracties	Vertegenwoordigers van alle raadsfracties (in totaal 19 personen)
Adviesraad Sociaal Domein	Twee leden Adviesraad
Griffie	Griffier, raadsadviseur en commissiegriffier

2.4 Leeswijzer

Deze versie van de bevindingen bevat uitsluitend de feitenreconstructie (Hoofdstuk 3) zoals die blijkt uit de analyse van de schriftelijke bronnen. Daarnaast is gesproken met ambtelijk vertegenwoordigers om na te gaan of de feiten die zijn opgehaald overeenkomen met de werkelijkheid. De verklaringen, duidingen en belevingen van de ambtelijk vertegenwoordigers, die ook in de interviews aan de orde zijn geweest, zijn niet opgenomen in deze feitenreconstructie. Het vierde hoofdstuk bevat de ervaringen en verklaringen van alle respondentgroepen waar het gaat om de kaderstellende en controlerende rol van de raad en de ondersteuning daarbij door het college en de ambtelijke organisatie. Het vijfde hoofdstuk omvat een waardering van de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

3

FEITENRECONSTRUCTIE

3. Feitenreconstructie

3.1 Inleiding

De feitenreconstructie is opgesteld volgens de structuur van de onderzoeksvragen. Dit hoofdstuk bevat een feitelijke samenvattende beantwoording van de onderzoeksvragen zonder verdere duiding, verklaring en beleving van de verschillende respondentgroepen. De detailweergave van de feiten is in een tijdlijn in de bijlage opgenomen.

3.2 Feitenreconstructie kaderstellende rol van de raad

Kaderstellende documenten

1. *Welke kaderstellende documenten (lokaal en regionaal beleid, verordening, beleidsregels) zijn door de raad vastgesteld in de periode 2015-2021?*

Onderstaande weergave bevat ook de per 2015 vigerende beleidskaders relevant voor de Wmo, maar wel in de periode voorafgaand aan 2015 zijn vastgesteld. Bijvoorbeeld het beleidsplan Wmo. Per document is aangegeven welk type kaderstellend document (beleidskader of verordening en of het lokale of regionale kaders betreft) het is en op welke datum het door de raad is vastgesteld. De kaderstellende documenten die behoren bij de reguliere planning- en controlcyclus (kadernota en programmabegroting) zijn hierin niet opgenomen. Deze zijn opgenomen bij onderzoeksvraag 4 en 5. De kaderstellende documenten zijn in chronologische volgorde weergegeven.

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting
2012 tot 2015	1. Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen'. 2. Nota maatschappelijke zorg 3. Nota Vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning 4. Nota Regionale Samenwerking Sociaal Domein 5. Uitvoeringsnota Transformatie sociaal domein 6. Nota Mantelzorgondersteuning 7. Verordening sociaal domein gemeente Hilversum 2015 8. Verordening wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Hilversum 2015	Ad 1: In het beleidskader wordt in de toelichting aangegeven wat het wettelijk kader is en welke beperkingen jurisprudentie met zich meebrengt voor de beleidskeuzes. Ondanks dat genoemd wordt dat gewerkt moet worden met concrete doelen (les evaluatie vorige beleidsplan), bevat het beleidskader geen concrete doelstellingen. Wel zijn financiële kaders benoemd. Ad 2: Regionale nota. Ad 3: Leest als een uitvoeringsnota: gaat in op hoe het vrijwilligerswerk en de mantelzorgers ondersteund worden. Ad 4: Bevat afspraken over integrale dienstverlening door de deelnemende gemeenten. Op vlak van ICT, beleidsvoorbereiding, berichtenverkeer, inkoop en contractbeheer is sprake van gezamenlijke uitvoering. Ad 5: Kondigt de decentralisaties aan en benoemt de uitgangspunten voor de transformatie. Het is een uitvoeringsnota met een stappenplan. Er zit een financieel voorstel bij om incidenteel de kosten voor voorbereidende werkzaamheden te dekken. Het college krijgt de opdracht om ieder half jaar te rapporteren over de voortgang van dit invoeringsbudget. Ad 6: Nota wordt ter advisering voorgelegd aan de commissie. De uitvoering van het beleid vindt plaats binnen het Wmo beleidskader en de verordening Wmo 2015 zoals vastgesteld door de raad. De uitvoeringsnota wordt derhalve aangemeld bij de commissie ter advisering aan het college.

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting
		Ad 7: In regionaal verband opgesteld, lokaal vastgesteld. Ad 8: Regelt de juridische grondslag voor verstrekking van voorzieningen.
2015	1. Eenmalige investering vrouwenopvang. Oranjestad in Zicht 2. Raadsvoorstel P&C cyclus 2015 Sociaal Domein 3. Nota Financien Sociaal Domein 4. Raadsvoorstel invoeringskosten Sociaal Plein 5. Raadsvoorstel verlenging Wmo-beleidsplan met een jaar. Inclusief vaststelling aanvullende Wmo-nota 2015 6. Voorstel plan Huishoudelijke Hulp Toelage. 7. Begrotingswijzigingen Sociaal Domein individuele voorzieningen 2015/2016	Ad 1: Betreft gevraagde en verkregen goedkeuring voor eenmalige extra financiële middelen. Ad 2: Nader toegelicht bij vraag 4. Ad 3: Betreft aanpassing van de begroting, verdeling extra Rijksmiddelen, inclusief aanpassing bestemmingsreserve. Wordt in meerdere vergaderingen besproken en uiteindelijk geaccordeerd. Ad 4: Betreft extra investering in Sociaal Plein. Argumenten voor de investering en de verwachte opbrengsten worden genoemd (bijv. wegnemen wachttijden). Ad 5: Betreft een verlenging van het Beleidsplan Wmo (uit 2012) met een nadere geactualiseerde aanvulling over de uitvoering. Ad 6: voorstel waarin de commissie gevraagd wordt inhoudelijk te adviseren. Gaat naar de raad ter besluitvorming over de financiën omdat er middelen ter beschikking worden gesteld in regionaal verband. Ad 7: Betreft een tweede vraag voor extra middelen in het kader van de herindicaties Wmo en Jeugd voor het Sociaal Plein
2016	1. Raadsvoorstel De Sterke Buurten	Ad 1: Gaat uit van een buurtgerichte invulling van het welzijnswerk. In het plan wordt aangegeven dat de raad betrokken is geweest bij een beeldvormende sessie op 17 februari 2016.
2017	1. Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020 2. Kadernotitie 'Buurtgericht leven: leve de buurt!' 3. Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST 4. Kadernota Sociaal Domein 5. Actualisatie Wmo-verordening en Verordening Sociaal Domein.	Ad 1: Betreft regionaal plan. Leest vooral als een uitvoeringsplan, weinig streefwaarden of concrete doelen en effecten. Ad 2: Is kadernota over buurtgericht werken, buurtgericht welzijnswerk is daar onderdeel van. Ad 3: Betreft een extra investering in het Sociaal Plein om tot de top 5 beste sociale diensten van Nederland te horen en de wachttijden en doorlooptijden te verminderen. Ad 4: Doel van het plan is het bieden van een overkoepelend kader voor de uitvoering in het sociaal domein dat fungeert als kapstok voor uitvoeringsplannen, verordeningen, projecten en activiteiten. Bevat geen concrete doelen of streefwaarden. Ad 5: Betreft een actualisatie van de verordeningen als gevolg van wetswijzigingen, ervaringen en jurisprudentie.
2018	1. Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken'	Ad 1: betreft een uitvoeringsplan als nadere uitwerking van het buurtgericht werken / leven op het vlak van Wmo en Welzijn.
2019	1. Achterstanden in de Wmo 2. Transformatie agenda zorg welzijn 3. Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021	Ad 1: Voorstel voor extra investeringen in het Sociaal Plein om achterstanden in te lopen Ad 2: Deze stukken zijn alle gericht op het in gang zetten cq voortzetten van een beweging binnen het sociaal domein die er op is gericht de onderlinge betrokkenheid in de stad te vergroten door samen te werken met de inwoners die graag een bijdrage leveren aan het welzijn in onze stad. Voor de Wmo is een aantal indicatoren opgenomen. Meerdere raadsleden geven tijdens de behandeling aan dat het onduidelijk is of het hier gaat om het vaststellen van nieuwe kaders.

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting
		Ad 3: Betreft een voorstel behoud van sociale basisstructuur, versterken vrijwilligers en doen van experimenten toegang tot begeleiding. Tevens voorstel uitbreiding formatie en middelen voor verkorting van doorlooptijden.
2020	1. Besluit Doelgroepenvervoer 2. Op koers + regionaal actieprogramma "op weg naar een financieel gezond sociaal domein"	Ad 1: Besluit om Wmo- en leerlingenvervoer in de Gooi- en Vechtstreek samen te voegen in de regio ter hand te nemen en uit te voeren. Ad 2: Bevat voorstellen om tot kostenbeheersing in het sociaal domein (waaronder de Wmo) te komen.
2021	1. Beleidsplan Bescherming en opvang	Ad 1: Regionaal beleidsplan voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Beleidscyclus bij lokale kaders niet helder. De meeste beleidskaders zijn vastgesteld in de periode voor 2015. Het beleidskader voor de Wmo is één keer met aanvullingen verlengd. Vanaf 2016 volgt een reeks van opeenvolgende beleids- en uitvoeringsplannen. Niet duidelijk is wat de hiërarchie in deze plannen is en of ze ter vervanging zijn van bestaande kaders of dat ze vooral een nadere uitwerking of aanpassing van de uitvoeringsstrategie betreffen, voor de Agenda Wmo en Welzijn wordt wel verwezen naar eerdere kaderstelling. Voorbeelden hiervan zijn het raadsvoorstel Sterke Buurten, Leve de Buurten, de kadernota Sociaal Domein, de transformatieagenda Zorg en Welzijn en de Agenda Wmo en welzijn in de wijk. Uit de verslagen van de behandeling van deze kaders in de commissie en de raad blijkt dat deze kaders bij de raad veel vragen over de status en consequenties oproepen. Ze leiden meer dan eens tot moties, amendementen en uitstel van de besluitvorming.

Voor de regionale plannen rondom beschermd wonen en maatschappelijke opvang is sprake van een cyclus, steeds als de beleidsperiode afloopt, wordt een nieuw beleidskader opgesteld.

Plannen zijn weinig concreet op het WAT en de te behalen effecten. Algemeen kenmerk van de meeste beleidsplannen is dat deze vooral uitgangspunten bevatten die weinig specifiek zijn en ook zelden voorzien zijn van streefwaarden of voorstellen tot monitoring. De te behalen effecten (het WAT) worden niet of nauwelijks specifiek gemaakt. In de loop der jaren (vanaf 2016) komt de raad steeds terug op het ontbreken van indicatoren en na een aantal jaar komt er een set van indicatoren. Daarover meer bij de beantwoording van de andere onderzoeksvragen. De regionale beleidskaders lezen vooral als uitvoeringsplannen (gaan over het HOE) en zijn daarin ook concreet. Raadsleden zijn over deze regionale beleidsplannen overwegend positief.

Financiën dominant in een aantal beleidskaders. Een aantal kaders kent vooral een financieel karakter: er zijn meer middelen nodig voor de uitvoering van taken. Bijvoorbeeld voor de vrouwenopvang (incidenteel) en meer dan eens voor het Sociaal Plein. Eerst verloopt dat via begrotingswijzigingen, maar wordt op enig moment vervat in het project WINST. Daarin wordt ook een ambitieniveau op het vlak van doorloop- en afhandeltijden vastgelegd. Door de raad wordt dit als een aanvulling of aanscherping van bestaande beleidskaders opgevat. De raad vraagt meermaals naar de resultaten van het project WINST, zeker als na een kritisch rekenkamerrapport over de Wmo blijkt dat er nog veel verbeterpotentie is in de uitvoering door het Sociaal Plein. De raad wordt daarnaast gevraagd in te stemmen met extra middelen ten behoeve van het Sociaal Plein (om achterstanden weg te werken).

Lokale regelgeving (verordening) leidt tot weinig debat. De juridische kaders (verordeningen) leiden in de commissie wel tot veel technische vragen, maar worden in de behandeling in de raad met zeer weinig debat vastgesteld. Eenmaal vraagt de raad om de beleidsregels als uitwerking van de verordening.

Alle inhoudelijke en juridische kaders zijn voorzien van een advies van de Adviesraad. Zowel bij de inhoudelijke kaders als bij de juridische kaders is structureel een advies van de Adviesraad Sociaal Domein toegevoegd. Het college geeft daarbij aan op welke wijze de adviezen zijn verwerkt. In de regel leidt dat bij de raad niet tot vragen.

Financiële kaders

2. Op grond waarvan zijn de financiële kaders in de periode 2015-2021 bepaald?

Invoeringskosten decentralisatie Wmo reëel geraamd. Uit het onderzoek blijken verschillende invalshoeken voor het bepalen van de financiële kaders. Voor de invoeringskosten (2014-2015) wordt gewerkt met een flexibele raming (uitvoeringsnota transformatie sociaal domein 2014) voor reëel te verwachten invoeringskosten. Op verzoek van de raad wordt twee keer per jaar gerapporteerd over de gerealiseerde kosten. De gemeente becijfert dan ongeveer 1,8 mln. euro extra invoeringsbudget nodig is ten opzichte van de daarvoor beschikbaar gekomen Rijksmiddelen.

Van begroten op basis van Rijksbudgetten naar begroten op basis van verwachte uitgaven. Voor het opstellen van het financieel kader voor de Wmo, geldt dat de van Rijksweg beschikbaar gestelde middelen in de jaren tot 2019 het uitgangspunt lijken te zijn voor het financieel kader. Zo valt in de begroting voor 2017 te lezen: "geldt ook voor de Wmo een nieuw objectief verdeelmodel en treden herverdeelde effecten op. Op basis van dit nieuwe model ontvangen wij voor de uitvoering van de 'nieuwe Wmo-taken begeleiding/dagbesteding' minder budget (het budget daalt in 2016 met € 1,3 miljoen en vanaf 2017 met structureel € 1,9 miljoen). Daarnaast neemt in 2016 het budget voor de huishoudelijke hulp af (2e tranche bezuiniging). Deze bezuiniging op huishoudelijke hulp van in totaal 40% is voor het grootste deel (27%) doorgevoerd in 2015". Daaruit valt op te maken dat het financiële kader volgt uit de beschikbare Rijksmiddelen. Als deze afnemen (bijvoorbeeld bij de begeleiding en huishoudelijke hulp) dan betekent dat voor de gemeente Hilversum dat een taakstellende bezuiniging moet worden gerealiseerd. De bestemmingsreserve Sociaal Domein is voor invoeringskosten en middelen voor het vormgeven van de transformatie. In de begrotingen valt te lezen dat de reserve ook gebruikt kan worden bij meer dan verwacht gebruik van voorzieningen in het sociaal domein.

Tot en met de begroting 2018 is de verwachting dat de gemeente uit zal komen met de van Rijksweg beschikbaar gestelde middelen, zo valt te lezen in de risicoparagraaf van de begrotingen. Echter in eind 2018 verandert, als gevolg van de overschrijding van de begroting in 2017, de wijze van begroten. In de begroting staat: "Voor de uitvoering van de WMO constateren wij dat wij deze taken in 2017, in tegenstelling tot 2015 en 2016, niet binnen de aanwezige budgetten hebben kunnen uitvoeren. Ook voor 2018 en 2019 bestaat het risico dat het budget ontoereikend is. Ten behoeve van een meer realistische begroting hebben we in deze begroting 2019 het uitvoeringsbudget WMO verhoogd en komt het budget 2019 overeen met de gerealiseerde kosten van de afgelopen jaren". Vanaf dat moment zijn de gerealiseerde kosten van de afgelopen jaren leidend voor het bepalen van het financieel kader. In de begroting 2020 wordt daar nog een aantal elementen aan toegevoegd: "In deze begroting 2020 hebben we enkele budgetten verhoogd, zoals het budget voor hulpmiddelen, huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding. Daarbij hebben we gekeken naar de realisatie van 2018 en trends in de kostenstijgingen (waarin zowel een prijs- als een hoeveelheidscomponent), én gekeken naar maatregelen die een drukkende werking op de kosten kunnen hebben." Hieruit valt op te maken dat niet alleen de realisatie van het voorgaande jaar, maar ook de trend van lopend jaar als uitgangspunt voor het financieel kader worden genomen. Daarnaast wordt ook rekening gehouden met maatregelen die een drukkende werking op de kosten kunnen hebben. Daarmee lijkt de omslag van budgetteren op basis van beschikbare middelen, naar budgetteren op basis van verwachte uitgaven (inclusief kostenbeheersingsmaatregelen) te zijn gemaakt.

Inrichting planning- en controlcyclus

3. Hoe is de planning- en controlcyclus ingericht en uitgevoerd in de periode 2015-2021?

Planning- en controlcyclus kent een vaste structuur. In 2015 is onderstaand overzicht van de beoogde planning- en controlcyclus opgenomen in een raadvorstel. Daaruit valt op te maken dat de planning- en controlcyclus bestaat uit:

- Voor de controlerende rol is een tweetal 'instrumenten of processen':
 - Een proces van opstellen en behandelen van de jaarstukken van het voorafgaande jaar.
 - Het driemaal per jaar informeren van de stand van zaken in de vorm van een overzicht van de afwijkingen van de inhoudelijke en financiële begroting. In de latere jaren (vanaf 2018) krijgt dit de vorm in tussenrapportages.
- Voor de kaderstellende rol is eveneens een tweetal 'instrumenten of processen':
 - Het proces van opstellen en behandelen van de Kadernota waarin vooruitgeblakt wordt op de komende jaren. Voor 2015 wordt voorgesteld om te werken met een Kaderstellende vergadering, in de latere jaren wordt gewerkt met een Kadernota.
 - Het proces van opstellen en behandelen van de begroting.

Uit de documentenstudie blijkt dat deze documenten volgens planning naar de raad toekomen.

Planning & Control kalender 2015

Kalenderjaar	2015				2016
Rol van de raad	controleren	Controleren	kaders stellen	kaders stellen	controleren
Product	Jaarstukken 2014	2015	Kaderstellende vergadering	Begroting 2016	Jaarstukken 2015
Proces					
1e b&w	di 14 april			di 8 sept (di 15 sept)	
2e b&w	di 28 april			di 22 sept di 29 sept	
3e b&w				do 8 okt	
4e b&w					
Verzending stukken aan raad	do 30 april	Controlerende functie van de raad is een continue proces op basis van reguliere informatievoorziening (mantels)			
Commissie ter adv aan college					
Technische toelichting				ma 12 okt wo 14 okt wo 21 okt	
Indienen technische vragen*					
Beantwoording vragen*					
Vakantie		Meivakantie (2 t/m 10 mei)		Herfst (17 t/m 25 okt)	Meivakantie 2014
1e b&w					
2e b&w					
Verzending stukken aan raad					
Technische toelichting	ma 11 mei wo 13 mei wo 20 mei	Driemaal per jaar zal de stand van zaken worden gedeeld met de raad. Deze stand van zaken zal vorm krijgen in een samenvattend overzicht van de eerder dat jaar afzonderlijk gemelde afwijkingen.	In plaats van de Kadernota stellen wij de Raad voor om op 27 mei 2015 een 'Kaderstellende vergadering' te plannen, waarin de opbrengst van de vier sporen wordt gedeeld en onderwerp is van politiek debat.		Nader te bepalen
Commissies:					
- Rekeningencommissie	uiterste datum 6 juni wo 10 juni			wo 28 okt (en 29 okt)	
- Gezamenlijke commissie				wo 11 nov (en 12 nov)	
Raad	wo 24 juni			uiterlijk zo 15 nov	
Verzending provincie/ CBS	uiterlijk ma 15 juli				
Vakantie		Zomervakantie (4 juli t/m 16 aug)		Kerst (vanaf 19 dec)	Zomervakantie 2015

* Onder voorbehoud (in afwachting van een eventueel aangepaste procedure inzake het stellen en beantwoorden van technische raadsragen)

Weinig inhoudelijke discussie naar aanleiding van de planning- en controlcyclus tot 2018. In de jaren tot en met 2017 leiden de kaderstellende onderdelen in de regel tot weinig inhoudelijke discussie over de kaders. Op onderdelen vraagt de raad om ruimte tot extra investeringen, wat ook mogelijk is gezien de tot dan toe niet volledige uitputting van de beschikbare middelen. De vragen die de raad stelt, hebben een veelal technisch karakter en hebben betrekking op nadere verklaring en duiding (controlerende rol).

Steeds sterker wordende roep om goede monitoring vanaf 2016. In 2016 komen de eerste verzoeken vanuit de raad om inhoudelijk en financieel te kunnen monitoren op de kaders. Dit herhaalt zich in de jaren daarop, deels op 'projectniveau' (bijvoorbeeld project WINST), maar ook op het niveau van de

programma's in de begroting. De roep om SMART-geformuleerde doelen en vooral indicatoren wordt groter en krijgt ook vorm in aangenomen moties.

Accent op financiële sturing vanaf moment dat uitgaven de begroting overstijgen. Vanaf 2018 wordt duidelijk dat sprake is van grotere uitgaven (vaststelling jaarrekening 2017) dan begroot. Dat leidt niet direct tot aanpassing van de kaders, financieel of inhoudelijk. Dat slaat om in 2019 als blijkt dat de uitgaven structureel de begrote kaders overschrijden. Het is in dit jaar dat de raad ook vragen stelt over de oorzaken van de overschrijdingen en ook kaderstellende instrumenten (motie) inzet om op te roepen tot financieel prudent beleid. In 2019 volgt een eerste voorstel voor KPI's voor het betreffende programma in de begroting. Uit de verslagen blijkt dat veel fracties nog in 2020 aangeven ook met deze KPI's, in combinatie met het raadsdashboard Sociaal Domein (opvolger van de monitor Sociaal Domein), niet voldoende uit de voeten te kunnen.

Ook andere planning- en controlinstrumenten naast de cyclus. Naast de reguliere planning- en controlcyclus zijn afspraken gemaakt over de periodieke aanlevering van de monitor Sociaal Domein en rapportages over de voortgang van het project WINST. Dit lijkt geen onderdeel te zijn van de reguliere planning- en controlcyclus.

Ingezette instrumenten raad op eigen initiatief

4. Welke instrumenten (moties, amendementen) heeft de raad op eigen initiatief ingezet om de kaderstellende rol te vervullen in de periode 2015-2021? Welke invloed hebben deze instrumenten gehad op de kaders?

De raad heeft in de periode 2015-2021 meermaals de instrumenten moties en amendementen ingezet op het vlak van de Wmo en welzijn om kaders toe te voegen of nader te preciseren. Daarnaast hebben fracties ook agendavoorstellen geïnitieerd die toezagen op het bespreken of bepalen van kaders en vragen gesteld. Per instrument is aangegeven of deze in formele zin is overgenomen (geldt alleen voor moties en instrumenten). Tevens is aangegeven welke beoogde invloed het instrument op de kaderstelling had.

Ingezet instrument kaderstelling	Aangenomen / verworpen of aangehouden	Beoogde invloed op kaders
Motie	13 aangenomen, 15 niet	13 x toevoeging en nadere precisering
Amendement	4 aangenomen, 3 niet	4 x toevoeging en nadere precisering
Vragen	2 vragen met toezegging	2 x toevoeging en nadere precisering
Agendering	2 agendavoorstellen CS	2 x toevoeging en nadere precisering

Inzet moties dient vele doelen, groeiend ongemak over de uitvoering ervan. Het meest gebruikte instrument rondom de kaderstelling is de motie. De ingediende moties kennen een zeer divers karakter, bijvoorbeeld het opnemen of vastleggen van streefwaarden en indicatoren, maar ook het langer dan gepland continueren van een voorziening. In een aantal moties wordt ook opgeroepen tot nieuw beleid (eenzaamheidsaanpak) of een overzicht van beleid (preventie). Sommige moties worden meermaals ingediend, bijvoorbeeld rondom de aanpak van eenzaamheid, maar ook waar het gaat om prudent financieel beleid. Dit duidt erop dat voor de raad niet inzichtelijk is of aan de motie ook daadwerkelijk uitvoering wordt gegeven. De uitvoering van de moties wordt overigens bijgehouden in de lijst met toezeggingen die bij elke commissievergadering geagendeerd is. Bij meerdere aangenomen moties is sprake van meerderheden in de raad die niet geheel in lijn zijn met de coalitieverhoudingen. In 2019 wordt een serie moties aangehouden, waarvan niet geheel duidelijk wordt of deze moties nu daadwerkelijk opvolging krijgen.

Aangenomen amendementen voornamelijk financieel van aard. Amendementen hebben voornamelijk betrekking op het aanpassen van de financiële kaders en een enkele keer op inhoudelijke kaders (bijvoorbeeld rondom de regionale samenwerking in Gooi- en Vechtstreekverband). Afgewezen amendementen zijn zonder uitzondering ingediend door oppositiefracties.

Vragen die de raad stelt zijn vooral controlerend van aard. De raad stelt veel (vooral technische) vragen, maar deze hebben bijna zonder uitzondering betrekking op de controlerende rol. Slechts een beperkt aantal vragen heeft betrekking op kaderstelling, bijvoorbeeld rondom het opstellen van de uitgangspunten voor Nieuw Welzijn. Die vragen leiden ook tot het initiatief van fracties om in de commissie een agendavoorstel in te dienen: één keer over de uitgangspunten voor Nieuw Welzijn en éénmaal naar aanleiding van het agendapunt van de discussie over DAC WESPP, waarin één van de fracties aangeeft de discussie op een hoger niveau te willen voeren over de beweging van zorg naar welzijn. In het laatste geval wordt dit door de wethouder opgepakt door dit mee te nemen in relatie tot de notitie 'Ontmoeting en ondersteuning in de wijken', een werksessie met de raad over dagbesteding en een werkbezoek.

Instrument voor opvolging van toezeggingen en moties beschikbaar. De raad heeft een instrument waarmee de opvolging van de toezeggingen door het college gevolgd kan worden. Dit is het overzicht lopende en afgedane toezeggingen, dat als vast agendapunt bij de commissie (Zorg en) Samenleving op de agenda staat. In dit overzicht zijn toezeggingen van het college in reactie op vragen van de raad opgenomen (kenmerk T) en ook is de uitvoering van moties opgenomen (kenmerk M). Mede aan de hand daarvan is inzichtelijk gemaakt of de door de raad ingezette kaderstellende instrumenten gericht op de aanpassing of aanvulling van kaders, inderdaad heeft geleid tot verandering van de kaders. Uit de verslagen van de commissie (Zorg en) Samenleving blijkt dat het vaste agendapunt zelden leidt tot bespreking van (gestelde) kaders. In zomer en najaar van 2019 leidt de lange lijst van openstaande toezeggingen meermaals tot vragen van verschillende fracties. Waarop het college aangeeft dat dit inderdaad zo is en er hard aan werkt om de toezeggingen na te komen.

3.3 Feitenreconstructie controlerende rol van de raad

Ontvangen verantwoordingsinformatie

10. Welke verantwoordingsinformatie (lokaal en regionaal) heeft de raad ontvangen in de periode 2015-2021 en welke eisen heeft de raad daar zelf aan gesteld?

De raad ontvangt op meerdere manieren verantwoordingsinformatie:

- Via de reguliere planning- en controlcyclus. Dit betreft informatie over de voortgang en uitvoering van beleid. Op afwijkingen via de tussenrapportages en meer uitgebreid inhoudelijk via de jaarrekening.
- Via de monitor Sociaal Domein (in verschillende naamgevingen) waarin op een mengeling van dienstverleningsresultaten, gebruik en kosten van voorzieningen wordt gerapporteerd.
- Via raadsinformatiebrieven over de voortgang van de uitvoering van specifiek lokaal en regionaal beleid, maar ook de uitkomsten van cliëntervaringsonderzoeken.
- Via de vergaderstukken van de regio Gooi- en Vechtstreek en regionale jaarverslagen en tussentijdse rapportages.

Alleen structurele procesafspraken over de wijze van verantwoorden in de planning- en controlcyclus. Afspraken over de inhoud van de verantwoording meer dan eens niet of achteraf gemaakt. Het is niet vanzelfsprekend dat de raad op voorhand eisen stelt aan de inhoud en wijze van bespreking van de verantwoordingsinformatie. De raad stelt wel de planning- en controlcyclus vast, maar dat is voornamelijk gericht op de planning van de stukken en de momenten van vragenstellen en

behandeling in commissies en raad. De inhoud van de verantwoording (waarop moet worden verantwoord, met name als het gaat om de doelrealisatie) is meer dan eens bij de kaderstelling niet vastgesteld of passend bij de doelen. Bij meerdere lokale beleidskaders (bijvoorbeeld de Kadernota Sociaal Domein) wordt gemeld dat de monitoring en verantwoording nog moet worden uitgewerkt. Of wordt verwezen naar een in ontwikkeling zijnde monitor.

Raad stuurt vooral achteraf op niet passende of ontbrekende verantwoordingsinformatie. In een aantal gevallen doet de raad dat wel, maar pas nadat een beleids- of uitvoeringsplan reeds loopt. Zo doet de raad interventies bij het project WINST, maar ook bij de nota 'Ontmoeting en ondersteuning in de wijken'. Hier stelt de raad eisen aan regelmatige verantwoording over de voortgang en soms ook de inhoud van de verantwoording (leidt bijvoorbeeld tot een motie bij het project WINST om te rapporteren op de achterstanden en afhandeltijden). Ook wil de raad geïnformeerd worden over de subsidieverstrekking aan Versa Welzijn en de stand van zaken rondom de afbouw van DAC WESPP. Dat vraagt wel stevige interventies vanuit de raad en het kost tijd om daaraan vorm en inhoud te geven. Zo is eind 2018 een motie aangenomen om tot meetbare KPI's te komen voor de programmabegroting. Dat leidt in 2019 tot een set van KPI's en later een raadsdashboard dat in samenspraak met de raad is opgesteld. Zoals eerder vermeld, geven meerdere fracties daarna aan nog steeds onvoldoende in staat te zijn om op basis van deze verantwoordingsinformatie de controlerende rol goed te kunnen vervullen.

In stelling brengen raad

11. Op welke wijze is de raad in de periode 2015-2021 in stelling gebracht om de inhoudelijke en financiële kaders te controleren? Zijn daarbij keuzes en consequenties (inhoudelijk en financieel) bij voorgelegd?

Inhoudelijke en financiële keuzes deels gescheiden behandeld. Door de jaren heen ontvangt de raad grotendeels via de planning- en controlcyclus verantwoordingsinformatie. De keuze die de raad daarbij krijgt voorgelegd bij de jaarrekening, bestaat alleen uit het vaststellen van de jaarrekening. Logischerwijs is de jaarrekening terugkijkend. De kadernota wordt gebruikt om vooruit te blikken en een voorschot te nemen op inhoudelijke en financiële keuzes.

Bij meerdere tussenrapportages is sprake van een voorstel voor begrotingswijzigingen. Voor de inhoudelijke onderbouwing van deze begrotingswijziging wordt verwezen naar raadsinformatiebrieven. Bijvoorbeeld wordt in de eerste tussenrapportage van 2020 voor de inhoudelijke onderbouwing van de begrotingswijziging verwezen naar een raadsinformatiebrief over de financiële afwijkingen in de Wmo en Jeugd. De raadsinformatiebrief bevat feitelijke informatie over de kostenontwikkeling. In die raadsinformatiebrief wordt verwezen naar een collegebrief waarin de oorzaken worden geduid en ook acties en projecten zijn opgenomen om tot kostenbeheersing te komen. In deze collegebrief worden beïnvloedingsmogelijkheden voor de raad benoemd: "Tevens bent u in november 2019 betrokken geweest bij een algemeen Dashboard Sociaal Domein en het ontwerpen van de KPI's. In dat Dashboard zult u ook gegevens gaan aantreffen die belangrijke ontwikkelingen bij Jeugd en Wmo laten zien. Bij de tussenstand van alle Agenda's in het sociaal domein in april en bij de Kadernota zullen wij u verder informeren over de genoemde projecten. Wij zullen u tevens tijdens een bijeenkomst van de commissie Zorg & Samenleving informeren over de uitgangspunten voor de regionale inkoop van jeugdhulp en de Wet maatschappelijke ondersteuning en deze met u bespreken."

De inhoudelijke keuzes (acties en projecten om tot kostenbeheersing te komen) zijn hiermee eerst losgekoppeld van de financiële consequenties. Via de tussenrapportage wordt gestuurd op de financiële gevolgen (een begrotingswijziging), terwijl de inhoudelijke keuzes via raadsinformatiebrieven en collegebrieven worden besproken. Met de Kadernota neemt de raad dan ook een besluit op inhoud en financiën.

Verantwoordingsdocumenten bevatten wel financiële consequenties, maar geen inhoudelijke keuzes. In geen van de bestudeerde verantwoordingsdocumenten zelf worden inhoudelijke keuzes voorgelegd. Financiële consequenties worden met de tussenrapportages wel inzichtelijk en leiden ook tot voorstellen voor een begrotingswijziging. De raad wordt ook bij de Kadernota geen keuzemogelijkheden voorgelegd, noch financieel noch inhoudelijk. De raad vraagt daar zelf ook niet expliciet om. Het is een voorstel van maatregelen van het college zonder uitgewerkte keuzemogelijkheden. Hetzelfde geldt voor een deel van de toegestuurde verantwoordingsinformatie buiten de planning- en controlcyclus om zoals de monitor Sociaal Domein en het raadsdashboard Sociaal Domein. Die zijn vooral informierend en verantwoordend ingestoken, zonder dat daar direct inhoudelijke of financiële keuzes uit voortvloeien.

Verantwoordings- en voortgangsinformatie over specifieke uitvoeringsplannen leiden tot invloed en sturing door de raad. Bij de verantwoordingsinformatie over specifieke uitvoeringsnota's of agenda's (bijvoorbeeld raadsinformatiebrieven over de Agenda voor Wmo en Welzijn) verstrekt het college wel informatie over de acties die het college reeds heeft ingezet of voornemens is. De raad heeft dan de mogelijkheid, bij agendering in de commissie, om daar een opvatting over te vormen. Hetgeen ook meermaals gebeurt.

Ingezette instrumenten raad op eigen initiatief

12. Welke instrumenten (moties, amendementen, schriftelijke vragen) heeft de raad op eigen initiatief ingezet om de controlerende rol te vervullen in de periode 2015-2021? Welke invloed hebben deze instrumenten gehad?

De raad heeft in de periode 2015-2021 meermaals de instrumenten moties en het stellen van vragen ingezet op het vlak van de Wmo en welzijn vanuit de controlerende rol. Bij moties is aangegeven of deze ook zijn aangenomen. Tevens is aangegeven welke beoogde invloed het instrument had.

Ingezet instrument kaderstelling	Aard of omvang	Beoogde invloed
Motie	8 waarvan 6 aangenomen	Onderzoek uitvoeren, wantrouwen uitspreken, verklaring kostenontwikkeling, financiële en inhoudelijke sturing.
Vragen	Technische vragen bij behandeling van jaarrekening Schriftelijke vragen Mondelinge vragen tijdens raad- en commissievergaderingen	Verduidelijking en verklaring, oproep tot betere informatie.

Vragen zijn het meest gebruikte instrument, focus in de vragen komt steeds meer te liggen op goede sturingsinformatie. De raad maakt het meest gebruik van het stellen van vragen (veelvuldig bij de behandeling van de jaarrekening, de kadernota en de programmabegroting). Veel vragen zijn technisch van aard en gaan vooral in op een nadere duiding of verklaring van de gepresenteerde verantwoordingsinformatie. Bijvoorbeeld over onttrekkingen aan reserves en de ontwikkeling van kosten van PGB's.

De raad maakt ook gebruik van schriftelijke vragen buiten de reguliere planning- en controlcyclus om. Deze vragen komen mede voort uit signalen die fracties krijgen vanuit de samenleving. Bijvoorbeeld over DAC WESPP, Versa Welzijn en specifieke Wmo-casussen en klachten over de Wmo-taxi.

De meeste vragen worden echter gesteld gedurende de raads- en commissievergaderingen. Het overgrote deel van de vragen gaat over de informatievoorziening naar de raad. Al in 2016 worden vragen gesteld over wanneer het college komt met voorstellen voor indicatoren (behandeling programmabegroting 2017). De vragen over de indicatoren blijven tot en met 2018 komen, zowel bij de

behandeling van de kadernota, begroting als bij de bespreking van de monitor sociaal domein. Ook op specifieke onderdelen of projecten vraagt de raad meermaals om voortgangsrapportages. De vragen worden ook steeds meer procesmatig van aard: wanneer komt de monitor Sociaal Domein, wanneer zijn de indicatoren klaar, wanneer kunnen we een voortgangsrapportage verwachten, wanneer worden alle openstaande toezeggingen gerealiseerd? De raad constateert dat veel van de verzoeken om meer of betere sturingsinformatie niet tot uitvoering komen. Vragen op dit vlak worden daarom 'opgeschaald' naar moties. Bijvoorbeeld over prudent financieel beleid en streefwaarden en KPI's.

Moties roepen overwegend op tot onderzoek en betere sturingsinformatie. Naast een aantal meer 'beoordelend-controlerende' moties, bijvoorbeeld de motie van treurnis over de procesgang rondom Versa Welzijn en later de (niet aangenomen) motie van wantrouwen richting toenmalige wethouder Klamer, gaan de meeste moties over sturingsinformatie of betere duiding van effecten. Het gaat om een motie over onderzoek naar de gevolgen van de eigen bijdrage Wmo (die ook leidt tot onderzoek) en een motie die oproept tot een raadsenquête over het Sociaal Plein (die niet wordt aangenomen). Daarnaast zijn er ook moties over prudent financieel beleid en streefwaarden en KPI's. Deze moties hebben deels een kaderstellend karakter en deels een controlerend karakter: het vaststellen van KPI's en streefwaarden is kaderstellend, het hebben ervan maakt het mogelijk om de controlerende rol te vervullen.

3.4 Feitenreconstructie rolinvulling college en ambtelijke organisatie

In stelling brengen raad op inhoud en financiën

18. Op welke wijze is de raad door het college in de periode 2015-2021 in stelling gebracht om de inhoudelijke (lokaal en regionaal) en financiële kaders te bepalen? Zijn daarbij keuzes en consequenties (inhoudelijk en financieel) voorgelegd?

Op basis van de verslagen van de commissie en de raad, is de volgende feitenreconstructie gemaakt voor de periode 2015 – 2021. Daarbij is steeds aangegeven om welk document het gaat, gevolgd door een inhoudelijke toelichting, het voorstel van de raad en de wijze waarop de raad daarmee in de behandeling de raad of commissie omgaat.

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting	Voorstel college	Behandeling
Cie Samenleving 24 september 2014	Aanvullende WMO-nota en WMO verordening	In de Nota worden 3 aanvullende kaders gesteld: - Samenhang in de sociale omgeving - integrale toegang - Samenhang en kwaliteit in individueel maatwerk	Het college vraagt de Nota en de Verordening vast te stellen om te voldoen aan de wettelijke verplichting	Diverse fracties geven wensen en reacties mee over o.m. eigen bijdragen, vergoedingen, e.d.
Raad 8 oktober 2014	Aanvullende WMO-nota en WMO verordening	Betreft verlenging van het Wmo-beleidsplan	Het college vraagt de Nota en de Verordening vast te stellen om te voldoen aan de wettelijke verplichting	Beide stukken worden vastgesteld
Cie Samenleving 26 november 2014	Beleidskader Mantelzorg-ondersteuning	Nota wordt ter advisering voorgelegd aan de commissie	De commissie maakt voorbehouden als gevolg van nadere	De raadsfracties geven de wethouder hun wensen mee.

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting	Voorstel college	Behandeling
		(nogmaals op 18 februari 2015). De uitvoering van het beleid vindt plaats binnen het Wmo beleidskader en de verordening Wmo 2015 zoals vastgesteld door de raad. De uitvoeringsnota wordt derhalve aangemeld bij de commissie ter advisering aan het College.	uitwerking van toezeggingen wethouder. Komt terug in de commissie van februari 2015	
Cie Samenleving 18 februari 2015	Uitvoeringsnota Mantelzorg-ondersteuning	Het college heeft n.a.v. de Cie Samenleving van 26 november 2014, het oorspronkelijke beleidskader omgevormd tot een uitvoeringsnota.	College stelt dat de uitvoeringsnota valt binnen het Wmo-beleid en derhalve niet hoeft te worden vastgesteld. College vraagt commissie advies	Meeste fracties adviseren positief
Cie Samenleving 15 april 2015	Nota Financien Sociaal Domein	College vraagt vaststelling begrotingswijzigingen. - Extra middelen (40 mln.) budgettair neutraal verdelen over onderwijs en zorg) - Extra werkbudget voor transformatie, toegang	De nota is "financieel technisch". Er worden geen inhoudelijke overwegingen voorgesteld voor de budgetverdeling, dan wel inhoudelijke voorstellen gedaan waarom dit zo kan.	Diverse fracties zijn kritisch en vinden de nota onder de maat. De fracties missen de inhoudelijke overwegingen die ten grondslag liggen aan de voorgestelde wijzigingen en vinden de risico-paragraaf te summier. Fracties verlangen een integrale nota, met afstemming met de collega-wethouder. Advies van de Cie: trek de nota terug, hetgeen college doet. Het college zegt toe met een integrale nota met betere onderbouwing en risico-paragraaf te komen.
Cie Samenleving 18 juni 2015	Nota Financien Sociaal Domein	Vervolg van voorstel in Cie van 15 april. College heeft er nu een apart "technisch"	Het college heeft de oorspronkelijke nota van 15 april nu gesplitst.	Weinig debat. Cie is akkoord. Inhoudelijk wordt grotendeels niet ingegaan op de vele

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting	Voorstel college	Behandeling
		raadsvoorstel van gemaakt, voor de technische verdeling van de extra 40 mln.; obv advies van de Cie van 15 april.	Zie ook hieronder punt 'bestemmings-reserve'	kritische opmerkingen die 15 april zijn gemaakt.
Cie Samenleving 18 juni 2015	Bestemmingsreserve decentralisaties Sociaal Domein (bedoeld voor de invoeringskosten en tegenvallers uitvoering)	2e deel van gesplitste oorspronkelijke nota van 15 april. College stelt voor 1,5 mln. te onttrekken voor verbouwing Wilhelminastraat en transformatiekosten 2015 en 2016 en voorbereiding Sociaal Plein.	NB: zie hierboven.	Er worden enkele kritische vragen en opmerkingen gemaakt (bv geen plan voor de reservering transformatie 2016), maar 6 fracties adviseren positief en de overige onder voorbehoud.
Raad 1 juli 2015	Nota financiën sociaal domein en aanwending bestemmingsreserve	Zie hierboven Cie Samenleving 18 juni 2015	NB: Zie hierboven	Beide stukken worden zonder beraadslaging en stemming goedgekeurd.
Cie Samenleving 23 november 2016	Visie Sociaal Domein	Het college stelt met de nota focus aan te brengen om te voldoen aan de wettelijke eis. In de nota is een begroting voor de periode 2017 – 2020 opgenomen.	De wethouder zegt toe de uitvoeringsplannen voor te leggen en hij zegt een monitor toe (halfjaarlijks) en bij de begroting en kadernota kan de raad sturen op prestatie-indicatoren.	De Cie onderschrijft de visie, maar de meeste fracties missen de concreetheid en helderheid over de uitvoering. Sommige fracties zijn kritisch; een monitor is bijvoorbeeld al eerder toegezegd maar niet gerealiseerd.
Raad 14 december 2016	Visie Sociaal Domein	Het college stelt met de nota focus aan te brengen om te voldoen aan de wettelijke eisen. In de nota is een begroting voor de periode 2017 – 2020 opgenomen.	College vraagt om vaststelling.	De visie is van de agenda afgevoerd.
Cie Samenleving 12 april 2017	Kadernota Sociaal Domein	Het is een technische aanpassing van de eerder geagendeerde Visie Sociaal Domein.	De nota legt een aantal kernwaarden voor de uitvoering vast en formuleert de inhoudelijke speerpunten voor de komende periode. College vraagt advies.	Veel kritische vragen over de uitvoering. Weinig vragen over de kaders. Wethouder zegt toe 2x per jaar de uitvoeringsplannen en monitor voor advies voor te leggen in de Cie

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting	Voorstel college	Behandeling
Cie Samenleving 17 mei 2017	Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020, project WINST (Werk, Inkomen en Zorg Nieuwe Stijl).	Project om de dienstverlening in de toegang sterk te verbeteren door 3 mln. te investeren	Voorstel om 3 mln. te onttrekken aan de reserve Sociaal Domein voor kwaliteitsverbetering van de dienstverbetering. Gevraagd om instemming met onttrekking reserve en besteding 3 mln. ter investering	Toezegging wethouder 2x per jaar in de monitor te rapporteren over de voortgang. 5 fracties positief advies, 5 fracties geven voorbehoud af. Op 7 juni 2017 wordt het plan zonder stemming unaniem aangenomen door de raad.
Raad: 7 juni 2017	Kadernota Sociaal Domein	Doel volgens college: focus aanbrengen. Concrete doelen met indicatoren ontbreken. Gaat weinig specifiek over de Wmo en welzijn.	In deze beleidsnota leggen we een aantal basisprincipes (kernwaarden) voor de uitvoering vast en geven we aan welke inhoudelijke speerpunten in het Sociaal Domein de komende jaren hebben	Wordt na 2 termijnen debat met 33 tegen 2 stemmen aangenomen. Toezegging van de wethouder de raad regelmatig op de hoogte te houden van de stand van zaken, de buurtgerichte aanpak en de zorgnetwerken.
Cie Samenleving 15 november 2017	Actualisatie verordeningen Sociaal Domein	In samenwerking met de andere gemeenten in de regio zijn de regelgevingen voor Jeugd en Wmo geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie en jurisprudentie, in het bijzonder de uitspraken van de Centrale raad van Beroep, zijn de verordeningen voor Jeugd en Wmo geactualiseerd	College vraagt de aangepaste verordeningen vast te stellen	Veel opmerkingen in de Cie, unaniem positief advies aan de raad
Cie Samenleving 15 november 2017	1 ^e monitor Sociaal Domein	Naar aanleiding van de eerste monitor, wil de Cie de monitor inhoudelijk bespreken met de wethouder en een toelichting ontvangen	College vraagt advies over de doorontwikkeling van de monitor	Belangrijkste opmerkingen: korter en indicatoren afstemmen op de doelen van het beleidskader sociaal domein
Cie Samenleving 7 februari 2018	Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken'.	Beschrijving van de versterking van de laagdrempelige voorzieningen	Vaststellen plan en overhevelen benodigde budget binnen de begroting	4 partijen adviseren positief aan de raad; 4 partijen onder voorbehoud;

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting	Voorstel college	Behandeling
				toezegging wethouder om in 2 ^e kwartaal 2019 met transformatieplan te komen
Cie Zorg en Samenleving 28 november 2018	Stand van zaken uitvoeringsplan "ontmoeting en ondersteuning in de wijken" EN begroting sociaal domein	Beschrijving van de versterking van de laagdrempelige voorzieningen in de wijken en de financiering daarvan	Kennis nemen van de stand van zaken en vaststellen benodigde aanpassing begroting sociaal domein.	Vele technische en inhoudelijke vragen. Gaat door naar de raad
Cie Zorg en Samenleving 10 april 2019	Achterstanden in de Wmo	Stand van zaken rondom uitvoering door het Sociaal Plein	Voorstel: aanbesteding voor inhuur om achterstanden weg te werken.	Wethouder doet diverse toezegging: - Evaluatie WINST - Monitor sociaal domein
Cie Zorg en Samenleving: 13 juni 2019	Met elkaar leven en voor elkaar zorgen: De transformatie-agenda Wmo-Welzijn 2019-2020	Inzicht geven van de wijze waarop de ontwikkeling van zorg naar welzijn in de wijk wordt gemaakt, alsmede de benodigde middelen daarvoor extra middelen vrij te maken	Voorstel voor extra geld voor extra personeel	
Cie Zorg en Samenleving 2 oktober 2019	Agenda Wmo en welzijn in de wijk 2019-2021	Voorstel: 1. behoud van sociale basisstructuur 2. versterken vrijwilligers 3. Experimenten toegang tot begeleiding Doel: werken zonder indicatie (in voorliggend veld) Tevens voorstel uitbreiding formatie en middelen voor verlaging doorlooptijden. Doel: kwaliteit ondersteuning voor inwoners verbeteren. College geeft argumenten en kanttekeningen mee.	Voorstel om agenda ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.	Cie adviseert stukken door te geleiden naar de raad. Diverse toezeggingen van de wethouder: - Inventarisatie sociale basisinfrastructuur - Komt schriftelijk terug op het mantelzorgbeleid

Jaar	Kaderstellend document	Toelichting	Voorstel college	Behandeling
Raad: 16 oktober 2019	Agenda Wmo - welzijn in de wijk 2019-2021	Wethouder stelt dat de nota in korte tijd is gemaakt en de Adviesraad weinig tijd heeft gehad voor haar advies.	Voorstel om het voorliggende veld/sociale basis te versterken en te werken zonder indicaties. Voorstel met diverse budgetaanpassingen. Nota met argumenten pro en kanttekeningen.	Lang debat met moties en amendementen, waarvan sommige aangenomen en sommige verworpen. Meerdere schorsingen. Voorstel college wordt aangenomen met 33 tegen 4 stemmen. Twee amendementen worden aangenomen. Het voorstel voor het actieprogramma wordt in geamendeerde vorm aangenomen door de Raad. Onduidelijk of nu nieuwe kaders worden meegegeven en of de raad het voorstel toetst aan eerder vastgesteld beleid en doelen. Uiteindelijk pareert de wethouder veel van de opmerkingen.
Raad: 31 maart 2021	Op koers + regionaal actieprogramma "op weg naar een financieel gezond sociaal domein"	Voorstel voor kostenbeheersing en kostenbesparing	Op verzoek van de raad geagendeerd en gevraagd om zienswijze college.	Toezegging 2 x per jaar ontvangt de raad een update van de stand van zaken over het actieprogramma
Raad: 7 juli 2021	Concept beleidsplan Bescherming en opvang			

Geen keuzes of scenario's voorgelegd. In de periode tot en met 2018 worden diverse belangrijke visies en nota's geagendeerd en besproken in de commissie en de raad. In deze periode worden door het college geen verschillende keuzes of scenario's voorgelegd, het zijn in de regel voorstellen om in te stemmen met het inhoudelijk of financieel kader. In de jaren 2015 – 2017 wordt regelmatig aangegeven dat moet worden voldaan aan het wettelijk kader en vraagt het college om vaststelling van haar voorstel. Zowel in de commissie als in de raad, bespreken de raadsfracties vooral veel uitvoeringsdetails en bevragen daar het college op. Over de kaders en keuzes daarin gaat het weinig. In de latere jaren leiden debatten over de kaders meermaals tot uitstel van besluitvorming. Met de behandeling van de Agenda Wmo-welzijn in de wijk, doet het college een voorstel met diverse argumenten en kanttekeningen. Deze nota nodigt wel uit tot debat. Dat debat is lang, met schorsingen en diverse moties en amendementen. De meeste moties en amendementen halen geen meerderheid. De raad is verdeeld en de wethouder beantwoordt veel vragen. Het raadsvoorstel wordt aangenomen. De raad maakt gebruik van moties en amendementen. De meeste nota's worden uiteindelijk bijna unaniem aangenomen.

Voorstellen voor monitoring en verantwoording ontbreken merendeels bij vaststelling van kaders. In de inhoudelijke kaders zijn weinig concrete doelen met streefwaarden opgenomen. Ook

ontbreekt het in de regel aan uitgewerkte monitorvoorstellen, meermaals wordt aangegeven dat de raad periodiek zal worden geïnformeerd over de voortgang, maar niet op welke wijze. Er wordt diverse keren door de raad naar gevraagd en diverse keren toegezegd door het college. Hierop volgen wel toezeggingen, maar meermaals komt de raad weer in actie om te vragen naar de gewenste monitoringsinformatie. Het college onderneemt wel meerdere acties om samen met de raad tot de gewenste indicatoren te komen, maar de uitkomsten daarvan lijken bij de raad nog steeds tot veel vragen te leiden. Bijvoorbeeld waar het gaat om in de monitor Sociaal Domein, maar ook de KPI's die voor de begrotingsprogramma's zijn opgesteld.

Financiële keuzes worden beperkt voorgelegd. Een financiële kosten-batenanalyse van maatregelen wordt in de periode tot 2018 zelden gemaakt. Bijvoorbeeld wordt de extra 40 mln. van het Rijk die in 2015 bekend wordt, grotendeels toegevoegd aan de verschillende posten in de begroting. Welke inhoudelijke ambities hier bijvoorbeeld versterkt door worden gerealiseerd, wordt niet duidelijk. Ander voorbeeld: er wordt besloten extra geld (3 mln.) beschikbaar te stellen om de kwaliteit van de toegang te verbeteren, om de beste te worden van Nederland (project Winst). Wat er gebeurt als de raad niet voor deze investering zou kiezen, wordt niet duidelijk. Vanaf 2019 worden in verschillende nota's en kaders kosten beheersende maatregelen opgenomen met een verwachting van de opbrengsten daarvan. Niet wordt aangegeven dat deze maatregelen leiden tot een afname van het gemeentelijk ambitieniveau, een verminderd voorzieningenaanbod of andere effecten op het gemeentelijk doelbereik (voor zover niet financieel).

Invulling actieve informatieplicht

19. Hoe heeft het college invulling gegeven aan de actieve informatieplicht?

Geen expliciete afspraken over de invulling van de actieve informatieplicht. Als onderdeel van de planning- en controlcyclus informeert het college de raad over afwijkingen in de afspraken die met de raad zijn gemaakt over te realiseren doelen. Vele gemeenten hebben afspraken tussen college en raad vastgelegd over snelle actieve informatievoorziening bij actuele en urgente vraagstukken. Dat kan betrekking hebben op risico's voor de gemeente, grote maatschappelijke vraagstukken binnen de gemeenten en/of media aandacht waarop raadsleden kunnen worden aangesproken. In de bestudeerde documenten zijn geen Hilversumse afspraken hieromtrent aangetroffen. In het reglement van orde wordt de actieve informatieplicht wel aangestipt, maar is daar niet in uitgewerkt.

De raad wordt door het college buiten de reguliere planning- en controlcyclus op meerdere manieren actief voorzien van informatie. Veelal gaat dat in de vorm van raadsinformatie- en collegebrieven. In een aantal gevallen is, zo blijkt uit de brieven, door de raad gevraagd om informatie. In onderstaand overzicht is aangegeven waar de brieven betrekking op hebben.

Soort brief	Aanleiding en doel
Raadsinformatiebrief	Voortgang beleids/uitvoeringsplan: 2 Melding van afwijkingen t.o.v. proces en financiën: 5 Monitoring en verantwoording sociaal domein: 2 Aankondiging van besluit door het college: 7 Aankondiging van nieuw beleid: 1
Wethouders- en collegebrieven	Toezegging schriftelijke beantwoording: 7 Delen uitkomsten onderzoek: 4 Informerende over jurisprudentie: 1 Informerende over faillissement: 1 Agendering: 1 Voortgang uitvoering op specifiek beleid: 1 Financiële afwijkingen: 2 Informerende over juridische procedure: 1

Raadsinformatiebrieven dienen meerdere doelen. De raadsinformatiebrief wordt in de periode 2015-2021 veel gebruikt om besluiten door het college aan te kondigen. Bijvoorbeeld over de wijze waarop het college wil omgaan met een brief van de regionale ombudsfunctionaris sociaal domein, maar ook besluiten over het wel of niet continueren van de regresovereenkomst Wmo.

Daarnaast hebben raadsbrieven het doel om de raad te informeren over de voortgang en/of afwijkingen op proces (bijvoorbeeld over subsidiëring Versa Welzijn en achterstanden bij de Wmo) en financiën (vanaf 2018 als de uitgaven in de Wmo uit de pas lopen met de begroting). Bij een aantal van deze brieven komt ook een financieel voorstel in beeld om te anticiperen op de afwijkingen. In meerdere gevallen vloeien deze raadsinformatiebrieven voort uit verzoeken van of afspraken met de raad. Zo is bij een aantal uitvoeringsplannen afgesproken dat de raad periodiek wordt geïnformeerd.

De raadsinformatiebrief wordt tevens gebruikt om de monitor sociaal domein te delen met de raad. In een enkel geval wordt de raadsinformatiebrief gebruikt om nieuw beleid aan te kondigen (het subsidiebeleid).

Wethouders- of collegebrieven volgen uit vragen van of afspraken met de raad. Tot 2019 was de naam wethoudersbrief, daarna wordt het een collegebrief genoemd. Collegebrieven worden vooral gebruikt tot schriftelijke beantwoording van vragen door de raad gesteld in vergaderingen te komen. In een enkel geval vloeit daar ook een brief over agendering (bijvoorbeeld over het rekenkameronderzoek Wmo) uit voort. Brieven die het college op eigen initiatief verstuurd hebben betrekking op de uitkomsten van onderzoeken (bijvoorbeeld het cliëntervaringsonderzoek Wmo), juridische procedures, jurisprudentie en faillissement. Collegebrieven worden ook gebruikt om een nadere duiding van raadsinformatiebrieven te geven, bijvoorbeeld om verklaringen te geven voor de overschrijding van de begrote uitgaven.

4

ERVARINGEN EN VERKLARINGEN

4. Ervaringen en verklaringen

4.1 Inleiding

De ervaringen en verklaringen zijn opgesteld volgens de structuur van de onderzoeksvragen. Dit hoofdstuk bevat de duiding, verklaring en beleving van de verschillende respondentgroepen.

4.2 Ervaringen en verklaringen kaderstellende rol raad

Ervaringen

20. Hoe ervaart de raad terugkijkend invulling van de kaderstellende rol, de kwaliteit van de vastgestelde kaders en de kwaliteit van de planning- en controlcyclus?

Tot 2017 vertrouwen in het proces van kaderstelling, vanaf 2017 steeds meer ongemak en interventies in de vorm van moties en amendementen vanuit de raad. Over de periode tot 2017 is bij de meeste geraadpleegde raadsleden een beeld dat de in die periode geldende periode kaders op een goede wijze tot stand zijn gekomen. Vooral in de periode voor 2015 is via benen-op-tafelgesprekken en beeldvormende sessies gekomen tot de dan geldende beleidskaders. Een aantal raadsleden kan zich herinneren dat in die sessies ook keuzes zijn voorgelegd. Bijvoorbeeld de keuze voor een centrale toegang in het sociaal domein en geen keuze voor wijkteams. Dit wordt bevestigd vanuit de ambtelijke respondenten.

Vanaf 2017 ervaren de meeste raadsleden een groeiend ongemak over de kaders. Kaders worden opgesteld door het college (al dan niet op verzoek van de raad) waarna de keuze wordt voorgelegd om het kader vast te stellen zonder dat er alternatieve mogelijkheden worden voorgelegd. Dat leidt volgens de raadsleden ook tot steeds meer initiatieven vanuit de raad (via moties en amendementen) om kaders aan te passen en te vragen om nieuwe kaders. Bijvoorbeeld leiden kaderstellende documenten (Kadernota Sociaal Domein) tot uitstel van besluitvorming en een andere naamgeving. Ook vraagt de raad om meer kaders, bijvoorbeeld naar aanleiding van de veranderende subsidieverstrekking aan Versa Welzijn (gevraagd wordt om een visie op Welzijn), maar ook waar het gaat om preventie en eenzaamheid.

Vanaf 2017 overwegend negatieve ervaringen met de kwaliteit van de vastgestelde kaders. De ervaren kwaliteit van de kaders tot 2017 is bij de meeste fracties hoog. De kaders zijn in een goed proces tot stand gekomen. Vanaf 2016 ontstaat wel een roep om indicatoren om de dan geldende kaders te kunnen monitoren op voortgang en resultaten.

Vanaf 2017 verandert de ervaren kwaliteit. Daarbij is een verschil tussen de ervaren kwaliteit van de lokale kaders (daar worden veel vragen bij gesteld) en de regionale kaders (deze worden overwegend positief ontvangen, bijvoorbeeld het plan voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang). De lokale beleidskaders leiden vrijwel zonder uitzondering tot een lange behandeling in commissie- en raadsvergaderingen. Een teken volgens raadsleden dat bij (delen van) de raad veel vragen zijn over de kwaliteit van de vastgestelde kaders, maar ook het achterliggende waarom van de voorgelegde kaders. Gesproken raadsleden ervaren daarnaast een grote hoeveelheid aan beleidskaders dat wordt voorgelegd aan de raad.

Ervaren kwaliteit van de planning- en controlcyclus overwegend negatief, is vooral een reactief financiële weergave, maar biedt weinig aanknopingspunten tot inhoudelijke en ook financiële sturing. De ervaringen van de raad met de kwaliteit van de planning- en controlcyclus zijn overwegend weinig positief. Dit beeld wordt ook door andere respondentgroepen herkend. Deels omdat bijvoorbeeld vanuit de ambtelijke organisatie en het college de onvrede van de raad wordt herkend, maar ook omdat deze, zeker waar het gaat om de periode tot ongeveer 2019, wordt begrepen. In de ervaringen van alle respondentgroepen is sprake van een overwegend negatief beeld van de inhoudelijke toegevoegde

waarde van de planning- en controlcyclus. De planning- en controlcyclus levert weinig aanknopingspunten voor inhoudelijke sturing, de documenten (van begroting tot tussenrapportages tot kadernota en jaarrekening) worden vooral als een reactieve financiële weergave ervaren.

Verklaringen

21. Welke verklaringen hebben raadsleden, leden van het college en leden van de ambtelijke organisatie voor de ervaren en feitelijk toegepaste invulling van de kaderstellende rol van de raad?

De verklaringen voor de ervaren en feitelijke toegepaste invulling van de kaderstellende rol van de raad zijn divers. Navolgend zijn deze weergegeven.

Geen keuzemogelijkheden voorgelegd waardoor de raad besluitvorming over kaders uitstelt of via moties en amendementen probeert aan te passen.

Uit de interviews blijkt dat, op de eerste kaders in de periode voor 2015 na, de raad geen keuzes worden voorgelegd. De status van de benen-op-tafelsessies en later beeldvormende sessies in het proces van de totstandkoming van beleidskaders is volgens meerdere respondentengroepen onduidelijk. In de periode voor 2015 werden deze sessies nog wel gebruikt om meerdere keuzes voor te leggen. Bijvoorbeeld over de eerder benoemde positionering van de toegang tot de Wmo. Geen van de gesproken respondenten kan zich herinneren dat dit in de periode vanaf 2017 ook expliciet is gebeurd bij de reeks aan beleidskaders die door de raad is vastgesteld. Het gevolg is dat de raad in de kaderstellende rol gebruik maakt van moties, amendementen en meer dan eens uitstel van besluitvorming om invloed uit te oefenen op de voorgestelde kaders.

Niet alleen inhoudelijk, maar ook financieel ontbreekt het in de beleving van raadsleden aan keuzes. Onduidelijk is op welke grondslag de financiële kaders nu zijn vastgesteld. Uit de gesprekken met de ambtelijke organisatie en de feitenreconstructie blijkt dat tot de overschrijdingen ten opzichte van de begroting (vanaf 2017) het Rijksbudget de grondslag vormde voor de financiële kaders. Na het tweede jaar van overschrijdingen in 2018 wordt in de programmabegroting aangegeven dat overgegaan is naar reëel begroten (begroten op basis van verwachte uitgaven). Deze keuze wordt niet expliciet voorgelegd aan de raad en is ook niet bekend bij de gesproken raadsleden. Voorstellen om tot maatregelen te komen om de kosten te beheersen (bijvoorbeeld rondom de huishoudelijke hulp) sneuvelen al in het college, zo blijkt uit de gesprekken. Dit vanwege de verwachting dat de raad hier niet mee akkoord zal gaan. De raad krijgt dergelijke keuzes dan ook niet of niet expliciet (bijvoorbeeld rondom een proef met indicatieloos werken) voorgelegd. De raad neemt zelf ook geen initiatieven om tot een duidelijke grondslag voor de financiële kaders te komen. Veelal wordt daarbij in de gesprekken benoemd dat de Wmo een open einderegeling is waardoor het lastig is om financiële kaders te stellen. Wel wordt afgesproken dat de raad direct wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief als sprake is van een tussentijdse overschrijding.

Het ontbreekt bij de raad aan overzicht op de kaders. Zowel raadsleden als ook de andere respondenten geven aan dat het overzicht van de raad op de kaders ontbreekt. Daarvoor zijn meerdere verklaringen gegeven:

- Het collectief geheugen is te beperkt bij de raad. Dit komt door de wisseling van samenstelling van de raad en wisselende woordvoerders.
- De hoeveelheid kaders op het vlak van Wmo en welzijn is dermate groot dat de onderlinge samenhang tussen de beleidskaders ook lastig te volgen is.
- Onduidelijk is of beleidskaders nog gelden of dat deze reeds vervangen zijn door andere beleidskaders.

Lokale beleidscyclus is onduidelijk. Gevraagd naar de redenen voor de vele beleidskaders die sinds 2017 worden voorgelegd en vastgesteld door de raad en waarom deze worden voorgelegd aan de raad, komen verschillende verklaringen naar voren:

- In de voorgelegde kaders ontbreekt meer dan eens een duidelijk verwoorde aanleiding. Inmiddels is sinds de afgelopen anderhalf jaar wel afgesproken dat bij elk raadsvoorstel een aanleiding moet worden opgenomen. Uit de gesprekken met de verschillende respondentengroepen blijkt dat de

aanleiding voor de verschillende kaders divers is: een planperiode loopt af (dat was het geval bij het Wmo-beleidsplan, dat werd vervangen door een overkoepelende nota Sociaal Domein), er ligt een verzoek van de raad (bijvoorbeeld over buurtgericht werken), het komt op initiatief van het college omdat deze aanleiding ziet in wettelijke en lokale ontwikkelingen om tot nieuw beleid te komen of het vloeit voort uit toezeggingen aan de raad.

- Een terugblik ontbreekt bij de meeste beleidskaders. Uit een terugblik kan volgens respondenten blijken waarom bepaalde keuzes worden voorgesteld. Het ontbreken ervan leidt bij de raad tot veel onduidelijkheid en houvast.

Een uitzondering hierop vormt het regionale beleid rondom Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Zowel uit de feitenreconstructie als de gesprekken met de verschillende respondentengroepen blijkt dat er veel waardering is voor dit beleid. Bovendien is de cyclus ook helder.

Kwaliteit van de lokale kaders onvoldoende. De redenen waarom de kwaliteit van de lokale kaders (vanaf 2017) als onvoldoende worden ervaren zijn:

- Het ontbreekt aan duidelijke en concrete doelen. De kaders bevatten uitgangspunten en schakelen daarna over op de wijze waarop de uitgangspunten worden gerealiseerd (het HOE). De beschrijving van de uitvoering (het HOE) biedt overigens wel aanknopingspunten voor de raad om vragen te stellen en aanpassingen voor te stellen. Het gevolg volgens vele respondenten is dat de raad, die toch iets concreets wil hebben om op te kunnen sturen, op uitvoeringsniveau sturing wil geven. Bijvoorbeeld waar het gaat om de inzet van meer opbouwwerkers, het vragen om een overzicht van alle preventieve activiteiten.
- Het ontbreekt aan heldere indicatoren en meetpunten. Dit is bij vrijwel alle voorgelegde beleidskaders het geval. Vaak wordt er wel aangegeven dat deze nog moeten worden ontwikkeld, maar onduidelijk blijft of die er dan ook komen. Het project WINST is daar een voorbeeld van. Uit de gesprekken is gebleken dat de ambitie om tot de top 5 beste sociale diensten (het Sociaal Plein is niet alleen de sociale dienst, maar ook de toegang tot de Wmo) te komen ook op initiatief van de raad is ontstaan en snel toegevoegd aan het project. Onduidelijk is echter op dat moment en nu nog steeds wanneer Hilversum met het Sociaal Plein tot de top 5 beste sociale diensten behoort. Uiteindelijk is wel een KPI over de afhandeltermijnen op verzoek van de raad opgenomen.
- Onduidelijk is daardoor op welke wijze de raad de realisatie van de kaders kan controleren. Hierover meer in paragraaf 3.3.
- Het ontbreken van een terugblik wordt ook hier genoemd als reden waarom de kwaliteit van de lokale kaders onvoldoende is.

Status beeldvormende sessies in kaderstelling niet helder. Raadsleden geven aan dat kaders in beeldvormende sessies informierend en soms aftastend worden voorgelegd. De formele status van een beeldvormende sessie is dat deze informierend is. Raadsleden ervaren echter dat het niet aanwezig zijn bij deze beeldvormende sessies door het college en andere raadsleden soms voor de voeten wordt geworpen als zij nog vragen hebben bij kaderstellende documenten. Daarmee wordt de indruk gewekt dat bepaalde vragen en discussies al een gepasseerd station zijn.

Raad niet duidelijk in de opdrachtformulering aan het college. De raad krijgt geen keuzes voorgelegd, maar fracties hebben, zo blijkt uit de gesprekken, wel de behoefte om zelf initiatieven te nemen en accenten te plaatsen. Dat uit zich in veel moties en amendementen bij de vaststelling van individuele beleidskaders, maar ook tijdens de behandeling van de begroting en de kadernota. Als amendementen en moties worden aangenomen, of het college doet toezeggingen in het debat, dan heeft dat tot gevolg dat het college ook uitvoerder wordt van een optelling van wensenlijstjes van de raad. Het achterliggende mechanisme is dat het college de raad zo goed mogelijk wil bedienen. Het gevolg is dat het lastig is om het overzicht op het wensenlijstje te houden. Bij niet-uitvoering van de wensen en toezeggingen leidt dit weer tot extra vragen en ongemak bij de raad. Het gevolg hiervan is dat de opdrachtformulering aan het college dermate diffuus wordt, dat het voor alle betrokkenen (raad, college en ambtelijke organisatie) niet goed meer is te volgen. Er is, zo blijkt uit de gesprekken (en bevestigd door de feitenreconstructie),

niemand die aangeeft dat kaders niet zonder meer steeds kunnen worden aangepast of opgerekt. Dit raakt direct aan het gebrek aan overzicht dat bij raad wordt ervaren.

Weinig grip op de regionale besluitvorming en uitvoering. De regio Gooi- en Vechtstreek heeft in de loop der jaren meerdere rollen gehad in de uitvoering van de Wmo. Enerzijds een faciliterende rol bij de inkoop van Wmo-voorzieningen. Maar anderzijds ook een beleidsvormende rol waar het gaat om de aanpak van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Recentelijk is daar ook de uitvoering van de het doelgroepenvervoer bijgekomen. Een voorbeeld van de onduidelijke rol van de regio is het nota gezonde financiën in het sociaal domein. Dit lijkt een kaderstellend document omdat er kostenbeheersingsmaatregelen in worden uitgewerkt. Maar hoe die zich verhouden tot de lokale kaders (financieel en inhoudelijk) blijft voor raadsleden onduidelijk. De raad wordt wel betrokken bij de nota maar onduidelijk is vanuit welke positie.

Raadsleden ervaren weinig grip op de regio om meerdere redenen:

- Veel raadsleden vinden het onduidelijk waar regionale besluiten hun oorsprong in vinden. Vloeien ze voort uit de eigen kaderstelling (de gemeente Hilversum kiest er bewust voor bij bepaalde onderdelen van de Wmo regionaal samen te werken) of komen voorstellen voor regionale samenwerking vanuit colleges en de regio en worden ze dan achteraf voorgelegd aan de raad?
- Tijdgebrek. Het werk als raadslid en de hoeveelheid tijd die nodig is om op meerdere onderwerpen goed te kunnen acteren, vraagt om het maken van keuzes. Het bestuderen van de regionale stukken, zoals die standaard werden geagendeerd in de commissie (Zorg en) Samenleving valt dan al snel van het bord.
- De raadsleden die wel een poging doen om deze stukken te bestuderen, ervaren dat het systeem waarmee de stukken kunnen worden geraadpleegd als weinig toegankelijk.
- De raad heeft met ambassadeurs geprobeerd meer grip te krijgen op het regionale besluitvormingsproces en de eigen Hilversumse inbreng in de regio te borgen. Dit blijkt in de praktijk lastig. Het vraagt ook om een inzet van raadsleden vanuit andere gemeenten en die wisselt sterk. Daarnaast is het al lastig om in eigen partijverband op regionaal niveau tot eensgezindheid te komen, laat staan dat dit tussen de raden van de gemeenten ontstaat.
- De raad treedt op onderdelen wel op door het college te voorzien van input voor zienswijzen, veelal op verzoek van het college zelf. De uitkomst van het indienen van de zienswijzen is ongewis.

4.3 Ervaringen en verklaringen controlerende rol raad

Ervaringen

22. Hoe ervaart de raad terugkijkend haar controlerende rol op de Wmo en welzijn mede gezien vanuit de ervaren kwaliteit van de planning- en controlcyclus en de verstrekte verantwoordingsinformatie?

Uit zowel de gesprekken als de feitenreconstructie blijkt dat de raad vanaf 2017 steeds meer ongemak ervaart bij het invullen van de controlerende rol. Uit de gesprekken komen meerdere uitingen van dat ongemak naar voren.

Raad ervaart steeds minder grip, vraagt om meer informatie, maar blijft ongemak voelen.

Raadsleden die al langer in de raad zitten, hebben een overwegend goed gevoel bij de Barometers die vanaf ongeveer 2014 tot in 2016 werden verstrekt aan de raad. Deze gaven, vooral op procesniveau, inzicht in de voortgang van de uitvoering van de nieuwe taken in het sociaal domein. Het bij herhaling vragen om meer informatie over de uitvoering en de resultaten van het beleid is een terugkerend fenomeen vanaf 2016. Het uitblijven van de gewenste informatie heeft tot gevolg dat de raad in brede zin een steeds meer in een controlerende rol terecht komt. Dat uit zich, zo is ook zichtbaar in de feitenreconstructie, in een toenemend gebruik van het vragenrecht (en daarmee opstapelende toezeggingen) en moties met verzoeken om meer of betere informatie. Het breed ervaren gevoel bij raad,

college en ambtelijke organisatie is dat dit tot een toenemend gebrek aan vertrouwen tussen de raad enerzijds en het college en de ambtelijke organisatie anderzijds heeft geleid.

De raad ervaart vanaf 2016 tot en met medio 2020 een onvoldoende kwaliteit van de verstrekte verantwoordingsinformatie. De verantwoordingsinformatie is er te weinig, voldoet niet aan de verwachtingen en is volgens meerdere raadsleden ook niet consistent. Het gebrek aan kwaliteit wordt zowel op inhoudelijk vlak (worden doelen bereikt, wat betekent het voor de bewoners) als op financieel vlak (verklaringen voor uitgavenpatronen, kwaliteit van prognoses van de uitgaven) ervaren.

Introductie raadsdashboard Sociaal Domein brengt meer gevoel van grip. Met de introductie van het raadsdashboard Sociaal Domein (opgesteld n.a.v. een aangenomen motie in 2019) is na een aantal besprekingen en aanpassingen inmiddels een beter gevoel bij de grip op wat er in de praktijk gebeurt. Raadsleden vragen zich nog wel af in hoeverre het raadsdashboard ook inzicht biedt in het doelbereik.

Kwaliteit van de planning- en controlcyclus ontoereikend. De kwaliteit van de planning- en controlcyclus op het punt van de verantwoordingsinformatie wordt door veel respondenten als ontoereikend ervaren. De ontoereikendheid richt zich op de inhoudelijke verantwoording. Raadsleden maken in de regel meer gebruik van raadsinformatiebrieven en de eerder genoemde raadsdashboards om zich een beeld te vormen van de inhoudelijke voortgang en resultaten van het gevoerde beleid. Vanuit de andere respondentengroepen wordt dit beeld herkend, in ieder geval tot halverwege de huidige raadsperiode. De inhoudelijke sturing op de Wmo vindt niet plaats via de planning- en controlcyclus omdat deze daartoe niet ingericht was. De planning- en controlcyclus wordt door de veel raadsleden vooral als een weergave van de financiële ontwikkelingen ervaren, maar niet als een sturingsinstrument op inhoud en financiën.

De koppeling tussen inhoud en financiën wordt te weinig gemaakt aldus meerdere respondentengroepen. Deels omdat deze ook niet goed zichtbaar is in de tussenrapportages (die vooral financieel zijn en waar voor de inhoud wordt verwezen naar raadsinformatiebrieven en daar achterliggende collegebrieven). Maar ook omdat inhoud en financiën gescheiden worden behandeld in de commissies. Bij de meeste fracties is wel een vorm van afstemming tussen de inhoudelijk en de financieel woordvoerder.

Verklaringen

23. Welke verklaringen hebben raadsleden, leden van het college en leden van de ambtelijke organisatie voor de ervaren kwaliteit van de verantwoordingsinformatie en feitelijk toegepaste invulling van de controlerende rol van de raad?

Uit de gesprekken blijken meerdere verklaringen.

Het uitvoeren van het sociaal domein waaronder de Wmo is een ontwikkelproces. Het ontbreken van adequate verantwoordingsinformatie is een worsteling geweest van zowel raad, college als ambtelijke organisatie. Dat heeft er mede mee te maken dat in de beginperiode de nieuwe taken in het sociaal domein, waaronder de Wmo, werden beschouwd als een ontwikkelproces. Een proces waarin lerende weg wordt ontdekt hoe het werkt en wat er nodig is. In deze gedachtegang past het formuleren van scherpe resultaten aan de voorkant niet en ook waren de registratie- en informatiesystemen van de gemeente niet op orde.

Verantwoordingsinformatie is er de eerste jaren niet. De informatie die zowel de ambtelijke organisatie, als het college en de raad nodig hadden om te kunnen sturen, was er niet. De eigen registratiesystemen waren niet op orde en er was een grote afhankelijkheid van de regio in het verkrijgen van cijfers over gebruik en kosten. De gemeente heeft wel geïnvesteerd in het op orde krijgen van de informatiepositie. Het in 2020 verschenen rapport van KPMG hierover maakt volgens meerdere respondenten inzichtelijk dat er nog veel ontwikkeling in de control op het sociaal domein mogelijk is.

De raad is zelf niet duidelijk in welke verantwoordingsinformatie nodig is. In de meeste gesprekken worden meerdere voorbeelden genoemd waaruit blijkt dat de raad lange tijd zelf niet eensgezind in staat is om te formuleren welke verantwoordingsinformatie nodig is. In 2017 is een eerste poging gedaan om tot een formulering van indicatoren en meetpunten te komen met de raad. Uit de gesprekken blijkt dat de opbrengst hiervan dermate verschillend in breedte en diepgang was, dat daar uiteindelijk geen vervolg meer aan is gegeven. In 2019 wordt een motie aangenomen om tot KPI's voor het sociaal domein te komen. Die worden in samenwerking met de raad opgesteld en leiden tot een raadsdashboard. Uit de gesprekken, maar ook de feitenreconstructie blijkt dat de indicatoren weliswaar inzicht bieden in de uitvoering en de kostenontwikkeling, maar nog weinig zeggen over het doelbereik. Hier wreekt zich volgens meerdere respondenten het feit dat de doelen weinig concreet zijn. Ze zijn daardoor ook lastig te voorzien van indicatoren. Mede hierdoor ontstaat het mechanisme dat je vooral gaat sturen op de informatie die er is.

Het niet krijgen van de gewenste verantwoordingsinformatie leidt tot meer vraag naar verantwoordingsinformatie en voedt het ongemak en wantrouwen. In de gesprekken wordt gerept van een spiraal van een toenemende informatiehonger bij de raad. Het niet krijgen van de gevraagde informatie leidt tot nog meer vragen om informatie. Bovendien heeft het een negatieve invloed op het vertrouwen in het college en de ambtelijke organisatie. De reactie van het college en de ambtelijke organisatie is om zoveel mogelijk informatie te verstrekken ('informatiedump') waardoor volgens respondenten het overzicht binnen de raad verder verdwijnt. Daarnaast biedt elke informatie ook weer aanleiding om nog diepgaandere vragen te stellen. Vragen die meer dan eens ervoor zorgen dat de raad veel in de uitvoering duikt (het HOE) en weinig op de kaders (het WAT) stuurt.

4.4 Ervaringen en verklaringen ondersteuning door college en ambtelijke organisatie

24. Welke overwegingen hebben college en ambtelijke organisatie gehad bij de keuze voor de wijze waarop de raad in stelling is gebracht om de inhoudelijke en financiële kaders te bepalen?

Samen optrekken in beginperiode decentralisatie Wmo. In de periode tot 2015 is de ambitie van het college ter voorbereiding op de decentralisatie van de Wmo om samen met de raad op te trekken. Dit is gebeurd op vele manieren, benen-op-tafelsessies, werkbezoeken, werkconferenties en een nieuwsbrief (de Barometer). Het doel was om de raad mee te nemen in de inhoud van de taken, de veranderopgave die met de decentralisatie beoogd was en keuzes te maken in beleid en uitvoering. Zoals eerder aangegeven, werd het invoeringsproces van de nieuwe taken als een gezamenlijk ontwikkeltraject gezien.

Beeldvormende sessies en werkbezoeken om de raad mee te nemen en te consulteren. In de latere jaren zijn beeldvormende sessies, maar ook werkbezoeken (o.a. aan het Sociaal Plein), ingezet om de raad te informeren over ontwikkelingen in de uitvoering, maar ook de wetgeving. In enkele gevallen zijn ook beeldvormende sessies ingezet ter voorbereiding of uitwerking van beleidskaders (o.a. voor de visie op het sociaal domein). De ambtelijke organisatie en het college gebruiken de beeldvormende sessies om af te tasten waar de raad staat en wat de raad belangrijk vindt. In een aantal gevallen neemt het college de raad ook mee in de regionale besluitvorming bijvoorbeeld waar het gaat om het Wmo-vervoer, de regionale inkoop en de nota financieel gezond sociaal domein. Dat verloopt dan ook via de reguliere vergadercyclus van de raad in de commissie- en raadsvergaderingen.

Formele positionering via raadsvoorstellen, raadsinformatiebrieven en collegebrieven. De meest gebruikte route om de raad inhoudelijk en financieel te positioneren in de kaderstelling is die via de commissie en de raad. De kaders komen voort uit het collegeprogramma, ontwikkelingen in de uitvoering (financieel en inhoudelijk) en ontwikkelingen in de wetgeving. Ook worden raadsinformatiebrieven en collegebrieven gebruikt om nieuwe kaders of een verdere uitwerking aan te kondigen.

Griffie vooral logistiek-faciliterend in de ondersteuning van de raad. De griffie wordt gezien als een logistiek schakelpunt tussen college en ambtelijke organisatie enerzijds en de raad anderzijds. Er is veel gesproken over het verbeteren van de kwaliteit van de stukken in diverse werkgroepen. Dat heeft in de afgelopen anderhalf jaar geleid tot een vaste structuur bij raadsvoorstellen met een aanleiding en overwegingen. De regie op het sturen van kaderstellende stukken ligt volgens alle respondentgroepen bij het college. De agendacommissie gevolgd door het presidium hebben daarin een uiteindelijk beslissende rol, maar reageren vooral op voorstellen die vanuit het college worden gedaan. De jaaragenda is een manier om tot meer agendavormende sturing vanuit de raad te komen. De griffie ondersteunt de raad ook bij het formuleren van moties en amendementen. De griffie vormt volgens alle respondentgroepen niet als tegenmacht richting college en ambtelijke organisatie. Deels komt dit omdat de griffie deze rol van de raad niet heeft gekregen en deels wordt de griffie hierin ook niet gesteund door de raad. In de gesprekken zijn voorbeelden genoemd van raadsvoorstellen en kaders die door de griffie als niet voldoende rijp voor besluitvorming zijn benoemd (voldoen niet aan de procedurele eisen, een inhoudelijke check doet de griffie niet, dit is niet de opdracht van de griffie), maar uiteindelijk toch door het presidium worden geagendeerd. Bijvoorbeeld omdat het college met een toezegging komt dat de raad extra informatie of een uitwerking zal ontvangen.

25. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan de wijze waarop het college invulling heeft gegeven aan de actieve informatieplicht en de inrichting van de verstrekte verantwoordingsinformatie over het doelbereik?

Verschillende overwegingen bij doelen raadsinformatiebrieven en collegebrieven in kader van actieve informatieplicht. Zowel bij de ambtelijke organisatie als het college (maar ook de raad) is geen eensgezind beeld van het doel van de raadsinformatiebrieven en de collegebrieven. Geen van de respondenten weet waar de afspraken hierover specifiek zijn vastgelegd. In het Reglement van Orde zijn hierover geen specifieke afspraken gemaakt. De meeste eensgezindheid over het doel van een raadsinformatiebrief is over het informeren van de raad bij grote financiële afwijkingen. Dit is op het vlak van de Wmo meermaals gebeurd naar aanleiding van overschrijdingen van de uitgaven ten opzichte van de begroting. Raadsinformatiebrieven worden ook gebruikt om aan toezeggingen invulling te geven, bijvoorbeeld naar aanleiding van schriftelijke en mondelinge vragen. Collegebrieven wordt gebruikt om de raad te informeren (ter kennisname) over besluiten van het college. Ze worden ook gebruikt om duiding en verklaring te geven aan ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het geval van overschrijdingen van het budget, waarbij ook een aankondiging van maatregelen wordt opgenomen.

Koppeling tussen financiën en inhoud lange tijd niet vanzelfsprekend. In de gesprekken is ingegaan op de relatie tussen de verantwoording via de reguliere planning- en controlcyclus en de raadsinformatiebrieven, de Sociale Monitor en het raadsdashboard Sociaal Domein over de Wmo en welzijn. Het heeft volgens respondenten (ambtelijk en bestuurlijk) een tijd geduurd voordat de planning- en controlcyclus meer op orde was. Daarvoor worden in de interviews meerdere verklaringen genoemd:

- De informatiepositie van de gemeente was in de periode 2015-2018 sterk in ontwikkeling. Er was een grote afhankelijkheid van cijfers uit de regio over kosten en gebruik en eigen registratiesystemen waren nog niet uitgewerkt.
- De koppeling tussen de financiën en inhoud is lange tijd niet of nauwelijks gemaakt. Dat heeft te maken gehad met het niet beschikken over gegevens (kosten en gebruik), maar ook met onduidelijkheid over de benodigde gegevens. Onduidelijk was op welke indicatoren gestuurd moest worden. Ook vanuit de raad kwamen verschillende signalen en wensen. Dit maakte het ook lastig om tot keuzes daarin te komen.
- Vanuit de raad kwam een steeds indringender oproep om tot meer informatie te komen. Daarop werd vooral geanticipeerd via raadsinformatie- en collegebrieven en beeldvormende sessies. Deze informatie had vooral betrekking op de inhoudelijke voortgang en later ook meer financieel als gevolg van de mismatch tussen begrote en gerealiseerde uitgaven. Deze informatiestroom is lange tijd niet verbonden met de reguliere planning- en controlcyclus.

Sinds ongeveer 2019 is een verbeteringslag ingezet in de informatiepositie van de ambtelijke organisatie en het college. Er is geïnvesteerd in het raadsdashboard Sociaal Domein en de achterliggende registratiesystemen. Inmiddels kunnen de ontwikkelingen, vooral in termen van kosten en gebruik, meer actueel worden gevolgd en geprognoseerd.

College en ambtelijke organisatie worstelen met niveau waarop de raad wil sturen. Uit de gesprekken blijkt dat de ambtelijke organisatie en het college ten principale welwillend staan tegenover de informatieverzoeken vanuit de raad. Zij ervaren echter ook dat de raad zich meer dan eens op het verkeerde sturingsniveau begeeft. Veel van de vragen om extra informatie gaan over uitvoeringszaken, waarbij het lastig is om steeds met de boodschap te komen dat de raad hier niet over zou moeten willen gaan. De verklaringen waarom de raad dit toch doet, zijn in lijn met de verklaringen die raadsleden daarbij geven. Bij gebrek aan informatie over het doelbereik (het WAT) is er een sterke neiging om over de concrete uitvoering vragen te stellen. Enerzijds omdat dit makkelijker te vatten is en ook aansluit bij de signalen vanuit de volksvertegenwoordigende rol van raadsleden. Anderzijds omdat raadsleden ook concreet iets willen betekenen voor de inwoners. Het gebrek aan heldere en concrete kaders vormt een derde verklaring.

5

WAARDERING

5. Waardering bevindingen

5.1 Inleiding

De waardering van de feitelijke en ervaren gang van zaken is opgesteld volgens de structuur van de onderzoeksvragen. Dit hoofdstuk bevat de waardering van de bevindingen vanuit het perspectief van de feiten, de ervaringen en de verklaringen.

5.2 Waardering kaderstellende rol raad

Waardering van de bevindingen

26. In welke mate zien de kaderstellende documenten toe op de vier invalshoeken van sturing?

Vier invalshoeken voor sturing

Kijkend naar de wijze waarop gemeenten in den lande hun raden in staat stellen om te sturen op de Wmo en welzijn komen vier invalshoeken, uiteraard gekoppeld aan en afhankelijk van de beleidsdoelen, naar boven:

- a. Sturing op gebruik van voorzieningen en kosten.
- b. Sturing op de transformatie van de uitvoeringspraktijk (lukt het om tot een andere manier van denken en werken te komen en bijvoorbeeld meer gebruik te maken van het eigen netwerk, dit netwerk te versterken en daarmee minder of korter beroep te doen op professionele ondersteuning).
- c. Sturing op inwonerservaringen, de wijze waarop inwoners de uitvoering van de Wmo ervaren (bijvoorbeeld cliënttevredenheid, kennis en toegankelijkheid van voorzieningen).
- d. Sturing op maatschappelijke effecten (bijvoorbeeld vermindering van eenzaamheid, meer vrijwillige inzet, langer zelfstandig thuis blijven wonen) en effecten van ingezette ondersteuning (bijvoorbeeld stijging zelfredzaamheid of het bereiken van gestelde doelen).

In onderstaand overzicht is aangegeven bij welke kaderstellende documenten sprake is van doelen of uitgangspunten die raken aan de vier invalshoeken voor sturing.

De volgende inhoudelijk kaderstellende documenten zijn in de analyse betrokken:

- Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen'. (2013)
- Nota maatschappelijke zorg (2013)
- Uitvoeringsnota Transformatie sociaal domein (2014)
- Nota Mantelzorgondersteuning (2014)
- Nota Financien Sociaal Domein (2015)
- Raadsvoorstel De Sterke Buurten (2016)
- Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020
- Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST
- Kadernota Sociaal Domein (2017)
- Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken'
- Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021

Invalshoeken voor sturing	Aanwezigheid doelen in welke beleidskaders
Sturing op gebruik van voorzieningen en kosten	Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen' Nota maatschappelijke zorg Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020 Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken' Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021

Invalshoeken voor sturing	Aanwezigheid doelen in welke beleidskaders
Sturing op de transformatie van de uitvoeringspraktijk	Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen' Uitvoeringsnota Transformatie sociaal domein Raadsvoorstel De Sterke Buurten Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020 Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST Kadernota Sociaal Domein Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken' Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021
Sturing op inwonerservaringen	Raadsvoorstel De Sterke Buurten Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST
Sturing op maatschappelijke effecten	Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen' Nota maatschappelijke zorg Nota Mantelzorgondersteuning Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020 Kadernota Sociaal Domein Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021

Alle invalshoeken voor sturing worden geraakt in de loop der jaren, inwonerservaringen het minst.

In de kaders worden weinig concrete doelen opgenomen (zie ook volgende paragraaf). De uitgangspunten en ambities raken vooral de verschillende invalshoeken. Veel hiervan gaan over de transformatie en naarmate de jaren vorderen ook meer over de sturing op kosten en gebruik. Dat sluit ook aan bij de beleving zoals die blijkt uit de interviews met raadsleden en vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie. Dit laat zich volgens de respondenten verklaren door het feit dat de gemeente geconfronteerd werd en wordt met groeiende uitgaven die geen lijn houden met de begrote uitgaven. De sturing op maatschappelijke effecten wordt ook genoemd, maar in zeer algemene termen. Weinig wordt gerept over inwonerservaringen als invalshoek voor sturing. Uit de interviews met raadsleden komt meermaals naar voren dat het perspectief van de inwoner in alle kaders en plannen in hun beleving niet goed uit de verf komt.

27. In welke mate bieden de kaderstellende documenten de door de Wmo vereiste concreetheid van doelen en streefwaarden?

In onderstaand overzicht is per beleidskader aangegeven in welke mate de kaderstellende documenten de wettelijk vereiste concreetheid van doelen en streefwaarden bevatten (artikel 2.1.2, lid 6 Wmo).

Beleidskader	Aanwezigheid SMART-geformuleerde doelen en streefwaarden
Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen'	Geen, wel budgettair kader benoemd.
Nota maatschappelijke zorg	Beperkt. Niet op niveau van hoger liggende beleidseffecten, wel op het niveau van acties.
Uitvoeringsnota Transformatie sociaal domein	Merendeels. Is vooral een procesnota, processtappen zijn in de tijd gezet, ook is sprake van een uitvoeringsbudget.
Nota Mantelzorgondersteuning	Beperkt. Is vooral een uitvoeringsnota met acties, acties zijn niet in de tijd gezet.
Nota Financien Sociaal Domein	Geen, betreft een verdelingsvoorstel van Rijksmiddelen.
Raadsvoorstel De Sterke Buurten	Beperkt, zijn vooral uitgangspunten, concrete doelen worden niet geformuleerd, de agenda van de buurt is daarvoor leidend.

Beleidskader	Aanwezigheid SMART-geformuleerde doelen en streefwaarden
Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020	Beperkt, wordt gewerkt met uitgangspunten, wel worden maatregelen genoemd.
Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST	Beperkt, geen streefwaarden, geen planning in de tijd
Kadernota Sociaal Domein	Beperkt, blijft bij algemene doelen als gelijke ontwikkelkansen en goed vangnet bieden.
Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken'	Beperkt, bevat beschrijving van aantal pijlers en experimenten.
Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021	Beperkt, leest als een beschrijving van ontwikkelingen en verklaringen. In monitoring en evaluatieparagraaf wel onderwerpen voor monitoring genoemd.

Doelen weinig SMART, betreft voornamelijk uitgangspunten en ambities. Algemeen kenmerk van de meeste beleidsplannen is dat deze vooral uitgangspunten bevatten die weinig specifiek zijn en ook zelden voorzien zijn van streefwaarden of voorstellen tot monitoring. De te behalen effecten (het WAT) worden niet of nauwelijks specifiek gemaakt. De regionale plannen zijn meer concreet en voorzien van een planning, maar vooral op het niveau van acties. Dit beeld wordt herkend in de interviews met de verschillende respondentgroepen. Het leidt er volgens raadsleden ook toe dat het lastig is om te bepalen of de gemeente op de goede weg is. Het recente raadsdashboard sociaal domein biedt meer inzicht dan voorheen, maar de gegevens daarin zijn niet te koppelen aan de beleidsdoelen.

28. Heeft de raad voldoende informatie en keuzemogelijkheden voorgelegd gekregen op om een goede manier afwegingen in beleids- en financiële keuzes te maken?

Geen inhoudelijke keuzemogelijkheden voorgelegd vanaf 2015. Bij geen van de voorgelegde beleidskaders zijn in de formele cyclus van commissie- en raadsvergaderingen keuzes voorgelegd. Het gevraagde besluit aan de raad is in de regel om in te stemmen met het beleidskader. Een proces van keuzes voorleggen is in de periode tot 2015 in een aantal benen-op-tafelgesprekken wel gevolgd. In de latere jaren zijn daar bij de gesproken respondenten (ambtelijk en bestuurlijk) geen voorbeelden van genoemd. In de bestudeerde kaders vanaf 2015 zijn ook zelden afwegingen gevonden waarom de gemeente Hilversum kiest voor bepaalde doelen of uitgangspunten ten opzichte van andere mogelijk te maken keuzes in doelen of uitgangspunten. Het gevolg volgens meerdere respondenten is dat raadsfracties ook eigen ambities en kaders willen toevoegen aan het beleid. Dat verklaart waarom de raad meermaals met initiatieven, vaak in de vorm van moties, komt om tot aanvullen beleid te komen.

Ook wat betreft de financiële kaders worden geen keuzes voorgelegd. Bijvoorbeeld waar het gaat om de wijze waarop begrotingskaders tot stand komen. Is dit op basis van de verwachte Rijksbijdrage (die sinds 2019 niet meer specifiek voor de Wmo te herleiden is), op basis van historische uitgaven of op basis van verwachte uitgaven (reëel begroten). Het niet expliciet voorleggen van een dergelijke keuze leidt volgens respondenten tot ingewikkelde debatten waar het gaat om voorstellen voor kostenbeheersing. Zijn de voorstellen tot kostenbeheersing een poging om binnen de begrote kaders te blijven? Kan met deze maatregelen ook tot de realisatie van de inhoudelijke kaders worden gekomen of moeten ambities neerwaarts worden bijgesteld? Het zijn deze vragen die volgens raadsleden veelal niet beantwoord worden. De raad stelt, zo blijkt uit de feitenreconstructie, zich deze vragen ook weinig zelf. De raad neemt, anders gezegd, ook niet zelf het initiatief om dergelijke keuzes te agenderen. Een vaak genoemde verklaring voor het ontbreken van dergelijke keuzes is het feit dat Hilversum een breed college kent gebaseerd op partijen met politiek uiteenlopende opvattingen hierover.

5.3 Waardering controlerende rol raad

Waardering van de bevindingen

29. In welke mate ziet de verantwoordingsinformatie toe op de vier invalshoeken van sturing en bieden ze zicht het halen van doelen en streefwaarden?

De verantwoordingsinformatie in de planning- en controlcyclus gaat vooral over het gebruik en de kosten van de Wmo-voorzieningen en inwonerservaringen. In onderstaand overzicht is voor de stukken in de reguliere planning- en controlcyclus (tussenrapportages, en jaarrekening) aangegeven op welke invalshoeken van sturing de verantwoordingsinformatie toeziet. Daaruit blijkt dat de verantwoordingsinformatie dominant betrekking heeft op de kosten en het gebruik van Wmo-voorzieningen en inwonerservaringen. Wat deze verantwoordingsinformatie zegt over het doelbereik, wordt op de meeste doelen niet duidelijk. Alleen op het onderdeel tijdigheid van de afhandeling van Wmo-aanvragen is sinds enige jaren zicht.

Jaar	Invalshoeken voor sturing	Verantwoordingsinformatie over invalshoeken voor sturing
2015	Gebruik voorzieningen en kosten Transformatie Inwonerservaringen Maatschappelijk effect	- Financiële afwijkingen, gerealiseerde nieuwe voorzieningen - Werken volgens principes 1G1P, eigen regie (verwijzing naar Transformatieplan) - Ervaringen met contact consultant, tevredenheid over effect ondersteuning - Geen
2016	Gebruik voorzieningen en kosten Transformatie Inwonerservaringen Maatschappelijk effect	- Actief monitoren budgetten - Omslag residentiële naar ambulante voorzieningen - Ervaringen met contact consultant, verhalen opgehaald van mantelzorgers, oordeel over inzet van huishoudelijke hulp, percentage inwoners dat met inzet van individuele begeleiding zelfredzamer is, visitatiecommissie Sociaal Plein - Iedere Hilversumse inwoner die dakloos is heeft een plan van aanpak
2017	Gebruik voorzieningen en kosten: Transformatie: Inwonerservaringen: Maatschappelijk effect:	- Actief monitoren budgetten - Investeren op preventie zodat (specialistische) vormen van ondersteuning niet of minder snel nodig zijn, beweging van 'minder zorg, naar meer welzijn' (verwijzing uitvoeringsplan 'ontmoeting en ondersteuning in de wijk; 2018) - Clientervaring Wmo, kwaliteit ondersteuning, Toegankelijkheid totale aanbod gemeente, Ervaren effect totale aanbod gemeente, Kwaliteit totale aanbod gemeente - Geen
2018	Gebruik voorzieningen en kosten: Transformatie: Inwonerservaringen:	- Actief monitoren budgetten - Gaat uit van de gedachte dat iedere inwoner zelf verantwoordelijk is voor het inrichten van zijn of haar leven (verwijst naar Kadernota Sociaal Domein)

Jaar	Invalshoeken voor sturing	Verantwoordingsinformatie over invalshoeken voor sturing
	Maatschappelijk effect:	- Clientervaring Wmo, kwaliteit ondersteuning, Algehele tevredenheid dienstverlening Sociaal Plein, Aantal klachten: waarvan gegrond - Geen
2019	Gebruik voorzieningen en kosten: Transformatie: Inwonerservaringen: Maatschappelijk effect:	- Actief monitoren budgetten - Wordt verwezen naar verschillende nota's zoals Agenda Wmo-Welzijn in de wijk 2019 - 2021 - Waardering van inwoners over de buurt, Waardering van inwoners over sociaal vangnet en mate waarin buurtgenoten elkaar ondersteunen, Waardering algehele dienstverlening Sociaal Plein, - Percentage volwassenen met hoge emotionele/sociale eenzaamheidsscore, Percentage inwoners dat zich verbonden voelt met de buurt
2020	Gebruik voorzieningen en kosten: Transformatie: Inwonerservaringen: Maatschappelijk effect:	- Actief monitoren budgetten - Wordt verwezen naar verschillende nota's zoals Wordt verwezen naar verschillende nota's zoals Agenda Wmo-Welzijn in de wijk 2019 - 2021 - Waardering van inwoners over de buurt, Waardering van inwoners over sociaal vangnet; mate waarin buurtgenoten elkaar ondersteunen, Clientervaring Wmo kwaliteit ondersteuning, Percentage inwoners dat vindt dat er voldoende welzijnsvoorzieningen, zoals maatschappelijk werk en andere hulpverlenende instanties in de buurt zijn - Percentage inwoners dat zich de afgelopen 12 maanden heeft ingezet met vrijwilligerswerk, Percentage volwassenen met hoge emotionele/sociale eenzaamheidsscore, Percentage inwoners dat zich verbonden voelt met de buurt, Percentage inwoners dat zich de afgelopen 12 maanden heeft ingezet met aandacht voor burens in een zorgwekkende situatie, Percentage inwoners dat zegt bereid te zijn zich te willen inzetten voor de leefbaarheid van de buurt

Ook de andere verantwoordingsinformatie via raadsinformatie- en collegebrieven heeft dominant betrekking op kosten en gebruik van Wmo-voorzieningen en de tijdigheid van de afhandeling van aanvragen. De raad heeft naast de planning- en controlcyclus nog via vele raadsinformatiebrieven en collegebrieven verantwoordingsinformatie ontvangen. Veel van deze verantwoordingsinformatie kent geen structureel karakter, maar wordt veelal eenmalig verstrekt. In de laatste twee jaar wordt in de tussenrapportages (onderdeel van de planning- en controlcyclus) verwezen naar raadsinformatiebrieven die vervolgens ook weer kunnen verwijzen naar collegebrieven. Alleen de periodiek terugkerende verantwoordingsinformatie (Sociale Monitor en raadsdashboard sociaal domein) zijn in onderstaand overzicht geanalyseerd.

Aanvullende periodieke verantwoordingsinformatie	Aanwezigheid verantwoordingsinformatie op vier invalshoeken
Sociale monitor	<i>Gebruik voorzieningen en kosten:</i> aantal aangevraagde en toegekende voorzieningen, kosten van voorzieningen t.o.v. begroting <i>Transformatie:</i> meer in kwalitatieve zin in de verantwoording over het programma Zorg <i>Inwonerservaringen:</i> tevredenheid over contact met Sociaal Plein, doorlooptijden, aantallen klachten en bezwaarschriften <i>Maatschappelijk effect:</i> geen
Raadsdashboard sociaal domein	<i>Gebruik voorzieningen en kosten:</i> begrote uitgaven versus gerealiseerde uitgaven, aantallen meldingen, verhouding kosten voorzieningen in de wijk – kosten voorzieningen verstrekt via het Sociaal Plein <i>Transformatie:</i> geen <i>Inwonerservaringen:</i> tijdigheid van beslissingen op aanvragen afgezet tegen streefwaarde <i>Maatschappelijk effect:</i> geen

In 2019 heeft het college ook een bestuursrapportage Sociaal Domein aan de raad aangeboden. Deze bevat gegevens over aantallen verstrekte voorzieningen naar soort, de kosten voor deze voorzieningen en de mate waarin de doorlooptijden van aanvragen worden gehaald.

30. Heeft de raad voldoende informatie en keuzemogelijkheden in de verantwoordingsinformatie voorgelegd gekregen om afwegingen in beleids- en financiële keuzes te maken?

Niet voldoende informatie en geen keuzemogelijkheden in de verantwoordingsinformatie om inhoudelijke en financiële afwegingen te maken. In geen van de aangetroffen verantwoordingsdocumenten zijn keuzemogelijkheden voorgelegd om afwegingen te maken in beleids- en financiële kaders. In de interviews wordt dit beeld bevestigd. Met de verantwoordingsinformatie wordt de raad geconfronteerd met voldongen feiten, maar deze verantwoordingsinformatie bevatte tot in 2021 geen prognoses voor de komende periode. Het college komt in raadsinformatiebrieven of via de kadernota wel met inhoudelijke en financiële voorstellen om met afwijkingen ten opzichte van bijvoorbeeld de begroting om te gaan. In die voorstellen worden geen alternatieve inhoudelijke of financiële keuzes voorgelegd. De raad neemt op basis van de verstrekte informatie zelf initiatieven om tot andere afwegingen te komen en maakt hier ook gebruik van. Bijvoorbeeld door vragen te stellen, raadsinformatiebrieven af te dwingen of moties en amendementen in te dienen.

31. Heeft de raad gebruik gemaakt van geboden of andere mogelijkheden om beleids- en financiële keuzes te maken?

De raad krijgt niet actief andere mogelijkheden of keuzes aangeboden, maar neemt wel zelf initiatieven om beleids- en financiële keuzes voor te stellen. De geboden keuzemogelijkheid is in de regel dichotoom: de raad kan instemmen met een voorstel of niet. In de raadsvoorstellen zijn geen verschillende of alternatieve financiële en beleidskeuzes opgenomen. De raad neemt in de periode 2015-2021 wel meerdere eigen initiatieven om financiële en beleidskeuzes die door het college worden voorgelegd aan te passen of om zelf met initiatieven te komen. De raad heeft in de periode 2015-2021 meermaals de instrumenten moties en amendementen ingezet op het vlak van de Wmo en welzijn om kaders toe te voegen of nader te preciseren. Daarnaast hebben fracties ook agendavoorstellen geïnitieerd die toezagen op het bespreken of bepalen van kaders en vragen gesteld. Onderstaand is weergegeven welke instrumenten zijn ingezet om aanpassingen in de kaders voor te stellen en welke invloed daarmee werd beoogd.

Ingezet instrument kaderstelling	Beoogde invloed op kaders
Motie	13 x toevoeging en nadere precisering
Amendement	4 x toevoeging en nadere precisering
Vragen	2 x toevoeging en nadere precisering
Agendering	2 x toevoeging en nadere precisering

Het meest gebruikte instrument rondom de kaderstelling is de motie. De ingediende moties kennen een zeer divers karakter, bijvoorbeeld het opnemen of vastleggen van streefwaarden en indicatoren, maar ook het langer dan gepland continueren van een voorziening. In een aantal moties wordt ook opgeroepen tot nieuw beleid (eenzaamheidsaanpak) of een overzicht van beleid (preventie). Bij meerdere aangenomen moties is sprake van meerderheden in de raad die niet geheel in lijn zijn met de coalitieverhoudingen. In 2019 wordt een serie moties aangehouden, waarvan niet geheel duidelijk wordt of deze moties nu daadwerkelijk opvolging krijgen.

Amendementen hebben voornamelijk betrekking op het aanpassen van de financiële kaders en een enkele keer op inhoudelijke kaders (bijvoorbeeld rondom de regionale samenwerking in Gooi- en Vechtstreekverband).

BIJLAGE

**TIJDLIJN EN SCENARIO'S VOOR
AANBEVELINGEN**

Bijlage 1: Tijdlijn van feiten

In navolgende tijdlijn zijn alle feiten rondom de kaderstellende en controlerende rol van de raad alsmede de rolinvulling van college en ambtelijke organisatie ter ondersteuning van de raad weergegeven. Hiervoor is gebruik gemaakt van de door de gemeente beschikbaar gestelde documenten en de documenten en verslagen zoals opgenomen in het raadsinformatiesysteem voor de periode 2015-zomer 2021. Per feit is aangegeven of dit heeft plaatsgevonden in de raad of commissie, wat de aard van het document of gebeurtenis (kaderstellend, controlerend, informierend) is, voor welke onderzoeksvragen het relevant is, om welk type document het gaat, wat de naam van het document is en wat de strekking op hoofdlijnen is.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2 ^e /3 ^e onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
sep-12	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleidsplan	Beleidskader Wmo 'Hilversum voor iedereen'.	In het beleidskader wordt in de toelichting aangegeven wat het wettelijk kader is en welke beperkingen jurisprudentie met zich meebrengt voor de beleidskeuzes. Wordt niet geanticipeerd op komende verdere decentralisatie. Ondanks dat genoemd wordt dat gewerkt moet worden met concrete doelen (les evaluatie vorige beleidsplan), bevat het beleidskader geen concrete doelstellingen. Wel zijn financiële kaders benoemd.
1-1-2013	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleids- en Uitvoeringsnota	Nota maatschappelijke zorg	Regionale nota 2013
1-1-2013	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleids- en Uitvoeringsnota	Nota Vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning	Een nota met een hoog 'uitvoeringsgehalte'. Gaat over de voorgenomen activiteiten en inzet om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen.
1-3-2013	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleids- en Uitvoeringsnota	Nota Regionale Samenwerking Sociaal Domein	Bevat afspraken over integrale dienstverlening door de deelnemende gemeenten. Op vlak van ICT, beleidsvoorbereiding, berichtenverkeer, inkoop en contractbeheer is sprake van gezamenlijke uitvoering.
31-3-2014	Raadsvergadering	Informierend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2014-28	Bestek Wmo hulpmiddelen. Informatie over de instemming op 25 maart 2014 met het bestek Wmo-hulpmiddelen.
jun-14	Raadsvergadering	Kaderstellend & Informierend	1		Uitvoeringsnota	Uitvoeringsnota Transformatie sociaal domein	Kondigt de decentralisaties aan en benoemt de uitgangspunten voor de transformatie. Wettelijk kader voor de decentralisatie van de Wmo was nog niet bekend, wordt benoemd. In commissie Samenleving van 24 juni 2014 wordt de commissie gevraagd het volgende besluit te nemen: 1. Het college adviseren over het voorgenomen besluit om: a. De uitvoeringsnota Transformatie Sociaal Domein vast te stellen; b. Het stappenplan als uitgangspunt te gebruiken bij de verdere uitwerking van de planning en voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming; c. De Wmo-raad, de cliëntenraden en de maatschappelijke partners op de hoogte te stellen van de Uitvoeringsnota Transformatie Sociaal Domein. 2. De raad adviseren om: a. het geraamde invoeringsbudget voor 2014 van € 1,8 miljoen te onttrekken aan de bestemmingsreserve Transformatie Sociaal Domein, ten bate van Programma 4; b. het budget van Programma 4 te verhogen met € 1,8 miljoen (incidenteel in

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							2014), ten behoeve van de dekking van de kosten van de voorbereidende werkzaamheden voor de transformatie Sociaal Domein; c. het college opdracht geven om ieder half jaar te rapporteren over de voortgang van dit invoeringsbudget.
24-9-2014	Commissie	Kaderstellend	18		Nota	Aanvullende WMO-nota en WMO verordening	Doel: vaststellen van de beide stukken. Diverse fracties geven wensen en reacties mee over o.m. eigen bijdragen, vergoedingen, e.d.
21-10-2014	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief benchmark 2014	Deze brief informeert over de uitkomsten van beide onderzoeken (benchmark wmo 2014 en wmo-monitor)
26-11-2014	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleids- en Uitvoeringsnota	Nota Mantelzorgondersteuning	Een nota met een hoog 'uitvoeringsgehalte'. Gaat over de voorgenomen activiteiten en inzet mantelzorgers te ondersteunen
26-11-2014	Commissie	Kaderstellend	18		Beleids- en uitvoeringsnota	Beleidskader Mantelzorgondersteuning	Nota wordt ter advisering voorgelegd aan de commissie (nogmaals op 18 februari 2015). De uitvoering van het beleid vindt plaats binnen het Wmo beleidskader en de verordening Wmo 2015 zoals vastgesteld door de raad. De uitvoeringsnota wordt derhalve aangemeld bij de commissie ter advisering aan het College. De raadsfracties geven de wethouder hun aanscherpingen/wensen mee.
1-12-2014	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Verordening	Verordening sociaal domein gemeente Hilversum 2015	Regionaal opgesteld en lokaal vastgesteld
1-12-2014	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Verordening	Verordening wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Hilversum 2015	Betreft het lokaal juridische kader waarmee de maatschappelijke ondersteuning is geregeld.
12-2-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2015-13	Het college heeft onder voorbehoud van goedkeuring raad ingestemd met de begrotingswijziging 2015 en de meerjarenbegroting 2016, 2017 en 2018 van de regio Gooi en Vechtstreek. De begrotingswijziging 2015 is noodzakelijk gezien de reeds vastgestelde begroting 2015 geen rekening heeft gehouden met de kosten van het uitvoeringsprogramma 2015-2016. Het uitvoeringsprogramma 2017-2018 dient in 2016 opgesteld te worden en wordt ter goedkeuring aan de gemeenten voorgelegd. Binnenkort ontvangt de raad een voorstel om het college hiertoe te mandateren. Afhankelijk van dit uitvoeringsprogramma zal de regio de begroting 2017 (en de meerjarenraming) opstellen dan wel wijzigen waarbij de raad opnieuw een zienswijze kan inbrengen.
18-2-2015	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10	Uitvoeringsnota	Uitvoeringsnota mantelzorgondersteuning	College vraagt Cie advies. Meeste fracties adviseren positief. Er wordt aangegeven dat men niet beschikt over de cijfers en over de producten van MEE. Aan de wethouder wordt gevraagd om daar in een paragraaf nader op terug te komen. College stelt dat de uitvoeringsnota valt binnen het WMO-beleid en derhalve niet hoeft te worden vastgesteld.
1-3-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Investing	Eenmalige investering vrouwenopvang. Oranjehuis in Zicht	Betreft een voorstel voor een eenmalige investering.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
mrt-15	Commissie samenleving	Kaderstellend	4		Vraag	Vraag in CS samenleving	Vraag in CS Samenleving: Vragen CU voor wethouder Van der Want: betreft toezegging T14/181: In de commissie van 24 en 25 september 2014, bij de behandeling van o.a. de verordening Sociaal Domein is geconstateerd dat het vaststellen van nadere beleidsregels de bevoegdheid van het college is. Waar het qua planning mogelijk is, zullen deze ter advisering aan het college in de commissie worden geagendeerd. Als dat niet mogelijk blijkt, krijgt de raad deze z.s.m. toegestuurd. Wat is de stand van zaken wat betreft de beleidsregels met betrekking tot de diverse verordeningen binnen het Sociale Domein. Zijn er nog beleidsregels die ter advisering aan het college in de commissie Samenleving worden behandeld. Bij mijn weten hebben wij nog geen beleidsregels ontvangen. Als er reeds beleidsregels in werking zijn, wilt u ons deze dan doen toekomen? De wethouder zegt toe de beleidsregels toe te zenden aan de raad.
4-3-2015	Raadsvergadering	Controlerend	3	10	Raadsvoorstel	Raadsvoorstel P&C cyclus 2015.	Jaarlijks wordt de planning & control kalender voor de start van het nieuwe jaar ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Anders dan gebruikelijk gebeurt dit voor de Planning & Control kalender 2015 later. De oorzaak hiervan is dat, anders dan in voorgaande jaren, ook rekening gehouden dient te worden met de verdere uitwerking van de sternota met als vier sporen: • Een vernieuwde programmabegroting • Kerntaken- en rollendiscussie van de raad • Houdbaarheidsopgave van het college • Uitwerking van vijf sterprogramma's Inmiddels is hierover meer duidelijkheid gekomen. Uw raad wordt door middel van een raadsinformatiebrief "Vier sporen naar de begroting 2016" hierover geïnformeerd. Voor de Planning & Control kalender 2015 heeft dit tot gevolg dat in 2015 geen kadernota opgesteld zal worden. In plaats van de Kadernota stellen wij de Raad voor om op 27 mei 2015 een 'Kaderstellende vergadering' te plannen, waarin de opbrengst van de vier sporen wordt voorgelegd aan de raad. Driemaal per jaar zal de stand van zaken worden gedeeld met de raad. Deze stand van zaken zal vorm krijgen in een samenvattend overzicht van de eerder dat jaar afzonderlijk gemelde afwijkingen. Er worden hier geen momenten voor benoemd. In februari 2016 komt een derde kwartaalrapportage sociaal domein langs in de raad en wordt daarin ook besproken. Bij eerdere commissievergaderingen niet op de agenda gezien.
15-4-2015	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10	Nota financiën	Nota Financiën Sociaal Domein (weth Van der Want – D66)	College vraagt om vaststelling begrotingswijzigingen. Aan de batenkant is ruim 40 mln. extra binnengekomen. College stelt voor deze "budgettair neutraal" te verdelen over onderwijs en zorg. Het college stelt dat dit een "technische verschuiving" betreft tussen posten. Eigenlijk

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							komt nergens meer terug of die 40 mln. ook anders kan worden verdeeld College vraagt tevens extra werkbudget toe te kennen voor de transformatie, voorbereiding gemeentelijke toegang en verbouwing Wilhelminastraat en College wijst op de risico's van overschrijdingen en stelt dat samen met partners daarom aan de transformatie moet worden gewerkt. Hiervoor wordt budget gereserveerd. De nota oogt vrij "financieel technisch". Er worden geen inhoudelijke overwegingen voorgesteld voor de budgetverdeling, dan wel inhoudelijke voorstellen gedaan.
mei-15	Commissie samenleving	Controlerend	4		Vraag	Vraag in CS samenleving	Vraag in CS Samenleving Vragen fractie HvH voor wethouder Van der Want, met het verzoek deze schriftelijk te beantwoorden (de fractie is verhinderd bij de vergadering aanwezig te zijn). Naar aanleiding van een paar vragen/opmerkingen van personen die thuiszorg ontvangen: Zijn inmiddels alle keukentafelgesprekken gevoerd? Zijn naar aanleiding van die keukentafelgesprekken de zorgplannen uitgewerkt? Is aan te geven of bezwaar is binnengekomen op de zorgplannen en hoe deze zijn beoordeeld? Is er een teruggang in het aantal zorguren te zien, of is dit in verhouding tot de situatie voor de transitie hetzelfde gebleven?
29-5-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend & Informerend	1		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2015-29 t/m 35	De raadsinformatiebrieven gaan over verschillende onderwerpen binnen het sociaal domein zoals extra sociale huurwoningen, uitvoering beleidsplan maatschappelijke zorg, de nieuwe zorgtaken binnen het sociaal domein.
18-6-2015	Commissie	Kaderstellend	4		Commissievoorstel	Commissievoorstel GL	Commissievoorstel GL om het voorstel voor subsidieafbouw van Versa Welzijn over een langere periode te laten gaan en tevens een discussie te voeren over het Nieuwe Welzijn
18-6-2015	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10	Nota financiën	Nota Financien Sociaal Domein	College heeft er nu een apart "technisch" raadsvoorstel van gemaakt, voor de technische verdeling van de extra 40 mln; obv advies van de Cie van 15 april.
18-6-2015	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10	Bestemmingsreserve	Bestemmingsreserve decentralisaties Sociaal Domein (bedoeld voor de invoeringskosten en tegenvallers uitvoering)	College stelt voor 1,5 mln te onttrekken voor verbouwing Wilhelminastraat en transformatiekosten 2015 en 2016 en voorbereiding Sociaal Plein
24-6-2015	Raadsvergadering	Controlerend	3		Jaarrekening	Vaststelling jaarrekening 2014	Diverse schriftelijke vragen gesteld relaterend aan de Wmo, o.a. over PGB, Beschermd Wonen.
24-6-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Amendement	Amendement CDA	Amendement CDA: Versterken van de communicatie in het sociaal domein.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
24-6-2015	Raadsvergadering	Controlerend	10		Vaststellen jaarstukken	Verslag Vergadering Gemeenteraad van Hilversum	
1-7-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	3	10 + 11	Begrotingswijziging	Begrotingswijziging Sociaal Domein	De raad wordt gevraagd de Programmabegroting 2015 te wijzigen. Hierbij wordt in technische zin de in de Programmabegroting 2015 opgenomen € 40 mln "nieuw geld voor nieuwe zorgtaken" budgettair neutraal verdeeld over de juiste programma's en beleidsdoelen. Zonder beraadslaging en zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.
1-7-2015	Raadsvergadering	Controlerend	11		Raadsvoorstel	Raadsvoorstel Invoeringskosten en stand van zaken bestemmings-reserve decentralisaties Sociaal Domein per 1/7/2015	Raad wordt gevraagd in te stemmen met: bestemmingsreserve van 8,1 miljoen Decentralisaties Sociaal Domein. De reserve is beschikbaar gesteld voor uitgaven die nodig zijn vanwege de invoering van nieuwe taken in het sociaal domein + een mogelijke dekking van financiële tegenvallers. Raad wordt ook gevraagd in te stemmen met de begrotingen sociaal plein 2015 en 2016.
1-7-2015	Raadsvergadering	Controlerend	12		Amendement	Amendement impuls Integrale plannen A15/26	Toevoegen aan het raadsbesluit "Invoeringskosten en stand van zaken bestemmingsreserve decentralisaties Sociaal Domein per 11/7/2015" c. 500.000 euro in 2015 en 2016 voor een impuls integrale plannen ten behoeve van het realiseren van de doelstelling (meerjarenbeleidsplan participatie) dat er voor alle uitkeringsgerechtigden een integraal plan moet zijn
2-7-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	3	11	Raadsvoorstel	Raadsvoorstel invoeringskosten Sociaal Plein	In dit raadsvoorstel wordt aan de raad voorgesteld budget vanuit de invoeringskosten in te zetten voor voorbereidingskosten in 2015 in het Sociaal Plein: € 500.000 én voor kosten ten behoeve van de transformatie: € 300.000 in 2015 en € 300.000 in 2016.
2-7-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Raadsvoorstel	Raadsvoorstel Kadernota 2015	Gerept wordt van een nieuwe inrichting van de begroting.
2-9-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Vraag	Vraag GL aan wethouder	Schriftelijke vraag GL aan wethouder Klamer over gedane toezegging om nieuw welzijn in de commissie te bespreken.
2-9-2015	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	11	Voorstel	Voorstel om de (aanvullende) beleidsnota WMO met 1 jaar te verlengen	Cie adviseert positief.
16-9-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend & Informerend	1		Raadsvoorstel	Raadsvoorstel verlenging Wmo-beleidsplan met een jaar. Inclusief vaststelling aanvullende Wmo-nota 2015.	Aankondiging dat in 2017 een nieuw beleidsplan Sociaal Domein zal worden opgesteld. Toegevoegd is een aanvullende Wmo-nota met daarin de wettelijke opdrachten rondom de Wmo en de beleidskaders van de gemeente waarin dit geadresseerd wordt.
16-9-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	2		Raadsvoorstel	Raadsvoorstel en -besluit - Meicirculaire 2015 over het gemeentefonds	Verder is er sprake van een substantiële verlaging van de integratie-uitkering sociaal domein, onderdeel WMO (zie de toelichting in paragraaf 4). Deze wordt conform de gebruikelijke systematiek doorvertaald in een verlaging van het uitgavenbudget en heeft daardoor geen invloed op het begrotingsresultaat. Het zal moeten blijken of we met dit lagere budget uit kunnen komen. Deze meicirculaire laat zien hoeveel beweging er nog zit in de financiële verankering van de nieuwe taken. De urgentie om nog beter inzicht in en grip te krijgen op de grote financiële veranderingen en risico's binnen het sociaal

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							domein vragen om versterking van de control. Wij komen apart bij u terug met voorstellen hierover.
30-9-2015	Commissie samenleving	Kaderstellend	1		Uitvoeringsnota	Uitvoeringsnota Versa Welzijn 2016	Mede n.a.v. korting op Versa Welzijn wordt in de commissie het uitvoeringsplan Versa Welzijn 2016 besproken.
14-10-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleidsplan	Vaststelling verlenging Wmo-beleidsplan	Bevat ook een aanvulling op het Wmo-beleidsplan.
14-10-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie bij verlenging wmo-beleidsplan	Motie bij verlenging Wmo-beleidsplan Right to Challenge door SP, CDA, HvH, LH, GL en PvdA Motie wordt aangenomen.
15-10-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie daklozenopvang door SP, CDA, HvH, LH, GL en PvdA	Om zorg voor te dragen dat alle geregistreerde dak -en thuislozen binnen drie maanden een intake hebben gehad en binnen vier weken na die intake een getekend integraal plan (wonen, werk schulden\ zorg etc.) en regisseur (Sociaal Plein) hebben.
16-10-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie continuering inloop- en dagbesteding totdat er een nieuwe locatie is gevonden	(initiatief CDA, ondertekend door alle fracties)De dienstverlening aan de nu aanwezige cliënten zo lang als nodig te continueren totdat er een nieuwe locatie is gevonden. En daarbij rekening houdend met deze specifieke doelgroep en de impact die een overgang van de oude naar de nieuwe locatie met zich mee brengt.
17-10-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie van treurnis	ingediend door GL, PvdA, HvH, ChristenUnie, Hilversum1, Leefbaar Hilversum. Motie waarin de betreffende raadsfracties de handelingswijze van het college rondom het uitvoeringsplan Versa Welzijn 2016 betreuren.
5-11-2015	Commissie samenleving	Kaderstellend	1		Commissievoorstel	Commissievoorstel	In de commissie Samenleving van 30 september 2015 is de commissie geïnformeerd over het plan HHT en heeft de commissie in meerderheid positief geadviseerd. De commissie heeft aan het college aandachtspunten meegegeven. Deze aandachtspunten zijn bij het raadsvoorstel gevoegd en van commentaar voorzien. Het stuk is geagendeerd voor de raad in verband met noodzakelijke financiële besluitvorming. In alle gemeenten in deze regio zal de finale besluitvorming in de raden plaatsvinden. De raad adviseert de door Hilversum in 2015 en 2016 (te) ontvangen HHT-middelen (totaal bijna € 3 mln) te besteden aan de uitvoering van het plan Huishoudelijke Hulp Toelage Gooi en Vechtstreek (bijlage 1 bij raadsvoorstel) en deze HHT-middelen over te dragen aan de Regio Gooi en Vechtstreek;
5-11-2015	Commissie samenleving	Kaderstellend	4		Raadsvoorstel	raadsvoorstel rekenkameronderzoek Vrouwenopvang	Betreft onderzoek naar opvolging van commissie Haanstra n.a.v. problemen in de vrouwenopvang. Raadsvoorstel bevat conclusies en aanbevelingen.
18-11-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Begroting	Programmabegroting 2016	Bevat aanvullende notitie over prestatie indicatoren voor programma Zorg
18-11-2015	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsvoorstel	Raadsvoorstel hulp bij het huishouden toeslag (HHT)	Als de raden instemmen met het plan Hulp bij het huishouden, kunnen vanaf 1 januari 2016 alle inwoners van de gemeenten gebruik maken van een toelage van € 10,- bij het particulier inkopen van huishoudelijke hulp. In 2017 zal de toelage € 7,50 bedragen. De huishoudelijke hulp wordt verricht door werknemers die werken onder de cao VVT.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
1-12-2015	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2015-86	Contouren nieuwe subsidiekaders en subsidies 2016
2-12-2015	Commissie	Kaderstellend	3		Commissievoorstel	Commissievoorstel - Begrotingswijzigingen Sociaal Domein individuele voorzieningen 2015/2016	In de RIB 2015-67 hebben we de raad geïnformeerd over het proces met begrotingswijzigingen Sociaal Domein 2015 en 2016. In dit raadsvoorstel worden deze begrotingswijzigingen toegelicht. Per 1 januari 2015 heeft de gemeente nieuwe taken gekregen op de terreinen jeugd, Wmo en participatie. De gemeente heeft de afgelopen negen maanden goed inzicht gekregen in de uitvoering van deze nieuwe taken. In 2015 kunnen deze nieuwe taken niet binnen de budgetten worden uitgevoerd die het rijk beschikbaar heeft gesteld. Dit komt voornamelijk omdat voor 2015 een overgangsrecht geldt voor inwoners. In herindicaties/nieuwe beschikkingen maakt de gemeente nieuwe afspraken met de inwoners over hun ondersteuning vanaf 1 januari 2016. Deze herindicaties zijn een forse opgave voor het Sociaal Plein, waarvoor incidenteel extra menskracht nodig is. Met het investeren in deze gesprekken door het Sociaal Plein, zien we dat dit leidt tot goede nieuwe afspraken met de inwoners én dat kostenbesparingen mogelijk zijn. de begroting 2015 te wijzigen voor de individuele voorzieningen Jeugd/Wmo en het nadelig saldo van € 1.343.000 te dekken uit de bestemmingreserve Sociaal Domein zoals in onderstaande tabel 11.1 opgenomen; 2. de begroting 2015 te wijzigen voor het nadeel op de BUIG van € 1.100.000 en het nadeel ten laste te brengen van het rekeningenresultaat/algemene reserve zoals in onderstaande tabel 11.1 opgenomen; 3. de begroting 2015 te wijzigen voor het voordeel van Tomin in 2015 van € 800.000 en het voordeel ten gunste te brengen van het rekeningenresultaat/algemene reserve zoals in onderstaande tabel 11.1 opgenomen; 4. de begroting 2015 te wijzigen voor extra inzet Sociaal Plein van € 550.000, dit voor € 150.000 te dekken uit het voordeel op de transformatiekosten en € 400.000 te dekken uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein zoals in onderstaande tabel 11.1 opgenomen; 5. de begroting 2016 te wijzigen voor de versterking van de aanpak multi probleem huishoudens (€ 500.000) en dit te dekken uit de bestemmingsreserve Sociaal domein zoals opgenomen in onderstaande tabel 11.2; 6. de begroting 2016 te wijzigen voor de individuele voorzieningen Jeugd/Wmo en dit het nadelig saldo van € 800.000 te dekken uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein zoals in onderstaande tabel 11.2 opgenomen.
2-12-2015	Commissie	Kaderstellend	18	10 + 11	Voorstel	Voorstel begrotingswijzigingen voor 2016	Weinig vragen en debat. 4 fracties maken voorbehoud, rest adviseert positief
3-12-2015	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2015-88	Met de verschuiving van taken op het gebied van het Sociaal Domein naar de gemeenten is zowel aan de kant van ons college als aan de kant van de Wmo

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							raad de behoefte ontstaan om tot een meer integrale en brede advisering te komen door de Wmo-raad.
16-12-2015	Raadsvergadering	Kaderstellend	18	10 + 11	Begrotingswijziging	Begrotingswijziging Sociaal Domein	27 tegen 5 stemmen aangenomen (1 fractie is tegen)
18-12-2015	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2015-95	Terugblik 2015 en vooruitblik 2016 programma Nieuwe Zorgtaken Rapportage Sociaal Domein 3e kwartaal
22-12-2015	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2015-97	Hervorming welzijn als onderdeel van programma buurten
10-2-2016	Commissie samenleving	Kaderstellend	3		Bespreking kwartaalrapportage	Bespreking derde kwartaalrapportage sociaal domein in CS Samenleving	Bevat gegevens over gebruik, aantallen intakes en telefoontjes door het Sociaal Plein.
24-2-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie onderzoek gevolgen eigen bijdragen Wmo (CDA, CU, PvdA, LH, HvH en D66)	Roept college op effecten van eigen bijdragen te onderzoeken en dit voor de zomer van 2016 te delen met de raad.
16-3-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Vraag	Vragen PvdA	Vragen PvdA in CS Samenleving aan college over regeling rondom inloop en dagbesteding DAC-WESPP
17-3-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Commissievoorstel	Commissievoorstel van HvH over advisering over financieringsvormen van welzijn.	In RIB-86 "Contouren nieuwe subsidiekaders en subsidies 2016" staat dat het college sommige structurele subsidierelaties wil ombouwen naar inkoop-, donateur-of sponsorrelaties. De subsidie voor Versa is gehalveerd en komt uit op 1.775.000 in 2016. Het college wil ook inkooprelaties aangaan en persoonsvolgende budgetten. Wat betekent dit nu in 2016 voor de uitvoering van Buurtwerk, Kinder- en Jeugdwerk, Vrijwilligerswerk/mantelzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk/Sociaal Juridische Ondersteuning, Buurt- en Jongeren centra? Wat zijn de effecten? Blijft de "sociale basisstructuur" in takt, nu het college 600.000 euro minder wil uitgeven in 2016? (Van 3.550.000 naar 2.950.000 euro). Voorgestelde beslissing Advisering over de keuzen voor de verschillende vormen van financiering: * Ontslaan van Versa-medewerkers en inhuren van ZZP-ers voor kinder- en jeugdwerk * Afbouw subsidie mantelzorg en invoeren persoonsvolgend mantelzorgbudget op basis van indicatie * Ontslaan van Versa-medewerkers AMW/SJO en minder mensen aannemen bij Sociaal Plein voor dezelfde taken * Geen enkele subsidie meer aan Versa voor buurt/jongeren centra. Uiterste Overgelegde stukken RIB 86 - Subsidiekaders en subsidie 2016 Bijlage 1 bij RIB 86 - subsidieoverzicht Bijlage 2 bij RIB 86 - gemeentelijke bijdragen RIB 97 Hervorming welzijn als deel van programma buurten Bijlage 1 bij RIB 97 - overzicht kaders

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							In de Beeldvormende Sessie van 17 februari is een aantal aspecten kort besproken in roulerende ronde tafelgesprekken. Het is van belang dat de commissie Samenleving dit geheel in haar commissievergadering bespreekt en advies geeft aan wethouder Klamer over de ingezette koers. Behandeling dient te gebeuren voor de Kadernota, zodat effecten van dit beleid daarbij betrokken kunnen worden.
13-4-2016	Commissie samenleving	Kaderstellend	4		Vraag	Vragen SP	Vragen SP in CS Samenleving over meer daklozen te weinig opvang capaciteit
1-5-2016	Commissie samenleving	Kaderstellend	3		Jaarrekening en kadernota bespreking	Gezamenlijke CS over jaarrekening 2015 en Kadernota 2016	Geen technische vragen in relatie tot Wmo en Welzijn bij zowel de jaarrekening als de Kadernota.
16-5-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Raadsvoorstel	Raadsvoorstel De Sterke Buurten	De notitie "De Sterke Buurt 2016" vast te stellen. 2. De begroting 2016 te wijzigen voor extra investeringen in de buurten onder de noemer - impuls Zorgnetwerk- voor een bedrag van € 233.000 en deze te dekken uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. De hieronder opgenomen begrotingswijziging vast te stellen. Vloei voort uit participatietraject om nieuw welzijn vorm te geven. Gaat uit van een buurtgerichte invulling van het welzijnswerk. In het plan wordt aangegeven dat de raad betrokken is geweest bij een beeldvormende sessie op 17 februari 2016.
31-5-2016	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Vragen fractie Hart voor Hilversum over Wmo casus	De fractie van Hart voor Hilversum heeft de wethouder op 24 mei 2016 vragen gesteld over een Wmo casus. De wethouder beantwoordt deze vragen.
26-6-2016	Commissie samenleving	Kaderstellend	3		Aanbieding jaarstukken	CS Samenleving, aanbieding jaarstukken inclusief sociaal domein	Verklaart waarom er bij eerdere gelegenheid geen technische vragen over de Wmo werden gesteld. Sprake is van een overschot van ongeveer 5 mln in het sociaal domein. De raad adviseert: Voor wat betreft de resultaatbepaling in te stemmen met de afwijkingen; vast te stellen de Jaarstukken 2015; Voor wat betreft de resultaatbestemming 3. in te stemmen met het instellen en opheffen van de voorzieningen en reserves conform het voorstel in paragraaf 3; 4. in te stemmen met de mutaties op de bestemmingsreserves van per saldo € 2.413.000 ten laste van het resultaat conform het voorstel in paragraaf 4.1 en het restant te storten in de algemene reserve; 5. in te stemmen met het opnemen van budgetten voor een totaalbedrag van € 413.000 conform de tabel in paragraaf 4.2 en de begroting 2016, 2017 en 2018 daarvoor te wijzigen; 6. in te stemmen met de verhogingen en verlagingen van kredieten tot een bedrag van € 642.000 conform het voorstel in paragraaf 5; 7. in te stemmen met de verlaging van het investeringsprogramma 2015 voor in totaal € 1.872.000 conform het voorstel in paragraaf 5; 8. in te stemmen met de, per saldo budgettaire neutrale wijzigingen in de

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							begroting 2016, conform het voorstel in paragraaf 6 (lasten en baten per saldo € 1.004.000).
4-7-2016	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Wethoudersbrief eigen bijdrage WMO	Gelet op het gezamenlijke beleid heb ik samen met mijn collega-wethouders in de regio afgesproken gezamenlijk een onderzoek uit te voeren naar de eigen bijdrage maatschappelijke ondersteuning.
6-7-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	3	10	Raadsvoorstel en -besluit jaarstukken	Vaststelling jaarrekening 2015 en kadernota 2016	Raad stelt vast: 1. In te stemmen met de afwijkingen 2. Vast te stellen de Jaarstukken 2015;
6-7-2016	Raadsvergadering	Informerend	19		Brief van de wethouder	brief inzake uitspraken centrale raad van beroep betreffende de WMO	Betreft Uitspraken Centrale Raad van Beroep betreffende de WMO 2015
7-7-2016	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2016-32	Op 13 april 2016 is een rapport gepubliceerd n.a.v. een individuele klacht over het wmo taxi vervoer. De regionale ombudsfunctionaris beveelt aan om de huidige klachtenprocedure nog eens nader te beschouwen. We zullen aandacht vragen voor de communicatie rondom de klachtenprocedure.
14-9-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Verzoek	Raad heeft verzocht om de subsidieaanvraag Versa Welzijn voor te leggen in de CS Samenleving ter advisering aan het college. Dat gebeurt op 14 september.	
12-10-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Vraag	Vragen D66	Vragen D66 (Dag van de Mantelzorg en mantelzorgondersteuning) en CDA (over klachten over de Wmo-taxi).
9-11-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Programmabegroting	Vaststelling programmabegroting 2017	In de technische vragen i.r.t. Welzijn en Wmo vooral aandacht voor indicatoren en streefwaarden in het programma zorg, waarbij college aangeeft die in regionaal verband te ontwikkelen.
23-11-2016	Commissie samenleving	Kaderstellend	1	10	Raadsinformatie brief	Visie Sociaal Domein Hilversum 2017-2021 "Erbij horen en ertoe doen" (357729) b. Nota Bescherming en Opvang (362544) c. Raadsinformatiebrief Evaluatie Schuldhulpverlening (366153)	Meerdere fracties geven aan de uitgangspunten wel te ondersteunen, maar weinig helder zicht te hebben op de concrete te behalen resultaten, de samenhang met het buurtgericht werken. Afgesloten wordt met de volgende afspraken: de commissie krijgt een tijdlijn vanuit de actiepunten uit het voorstel, evenals tweemaal per jaar een monitor inclusief de prestatie-indicatoren van WINST en buurten. Daarnaast komt op verzoek van de VVD een brief van de wethouder over welke voorstellen naar de raad gaan.
23-11-2016	Commissie	Kaderstellend	18		Visie	Visie Sociaal Domein	De commissie onderschrijft de visie, maar de meeste fracties missen de concreetheid en helderheid over de uitvoering. De wethouder zegt toe de uitvoeringsplannen voor te leggen en. Hij zegt een monitor toe (halfjaarlijks) en bij de begroting en kadernota kan de raad sturen op prestatie-indicatoren.
14-12-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Raadsinformatie brief	Kadernota sociaal domein wordt voorgelegd aan de raad	In een separate wethoudersbrief wordt aangegeven welke wijzigingen n.a.v. bespreking op 23 november zijn doorgevoerd en wordt aangekondigd dat met

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							de raad in gesprek wordt gegaan over de monitoring en de indicatoren. Wordt afgevoerd van de agenda.
14-12-2016	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Vraag	Vraag CDA	Vraag CDA om raadsinformatiebrief over de afspraken met Versa 2016-2019 in de commissie te bespreken. In de raad van 14 december jl. heeft de fractie van het CDA gevraagd om agendering van de raadsinformatiebrief over de afspraken met Versa 2016 – 2019 in de commissie Samenleving. De fractie zou graag van de wethouder een toelichting krijgen op de raadsinformatiebrief, met name op het gelopen proces en de toekomst. De fractie wil op basis van de brief en de toelichting van de wethouder daarover vragen stellen.
18-1-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Bespreking Raadsinformatie brief	Bespreking raadsinformatiebrief afspraken Versa als agendapunt	Uit het verslag blijkt hoe de wethouder (Klamer) naar de rol van de gemeente en de raad kijkt: de gemeente stelt kaders voor de invulling van de sociale basisinfrastructuur. Die staan in de nota 'Sterke buurten'. De raad moet kunnen controleren of er invulling wordt gegeven aan het jongerenwerk en buurtwerk. De raad kan met kwaliteits- en kwantiteitscriteria knelpunten boven water halen en duiden op tekorten. Dan weet het college dat daarop te handelen is. Discussie gaat over andere wijze van subsidiëren (programmasubsidie) al dan niet in relatie tot marktwerking, de meeste fracties zijn van mening dat er nu een einde is gekomen aan een rommelige periode van verandering rondom Versa. De vraag of de nieuwe aanpak van de subsidiëring ook leidt tot de gewenste doelen wordt niet beantwoord.
15-2-2017	Commissie	Kaderstellend & Informerend	1		Raadsvoorstel	Bespreking in gezamenlijke commissie Buurtgericht leven: leve de buurt! * Kadernotitie voor de gemeenteraad van Hilversum *	Kadernotitie bevat op inhoud op welke onderwerpen sprake is van een buurtgerichte aanpak. Raadsvoorstel: de kadernotitie 'Buurtgericht leven: leve de buurt!' vast te stellen; de financiële voorstellen uit de kadernotitie te betrekken bij de Kadernota 2017; de eventuele financiële gevolgen van de buurtcyclus zo nodig te betrekken bij de Kadernota 2017 en/of de programmabegroting 2018; de prestatie 'twee buurten het beheer van de eigen buurtbegroting overdragen' uit de Programmabegroting 2017 anders te realiseren; voor het sterprogramma Buurten als prestatie-indicatoren 'betrokkenheid van Hilversummers bij hun eigen omgeving, 'oordeel van Hilversummers over de gemeente' en 'leefbaarheidsscore in alle Hilversumse wijken' te hanteren; de verordening Burgerinitiatieven van 4 december 2002 in te trekken.
12-4-2017	Commissie samenleving	Kaderstellend	1		Beleidsplan	CS Samenleving Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020	Is vooral een beleidsplan dat het HOE beschrijft en weinig WAT bereikt moet worden. Is een regionaal beleidsplan met de gemeenten in de Gooi- en Vechtstreek. Fracties vrijwel zonder uitzondering positief over het beleidsplan en de gemaakte keuzes daarin. Voortgangsrapportages worden toegezegd in zogenaamde beeldvormende sessies

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2 ^e /3 ^e onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
12-4-2017	Commissie samenleving	Kaderstellend	1		Beleids- en Uitvoeringsnota	CS Samenleving Kadernota Sociaal Domein in aangepaste versie	Fracties zijn overwegend positief. Enkele (CDA) maken opmerking over ontbreken van concrete doelen en subjectiviteit (keuzes). Vragen van de fracties gaan vooral over de uitvoering (keukentafelgesprekken, formatie voor Sociaal Plein, project WINST irt CRM, marketing. Korte discussie over wederkerigheid en tegenprestatie, wederkerigheid zal meer in de maatschappelijke context worden beschreven.
12-4-2017	Commissie samenleving	Kaderstellend	4		Wethoudersbrief	CS Samenleving, . Wethoudersbrief Versa Welzijn d.d. 4 april 2017	CS Samenleving, . Wethoudersbrief Versa Welzijn d.d. 4 april 2017 TER ADVISERING AAN HET COLLEGE GRL, CU, PvdA, HvH en LH tonen zich n.a.v. deze brief bezorgd over de gang van zaken bij Versa. Verkeerde beslissingen van het management en het daaruit voortvloeiende wantrouwen zouden de belangrijkste oorzaak zijn van de problemen bij de welzijnsorganisatie. Jongerenwerkers en buurthuizen functioneren daardoor al een tijd onvoldoende. De problemen tussen de gemeente Hilversum en Versa worden volledig toegeschreven aan de managementstijl van de intussen teruggetreden directeur. De commissie moest berichtgeving over de recente escalatie uit de Gooi en Eemlander vernemen en spreekt daarover verbazing en bezorgdheid uit. Het college wordt verzocht om, zo nodig samen met de Raad van Toezicht van Versa, een rapportage op te stellen waarin wordt ingegaan op een aantal met name genoemde vragen en problematieken. Wethouder Klamer zet in een eerste, korte reactie enkele misverstanden uit het krantenartikel recht en zeg toe dat hij binnen 4 weken met een gedegen verklaring te komen
12-4-2017	Commissie	Controlerend	12	18	Kadernota	Kadernota sociaal domein	Veel kritische vragen; veel uitvoeringsvragen. Wethouder zegt toe 2x per jaar de uitvoeringsplannen en monitor voor advies voor te leggen in de commissie.
10-5-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleidsplan	Vaststelling Beleidsplan Bescherming en Opvang 2017-2020	Net als in de commissie veel complimenten voor het plan bij de meeste fracties, met algemene stemmen aangenomen. Wordt niet teruggekomen op gevraagde voortgangsrapportages.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
17-5-2017	Commissie samenleving	Kaderstellend	4	10 + 11	Behandeling raadsvoorstel	Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST (385990).	Behandeling in CS van raadsvoorstel Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020 project WINST (385990). De inwoners van Hilversum hebben recht op de beste hulp die er is. Daarom heeft uw raad het Sociaal Plein opgedragen om tot de top 5 van beste sociale diensten in Nederland te behoren. Op dit moment is de organisatie er in geslaagd om de transitieopgave succesvol te doorlopen, maar tegelijkertijd worden onze inwoners nog niet altijd optimaal geholpen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is structurele onderbezetting. Daarnaast is er een verbeterslag in de bedrijfsvoering noodzakelijk. Daarom is daadwerkelijke transformatie noodzakelijk. Het afgelopen jaar heeft het Sociaal Plein daarom gewerkt aan het investeringsplan WINST (Werk, Inkomen en Zorg nieuwe Stijl). Een ambitieus en noodzakelijk plan om onze inwoners nu en in de toekomst goed te kunnen bedienen. WINST is de uitkomst van een uitgebreid traject met sessies met medewerkers en experts, analyses en formatieberekeningen en vergelijkingen (benchmarks). WINST gaat over een kwalitatieve en duurzame verbetering van de dienstverlening aan inwoners door het Sociaal Plein. Deze ambitie vraagt om een incidentele investering van € 3,3 miljoen (verdeeld over 3 jaar) en een structurele investering van € 1,1 miljoen. Veel vragen in de commissie deels over effecten (wachttijden / afhandelingstermijnen) en de ambitie daarin (korter, wel of niet behoren tot de top 5 beste sociale diensten), deels over financiën (met name of overschotten als gevolg van de investeringen weer terug moeten vloeien in reserves), maar ook over de inzet van veel externe inhuur. Aantal toezeggingen van de wethouder: zegt toe regelmatig te gaan rapporteren door twee keer per jaar in de Monitor Sociaal Domein uit te brengen en in een aparte paragraaf aandacht te besteden aan de voortgang van WINST voorzien van indicatoren ; zegt toe dat hij vóór de raadsvergadering van 5 juni in een aparte brief nader in zal gaan op de wijze waarop zal worden omgegaan met het aanwenden van overschotten in het sociale domein in relatie tot het terugvloeien naar bestemmingsreserves;
18-5-2017	Commissie samenleving	Kaderstellend	4		Agenderen wethoudersbrief		Veel vragen van de fracties blijven onbeantwoord zo geven meerdere fracties aan, sommige zeggen min of meer het vertrouwen in de wethouder op. Uit de beantwoording van de vragen van de voorgaande commissie blijkt dat sprake is van een moeizame werkrelatie met Versa, dat hiervoor aandacht is gevraagd bij de raad van toezicht, maar ook dat de wethouder niet over de uitvoering gaat. Verder blijkt dat er weinig tot geen verantwoordingsinformatie vanuit Versa wordt verstrekt aan de gemeente.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
jun-17	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Investeringsplan	Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020, project WINST	Vrijwel uitsluitend ondersteunende verklaringen in het debat. Wordt zonder stemming unaniem aangenomen. Aangegeven wordt dat er twee x per jaar gerapporteerd zal worden over de voortgang van het project WINST.
7-6-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Kadernota	Kadernota Sociaal Domein	Uit de nota (p43) Immers, wat zegt het als de SMART-doelen bereikt zijn? Heeft de inwoner dan ook het gevoel echt ondersteund te zijn? De inwoner, zijn netwerk, de professional en het Sociaal Plein zullen allemaal op een andere manier naar de resultaten kijken. Dit vraagt naast de monitoring via het contractmanagement om een andere, meer kwalitatieve wijze van monitoring. In onze optiek leidt inzicht in de kwaliteit van ondersteuning ook tot een betere en onderbouwde keuze voor ondersteuning op maat. Bevat weinig concrete doelen, gaat vooral over het HOE (bv buurtgerichte aanpak) en nauwelijks over het WAT. Het is zoals een van de raadsleden zegt: "De beleidsnota legt een aantal basisprincipes of kernwaarden voor de uitvoering van de taken binnen het sociaal domein vast en geeft aan welke inhoudelijke speerpunten de gemeente heeft. Dit verschilt wezenlijk met de 'Visie op het sociaal domein'. De crux is het bieden van een overkoepelend kader voor de uitvoering in het sociaal domein dat fungeert als kapstok voor uitvoeringsplannen, verordeningen, projecten en activiteiten." Nota wordt aangenomen met 33 stemmen voor en 2 tegen.
7-6-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie van wantrouwen	Motie van Wantrouwen richting wethouder Klamer (Leefbaar Hilversum en Hart voor Hilversum)	verworpen met 13 stemmen voor en 22 tegen. Omgang met Versa Welzijn een van de genoemde argumenten, naast vele andere.
7-6-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Investeringsplan	Investeringsplan Sociaal Plein 2017-2020, project WINST (Werk, Inkomen en Zorg Nieuwe Stijl.	Belangrijk project om de dienstverlening in de toegang sterk te verbeteren door 3 mln te investeren. Zonder stemming unaniem aangenomen
7-6-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Kadernota	Kadernota Sociaal Domein	Doel volgens college: focus aanbrengen. Concrete doelen met indicatoren ontbreken (lijkt het). Weinig over WMO en zorg. Redelijk hoog over nota. Wordt na 2 termijnen debat met 33 tegen 2 stemmen aangenomen. Toezegging van de wethouder de raad regelmatig op de hoogte te houden van de stand van zaken, de buurtgerichte aanpak en de zorgnetwerken.
28-6-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Vraag		Technische vragen (CU) over Kadernota 2017. Hebben voor Wmo/Welzijn vooral betrekking op de verwachte onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Daar wordt een eerste inschatting in de beantwoording voor gemaakt, maar die wordt pas definitief bij de begroting voor 2018.
5-7-2017	Raadsvergadering	Controlerend	3		Jaarrekening	Vaststelling jaarrekening 2016	Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2016 ter vaststelling aan. Het jaar 2016 sluiten we af met een positief resultaat van afgerond € 10,8 mln. De sloop en daarmee gepaard gaande afwaardering van het GAK-gebouw brengen dit

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							resultaat terug tot € 7,2 mln. Ten opzichte van het begrote voordeel in de oorspronkelijke begroting (€ 1,8 mln) praten we over een voordelig verschil van € 5,4 mln. Een deel van de afwijkingen die leiden tot dit resultaat zijn nog niet geautoriseerd door de raad. Door middel van dit raadsvoorstel vragen wij u deze alsnog te autoriseren. Sprake is van een onderschrijding op het zorgbudget van 4,5 mln en ruim 1 mln op dagbesteding. De meeste fracties zijn positief over de financiële resultaten, maar meerdere opperen ook dat er ruimte is voor meer investeringen (o.a. project WINST wordt genoemd). Ook worden moties die niet allen betrekking hebben op de Wmo / welzijn ingediend: - Motie over vergoeden van administratieve kosten PGB's om het gebruik van PGB's niet te ontmoedigen. Deze wordt echter ingetrokken na toelichting door de wethouder. Ook wordt gevraagd een artikel 231a onderzoek uit te voeren naar de onderschrijding op de Wmo. Aangegeven wordt door de wethouder dat het niet handig is om een dergelijk onderzoek gelijk te laten oplopen met het Rekenkameronderzoek naar de Wmo GL dient een amendement in om de overschotten op het zorgbudget op een andere manier op te nemen in de reserves. Dit voorstel wordt aangehouden. Na een brief van de wethouder, wordt dit amendement ingetrokken en op 12 juli wordt de jaarrekening conform voorstel vastgesteld door de raad.
5-7-2017	Raadsvergadering	Controlerend	3		Motie en amendement	Motie en amendement n.a.v. vaststellen jaarrekening	Ook worden moties die niet allen betrekking hebben op de Wmo / welzijn ingediend: - Motie over vergoeden van administratieve kosten PGB's om het gebruik van PGB's niet te ontmoedigen. Deze wordt echter ingetrokken na toelichting door de wethouder. Ook wordt gevraagd een artikel 231a onderzoek uit te voeren naar de onderschrijding op de Wmo. Aangegeven wordt door de wethouder dat het niet handig is om een dergelijk onderzoek gelijk te laten oplopen met het Rekenkameronderzoek naar de Wmo GL dient een amendement in om de overschotten op het zorgbudget op een andere manier op te nemen in de reserves. Dit voorstel wordt aangehouden. Na een brief van de wethouder, wordt dit amendement ingetrokken en op 12 juli wordt de jaarrekening conform voorstel vastgesteld door de raad.
5-7-2017	Raadsvergadering	Controlerend	4		Behandeling jaarrekening	Behandeling jaarrekening 2016 in raad.	Behandeling jaarrekening 2016 in raad. Moties en amendementen ingediend i.r.t. Wmo en Welzijn n.a.v. onderschrijding. Motie over vergoeden van administratieve kosten PGB's om het gebruik van PGB's niet te ontmoedigen. Deze wordt echter ingetrokken na toelichting door de wethouder. Ook wordt gevraagd een artikel 231a onderzoek uit te voeren naar de onderschrijding op de Wmo. Aangegeven wordt door de wethouder dat het niet handig is om een dergelijk onderzoek gelijk te laten oplopen met het Rekenkameronderzoek naar de Wmo

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							GL dient een amendement in om de overschotten op het zorgbudget op een andere manier op te nemen in de reserves. Dit voorstel wordt aangehouden.
12-7-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Raadsvergadering	Raadsvergadering Kadernota 2017	Wordt aangenomen, met aangenomen moties over inzicht in maatregelen preventiebeleid zorg.
12-7-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Raadsvergadering		Raadsvergadering. Meerdere ingediende moties en amendementen n.a.v. Kadernota 2017: Preventiebeleid: spreekt uit dat: de raad graag inzicht wil krijgen in de aard en omvang van het gemeentelijke preventiebeleid en de daaraan gerelateerde uitvoeringsmaatregelen; het maken van een overzicht van beleid en daaraan gerelateerde uitvoeringsmaatregelen uit verschillende nota's daarvoor een eerste stap is; verzoekt het college: de bestaande preventiemaatregelen (algemeen collectieve voorziening) binnen het sociaal domein te inventariseren en in een overzicht aan de gemeenteraad aan te bieden bij het publiceren van de begroting; een overzicht van organisaties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van deze maatregelen inclusief de subsidiehoogte; daar waar mogelijk is, aan de raad inzicht te bieden over de effectiviteit van het bestaande preventiebeleid en daaraan gerelateerde uitvoeringsmaatregelen; en gaat over tot de orde van de dag." (Motie M 1714I van het CDA, de ChristenUnie en de WD) (aangenomen) Signalen (genoemd door PvdA) dat het niet lekker loopt bij het Sociaal Plein, wordt onderkend door de wethouder.
1-11-2017	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief		Betreft ontwikkelingen Wmo taxi. Hierbij informeert de wethouder de raad via een brief over een faillissementsaanvraag door één van de uitvoerders van de Wmo-taxi.
8-11-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Raadsvergadering	Raadsvergadering, Begroting 2018	Algemene teneur is dat de gemeente er financieel goed voor staat: het college ziet met de huidige begroting een begrotingsoverschot voor de komende vier jaar van € 7,5 per jaar. Dat leidt voor Wmo en Welzijn tot enkele moties die oproepen tot investeringen, o.a. in ontmoeting in de buurt (aangenomen) en vaste opbouwwerker per wijk (verworpen).
8-11-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Raadsvergadering, behandeling begroting 2018.	Raadsvergadering, behandeling begroting 2018. Motie GL, D66 en VVD. Ontmoeting in alle wijken. (Aangenomen) Motie SP, PvdA, H1, HvH Elke wijk een opbouwwerker (verworpen)
15-11-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	2		Actualisatie verordening	Actualisatie Wmo-verordening en Verordening Sociaal Domein.	In samenwerking met de andere gemeenten in de regio zijn de regelgevingen voor Jeugd en Wmo geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie en jurisprudentie, in het bijzonder de uitspraken van de Centrale raad van Beroep, zijn de verordeningen voor Jeugd en Wmo geactualiseerd De actualisatie van de Verordeningen heeft inhoudelijk geen grote gevolgen voor inwoners. De grootste wijziging is een verandering in de berekening van de eigen bijdrage, waardoor een deel van de inwoners een lagere eigen

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							bijdrage zal gaan betalen. Het gaat om de groep mensen die door een combinatie van een hoger inkomen en zware (dure) ondersteuning nu een hoge eigen bijdrage moeten betalen.
15-11-2017	Commissie samenleving	Kaderstellend	3		Commissievoorstel	CS Samenleving. Commissievoorstel doorontwikkeling Monitor Sociaal Domein (initiatief CDA).	Stelt dat de monitor heel veel informatie geeft, maar weinig sturingsmogelijkheden. bepleit een veel slankere monitor met kwalificaties, feiten en cijfers waarop beoordeeld kan worden. - Uitgangspunten zou moeten zijn: welke diensten levert het Sociaal Plein en worden de wettelijke termijnen aangehouden en zijn die acceptabel. - Wil een scheiding aanbrengen tussen beleidsmatige doelen en de direct meetbare doelen. adviseert de wethouder om met een kam door de kadernota Sociaal Domein te gaan, daaruit de indicatoren te halen en de verschillende schijven te destilleren en daar de monitor op in te richten. De begroting is te veelomvattend om zinvol met elkaar van gedachten te wisselen. D66 adviseert om de monitor te laten aansluiten op de kadernota Sociaal Domein, zodat e.e.a. samenhang krijgt en er een logisch verband ontstaat. Wethouder Van der Want zegt toe: De volgende Monitor Sociaal Domein voor advies aan het college voor te leggen aan de commissie Samenleving voorzien van een voorstel over: • de inhoudsopgave; • de wijze waarop gerapporteerd kan worden over de voortgang van verbetertrajecten zoals Winst, en verder duidelijkheid te geven over de verhouding van de Monitor Sociaal Domein tot informatie uit de Jaarrekening.
15-11-2017	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Actualisatie verordening	Actualisatie verordeningen Sociaal Domein	Veel opmerkingen in de commissie, unaniem positief advies aan de raad
15-11-2017	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Monitor	1 ^e monitor Sociaal Domein	Belangrijkste opmerkingen: korter en indicatoren afstemmen op de doelen van het beleidskader sociaal domein. In de raadsinformatiebrief staat dat de raad twee keer per jaar met een monitor sociaal domein op de hoogte wordt gebracht van de voortgang. De monitor bestaat uit drie onderdelen: 1. Prestaties en indicatoren sociaal domein, 2. uitvoering programmabegroting en 3. verhalen achter de cijfers
6-12-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Verordening	Actualisatie Wmo-verordening en Verordening Sociaal Domein	Aangenomen, SP stemt tegen. Wel wordt een motie ingediend om niet meer deel te nemen aan het convenant WMO-regresrecht. Dat wordt onderschreven door het college. Het college komt later terug op de uitwerking en de gevolgen ervan.
6-12-2017	Raadsvergadering	Controlerend	1		Motie	Motie	motie ingediend om niet meer deel te nemen aan het convenant WMO-regresrecht. Dat wordt onderschreven door het college. Het college komt later terug op de uitwerking en de gevolgen ervan.
6-12-2017	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Actualisatie verordening	Actualisatie verordeningen Sociaal Domein	Zonder stemming conform voorstel college besloten

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
20-12-2017	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2017-96	Verlenging overeenkomst regres 2018 Wmo
2-2-2018	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	19	11	Wethoudersbrief + toezeggingenlijst	Toezeggingenlijst sociaal domein	Toezegging wethouder: eerstvolgende Monitor sociaal domein zal begin maart 2018 verschijnen. De wethouder zegt ook toe de volgende Monitor sociaal domein voor te leggen voor advies aan de commissie samenleving. In de toezeggingenlijst versie 16 mei 2018 commissie samenleving openstaand wordt duidelijk dat nog niet aan de toezeggingen is voldaan, de monitor is ook nog niet verschenen
7-2-2018	Commissie samenleving	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Uitvoeringsplan	Uitvoeringsplan 'Ontmoeting en Ondersteuning in de wijken'.	Besproken in de commissie Samenleving van 7 februari 2018. Veel technische vragen over de wijze van uitvoeren.
16-4-2018	commissie samenleving	Controlerend	10	12	Raadsinformatie brief	RIB 2018-2019	In het commissievoorstel doorontwikkeling monitor sociaal domein (2017) vroeg de raad of zij tijdig konden worden geïnformeerd over de nieuwe monitor zodat zij hier aanpassingen op konden doen. De wethouder had dit toegezegd maar de toezegging stond nog open. In deze RIB komt naar voren dat het college voldoet aan de toezegging om de monitor sociaal domein voor te leggen aan de commissie samenleving voor advies. Het wordt alleen niet duidelijk wanneer de tweede monitor sociaal domein precies verschenen is.
1-6-2018	commissie samenleving	Controlerend	10	12	Openstaande toezeggingen	Toezeggingenlijst commissie samenleving	Zie wethoudersbrief d.d. 7 feb. 2018: toezegging wethouder: de monitor Participatie wordt samen met de verantwoording WINST begin maart aan de raad ter beschikking gesteld. Dit is een openstaande toezegging, staat in juni 2018 nog open.
6-6-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie n.a.v. coalitieakkoord	Motie n.a.v. coalitieakkoord. Op de bres voor sociaal domein. Hierin wordt het college verzocht om in VNG verband de structurele tekorten in het sociaal domein te agenderen. Motie wordt aangenomen.
13-6-2018	Commissie zorg en samenleving	Controlerend	10	11	Verslag Commissie Samenleving	Verslag Commissie Samenleving	D66 geeft aan dat veel gepresenteerde cijfers in de monitor sociaal domein 2017/eind 2017 niet kloppend zijn. PvdA merkt op dat de cijfers over het aantal uitkeringsgerechtigden in de monitor Sociaal Domein 2017 anders zijn dan in de jaarrekening 2017
4-7-2018	Raadsvergadering	Controlerend	3		Jaarstukken	Vaststellen jaarstukken 2017	Voorgesteld wordt om meerdere reserves op te heffen. Een daarvan heeft betrekking op de Wmo: Deze reserve is ingesteld bij de behandeling van de meicirculaire 2015 (raadsvergadering 16 september 2015). Samen met de regio heeft Hilversum het budget aangevraagd voor het in regioverband ontwikkelde beleid om de werkgelegenheid op het gebied van de huishoudelijke hulp te stimuleren. De inkomsten vanuit de algemene uitkering zijn gevallen in 2015 en 2016. De uitgaven vonden plaats in 2016 en 2017. De laatste middelen zijn in 2017 uitgegeven zodat de stand van de reserve per 31 december 2017 nihil is. Wij stellen u voor de reserve op te heffen. Sprake is van een positief resultaat (5,9 mln), maar wel een overschrijding bij zorg van 3,3 mln. Meerdere fracties wijzen op het ontbreken van (goede) prestatie-indicatoren in de P&C cyclus waardoor de raad de mogelijkheid tot

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							sturing wordt ontnomen. Dat leidt ook in de volgende raadsvergadering tot een motie die wordt aangenomen.
4-7-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie bij vaststellen jaarstukken	Motie versterken toezicht Wmo ingediend door SP. Andere motie is Motie M 18/48 'Wmo-vervoer kan en moet beter', ook ingediend door SP. Beide moties worden verworpen.
4-7-2018	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Wethoudersbrief Wmo-taxi vervoer	Informerend over de gevolgen van het faillissement van Verhoef Personenvervoer
11-7-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie eenzaamheidsbestrijding	Motie eenzaamheidsbestrijding aangenomen (bij behandeling jaarstukken). conform het actieprogramma 'Eén Tegen Eenzaamheid' een lokaal actieprogramma op te stellen en hierbij gebruik te maken van de expertise die vanuit het actieprogramma beschikbaar wordt gesteld; nu-mF [leefbaar Hilversum Structurele wens om in eenzaamheidsbestrijding de prestatie indicator 'vermindering eenzaamheid' op te nemen in de begroting 2019 uitgaande van de cijfers van woonstootjegemeente.nl;
11-7-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie M18/67 Meetbare prestatie-indicatoren	Motie M18/67 Meetbare prestatie-indicatoren (aangenomen). Verzoekt het college bij het opstellen/bedenken van de prestatie-indicatoren (PI) voor de begroting van 2019 de volgende uitgangspunten in acht te nemen: . Een PI is altijd geformuleerd volgens het SMART-principe: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden. . Een PI heeft altijd een streefwaarde. . De meetbaarheid van de PI moet gegarandeerd zijn gedurende de looptijd van de PI . Een PI is alleen van waarde als de meetgegevens aan het einde van de looptijd actueel zijn en gerapporteerd worden in exact dezelfde grootte / samenstelling als de streefwaarde om zo appels met appels te kunnen vergelijken. . De verklaring bij de rapportage over de PI is volledig en verschaft zoveel mogelijk inzicht over alles wat van invloed geweest is op het al dan niet bereiken van de streefwaarde. . Mocht het, gaande de looptijd, er naar uitzien dat een streefwaarde niet meer gehaald kan worden dat deelt het college die kennis terstond met de Raad.
11-7-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie investeren in mensen, WMO-dienstverlening	Motie investeren in mensen, WMO-dienstverlening op orde (verworpen). (SP) de FTE-reductie bij het Sociaal Plein voor 2018 en 2019 niet uit te voeren zodat er voldoende mankracht is om de dienstverlening te optimaliseren; 2. in het eerste kwartaal 2019 te rapporteren over de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer en de ambities van het coalitieakkoord (namel'rijk: wachttijden 2 weken); 3. in het eerste kwartaal 2019 te rapporteren over de behaalde resultaten met betrekking tot het terugdringen van de wacht- en doorlooptijden.
11-7-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie prudent financieel beleid	Motie Prudent financieel beeld (D66, HvH, VVD, CDA, SP) tussen 2017 en 2018 de uitgaven in het sociaal domein (WMO en jeugdzorg) zich ontwikkeld hebben van en overschot van 4,5 M€ in 2016 naar een tekort van 3,3 M€ in

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							2017 en de meerjarenraming met deze ontwikkeling geen rekening houdt; het college nog geen begin heeft gemaakt met het keren van deze ontwikkeling en/of het in financiële zin in goede banen leiden;
12-9-2018	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	4		Bespreking rekenkamerrapport	Bespreking rekenkamerrapport	Bespreking rekenkamerrapport Wmo.
12-9-2018	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Clïëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd over het jaar 2017	Informerend over de resultaten van het cliëntervaringsonderzoek jeugd en Wmo.
14-9-2018	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2018-941	Fonds Tekortgemeenten Jeugd en Wmo. Het college heeft besloten dat de gemeente Hilversum géén aanvraag zal indienen bij het Fonds Tekortgemeenten Jeugd en Wmo omdat het door het rijk vastgestelde drempelbedrag niet gehaald wordt. Het drempelbedrag is een tekort van €40,- per inwoner over de jaren 2016 en 2017. Voor Hilversum: 90.000 x €40,- = een tekort van minstens €3,6 miljoen.
17-10-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie SP	N.a.v. inspreker over DAC-WESPP (sluiting daarvan) dient SP een motie in. GL neemt initiatief over en stelt voor om nog eenmaal geld voor een overbruggingsperiode in te zetten en de periode te benutten om tot een alternatief plan te komen. Dit voorstel wordt overgenomen.
18-10-2018	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Wethoudersbrief over eigen bijdrage WMO dagbesteding	Schriftelijke beantwoording vragen SP inzake eigen bijdrage en WMO dagbesteding
14-11-2018	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief inzake aflopen overeenkomst Wmo regresrecht	De fractie van de SP heeft d.d. 9 november 2018 enkele vragen gesteld aan ons college inzake het aflopen van de overeenkomst tussen de VNG en het Verbond van Verzekeraars inzake het regresrecht Wmo 2018. In de brief van de VNG (kenmerk Lbr. 18/06, datum 07-11-2018) wordt ingegaan op het regresrecht dat zijn basis vindt in de Wmo 2015.
27-11-2018	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Rekenkameronderzoek Wmo	Informerend over de resultaten van het Rekenkameronderzoek Wmo.
28-11-2018	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend & Informerend	4		Uitvoeringsplan	Stand van zaken uitvoeringsplan 'Ontmoeting en ondersteuning in de wijken' en begroting sociaal domein (503993/491394) en aankondiging aangepaste begroting voor zorg voor 2018 (begroting is maand daarvoor vastgesteld)	
28-11-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Stand van zaken	Stand van zaken uitvoeringsplan "ontmoeting en ondersteuning in de	Kennis nemen van de stand van zaken en vaststellen begroting sociaal domein.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
						wijken" EN begroting sociaal domein	
12-12-2018	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Raadsvergadering	Raadsvergadering, 2e tussenrapportage 2018.	Betreft een financiële verschillenanalyse op alle begrotingsposten.
16-1-2019	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	1		Ingebracht agendapunt	CS Zorg en Samenleving. Ingebracht agendapunt Algemene voorzieningen voor iedereen, of is specialistischer aanbod noodzakelijk op initiatief van GL.	GroenLinks: - leidt het agendapunt in naar aanleiding van de discussie over DAC WESPP; - wil die discussie op een hoger niveau voeren; - wil inzetten op de sociale basisinfrastructuur om van de beweging van zorg naar welzijn een succes te kunnen maken; er moeten daarbij ontmoetingsplekken zijn; daarnaast ontstaan sociale verbanden door sociale verbinders: maatschappelijk werkers, opbouwwerkers en jeugdwerkers, die laagdrempelige hulpverlening in de wijk bieden, die de zelfredzaamheid versterkt en goed is voor vroegsignalering en preventie van heel veel problemen; dit vraagt om een andere manier van het meten van effectiviteit van beleid en andere prestatie-indicatoren en een andere manier van kijken en denken; - heeft aandacht gevraagd voor het verschil tussen algemene en specifieke voorzieningen; zijn er voor bepaalde mensen specifieke voorzieningen nodig; is nog niet uit deze vraagstelling; - wil met de commissie van gedachten wisselen over de verschillende aspecten van welzijn en zorg. De wethouder reageert: heeft in 'Ondersteuning en ontmoeting in de wijken' een aantal teksten gewijd aan de sociale basisinfrastructuur; daarbij is het vrijwilligerswerk ook belangrijk; - wil graag een beeldvormende sessie organiseren over dagbesteding in ontwikkeling, waarbij partijen als Kwintessens en Herstelproject uitgenodigd kunnen worden; GroenLinks: - kan zich prima vinden in de beantwoording van de wethouder.
16-1-2019	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	3		Bespreking binnen commissie		Nogmaals in de vragen aan de wethouder komt DAC-WESPP aan de orde. Veel vragen hebben betrekking op de vraag of de gebruikers van deze voorziening inmiddels een andere plek hebben gevonden. Opvallend is dat er in de discussie niet meer wordt gerept van de in 2018 gevraagde visie of overbruggingsperiode.
16-1-2019	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	3		Behandeling rekenkamerrapport	Behandeling rekenkamerrapport Wmo	Eerst een toelichting door de rekenkamer op de bevindingen en beantwoording van vragen door de Rekenkamer. Daarna vragen aan de wethouder. Meerdere fracties geven aan een kritischer beeld te hebben van de uitvoering dan ze daarvoor hadden en ook verwacht hadden door de investering in WINST.
16-1-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Rekenkameronderzoek	Rekenkameronderzoek Verstrekking van WMO voorzieningen	Zie raad 30 januari. Toelichting door Rekenkamer.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
30-1-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	motie CDA n.a.v. Rekenkameronderzoek Wmo.	Raadsvergadering, motie CDA n.a.v. Rekenkameronderzoek Wmo. Ambities waarmaken. Constaateert dat: • in het coalitieakkoord de ambitie is opgenomen om de afhandelingstermijn van een WMO-aanvraag terug te brengen naar in principe maximaal twee weken; • de wethouder tijdens de behandeling in de commissievergadering van 16 januari 2019 heeft aangegeven nog geen enkel idee te hebben wanneer deze ambitie tijdens deze collegeperiode wordt gerealiseerd; Overweegt dat: • de gemeenteraad van Hilversum ooit de ambitie heeft uitgesproken om het Sociaal Plein tot één van de beste Sociale Diensten van Nederland te laten behoren; Verzoekt het college: om in de transformatieagenda Sociaal Domein (voorjaar 2019), SMART geformuleerd, op te nemen op welke wijze de ambitie uit het coalitieakkoord - maximaal twee weken - En gaat over tot de orde van de dag. Nummer M19/OO1 om een WMO-aanvraag terug te brengen naar in principe gaat worden gerealiseerd en op welke termijn deze realisatie gaat plaatsvinden. (aangenomen) En ook de volgende motie: Motie M 19-002 'Een gezonde Organisatie' die ingaat op een gezonde werkorganisatie en aansturing bij het Sociaal Plein. (CDA, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en Leefbaar Hilversum) En de volgende motie: Motie M 19-003 van het CDA, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en Leefbaar Hilversum over 100% van de Wmo-aanvragen afhandelen binnen de wettelijke termijn wordt elektronisch in stemming gebracht en met 16 tegen 20 stemmen verworpen.
30-1-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Debat rekenkameronderzoek	Debat Rekenkameronderzoek Verstrekking van WMO voorzieningen	Belangrijk rapport: dienstverlening functioneert niet goed; wachtlijsten en doorlooptijden lopen op. Wat is de "winst" van project WINST uit 2017? Kritisch rapport over de dienstverlening. Enkele raadsleden verwijzen in het debat naar project WINST (2017) en constateren dat de ambitie niet is gerealiseerd. Zonder stemming wordt conform voorstel (PvA) van college besloten
30-1-2019	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Wethoudersbrief beantwoording vraag Wmo indicatie	Wethoudersbrief inzake Wmo-indicatie dagbesteding - Beantwoording vraag uit commissie toezegging T19-15. De wethouder beantwoordt de vraag van de SP.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
20-3-2019	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2019-18	Actieplan wegwerken wachtlijst Wmo
21-3-2019	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Wethoudersbrief over klanttevredenheidsonderzoek Wmo	informatie over de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek WMO. En informatie over een nieuw beoordelingssysteem.
10-4-2019	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Voorstel	Achterstanden in de WMO	Voorstel: aanbesteding voor inhuur om achterstanden weg te werken.
10-4-2019	Commissie zorg en samenleving	Controlerend	10	11	Verslag Commissie Samenleving	Verslag Commissie Samenleving	D66 betreurde informatie uit de krant te moeten halen voordat de raadsinformatiebrief verscheen en vraagt wethouder zorgvuldiger te zijn. informeert ook wanneer de monitor sociaal domein te verwachten is. Wethouder Walters geeft aan samen met wethouder Wolthers aan de slag te gaan met de monitor sociaal domein.
27-5-2019	Commissie	Controlerend	3		Bespreking jaarstukken	Gezamenlijke commissie. Bespreking jaarstukken 2019	Voor Wmo geldt een overschrijding van ongeveer 1,2 mln. Vragen over het structurele karakter van de overschrijding in het sociaal domein. Suggesties voor kostenbeheersing (inkoop bij minder aanbieders). CDA kondigt aan dat zij voorstander is van een raad enquête naar het sociaal domein omdat “daarom een raadsenquête over het sociaal domein om na te gaan waarom de door de raad gehanteerde sturingsmechanismen onvoldoende werken en de informatievoorziening qua transparantie achterblijft”. Ook andere fracties zijn kritisch, maar op een ander niveau. Zoals D66: heeft drieledige kritiek op de jaarrekening: te veel slordige en versluierende teksten; te veel prestaties zijn niet behaald; de raad is soms onvoldoende serieus genomen in zijn kaderstellende rol (is grootste zorg). vindt dat met vernieuwd beleid een beter vangnet voor mantelzorgers te bouwen is, wat de raad ook heeft gesteld in een motie en een amendement; de agenda Wmo-Welzijn is niet aangescherpt om hieraan uitdrukking te geven, wat echt beter kan. De PvdA is niet tevreden over zorg en wonen; meer geld voor het sociaal domein was nodig; ziet vooral steeds terugkerende tekorten en langere wachttijden bij Wmo-voorzieningen; is het de vraag of het college realistisch begroot of sprake is van loze beloften; zag de afgelopen jaren meerdere experimenten om geld te besparen die vanwege boterzachte aannames en loze beloften aan de raad niet zijn gelukt; vraagt welke lessen het college heeft geleerd met realistisch en haalbaar begroten in het sociaal domein en vindt dat men realistisch en naar verwachting moet begroten; Wethouder reageert: erkent dat het sociaal domein vraagt om het maken van keuzen, maar wel om realistische keuzen, wat doorpraten vergt; bij de kadernota en begroting kondigt zij verdere voorstellen voor maatregelen aan; s het eens met de PvdA om realistisch te begroten; bij de kadernota komt er voor het sociaal domein weer een bedrag bovenop; het uitgangspunt is het in

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							de afgelopen jaren uitgegeven bedrag met daarbovenop een inflatiepercentage; gaat de groei van uitgaven op Wmo en Jeugd beter monitoren en komt bij de begroting met een beter zicht daarop; Veel technische vragen n.a.v. de jaarrekening. O.a. over overschrijding op uitgaven scootmobielen, effect van leeftijdsstijging op uitgaven Wmo, effect invoering van abonnementstarief (laatste twee zijn in de beantwoording niet inzichtelijk), vragen over verbinding sociaal plein met de wijken, effecten experiment indicatieloos werken (pilot is gestopt, 25% besparing, aankondiging van aparte raadsinformatiebrief hierover) College antwoordt op meerdere vragen over de toekomstige ontwikkeling van de uitgaven dat de trend kostenstijging zal zijn, maar dat ze dat niet exact kunnen berekenen.
6-6-2019	Commissie zorg en samenleving	Controlerend	11		Verslag Commissie Zorg en Samenleving	Verslag Commissie Zorg en Samenleving	De PvdA vraagt om informatie aan het college om als raad het werk goed te blijven doen. Daarbij horen betere cijfers en betere monitoren. PvdA vindt ook de evaluatie van project WINST onvoldoende, nieuw beleid zou er pas moeten komen op basis van evaluatie van vorig beleid
11-6-2019	Commissie zorg en samenleving	Controlerend	10	12	Verslag technische vragen	Verslag technische vragenbijeenkomst sociaal domein	Er zijn vragen over de transformatieagenda. In de transformatieagenda stelt de wethouder dat er nog geen geschikte monitorinstrumenten zijn voor het sociaal domein. D66 vraagt waar dit door komt en of er geen gebruik kan worden gemaakt van de instrumenten van de VNG. De wethouder zegt: voor schuldhulp, minima, uitstroom en Wmo is men bezig om goede monitorinstrumenten voor de lange termijn te ontwikkelen. De wethouder zegt dat er de komende maanden meerdere interne sessies zijn gepland met deskundigen en externe partners om tot een goede selectie te komen van kpi's op alle beleidsterreinen. Op 13 juni is er voor de commissie een moment om het over de indicatoren te hebben.
13-6-2019	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	3		Transformatie agenda	Transformatie agenda zorg welzijn (535978)	Aan de transformatie-agenda is een oplegger toegevoegd, omdat de agenda in samenhang moet worden gezien met de stukken over minimabeleid, schuldhulpverlening en 25% extra uitstroom. Deze stukken zijn alle gericht op het in gang zetten cq voortzetten van een beweging binnen het sociaal domein die er op is gericht de onderlinge betrokkenheid in onze stad te vergroten door samen te werken met de inwoners die graag een bijdrage leveren aan het welzijn in onze stad. Met hen, en met de maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders en andere partijen willen we inwoners met een ondersteuningsvraag eerder, beter en sneller ondersteunen door in een vroeg stadium, dichtbij in de wijk, kracht én kwetsbaarheid te signaleren, en op basis daarvan de juiste hulp aan te bieden, zonder overbodige bureaucratie. Leest deels als verantwoording over de afgelopen jaren, een stand van zaken nu en acties voor de komende tijd. Op een aantal indicatoren zal standaard worden gemonitord: Aantal aanvragen WMO op basis van indicatie en via het experiment • % afgehandelde aanvragen binnen de afgesproken termijn • Doorlooptijden Wmo-aanvragen

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							• Klanttevredenheid Bevat niet een raamwerk voor sturing waarin doelen en meetpunten zijn gekoppeld. Raadsleden hebben veel vragen: is dit nu nieuw beleid, zijn alle doelen voorzien van meetpunten, wat moeten we verwachten van substitutie van maatwerk naar algemene voorzieningen. Onduidelijk is of dit nu een nieuw beleidskader is dat sturend is, of dat het vooral het proces weergeeft waarbinnen de transformatie vorm krijgt. Proces, doelen en meten lopen door elkaar.
13-6-2019	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Transformatie agenda	Met elkaar leven en voor elkaar zorgen: De transformatie-agenda Wmo-Welzijn 2019-2020	Voorstel voor extra geld voor extra personeel Sociaal Plein.
13-6-2019	Commissie zorg en samenleving	controlerend	10		Verslag Commissie Zorg en Samenleving	Verslag Commissie Zorg en Samenleving	De verschillende fracties hebben het gehad over de indicatoren die zij van belang vinden voor de begroting van 2020. Het CDA vindt het ontbreken van de opbrengst van project Winst en het ontbreken van monitorgegevens zorgelijk; daarom vindt de fractie het niet juist het stuk nu voor te leggen; betreurt het niet hebben van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein; is in grote lijnen voorstander van het beleid; roept op realistisch te blijven en een klanttevredenheidsonderzoek niet slechts bij zes mensen af te nemen. De wethouder stelt een beeldvormende sessie in oktober voor over een prototype van de raadsrapportage sociaal domein, waarbij gebruik wordt gemaakt van de regionale monitor, de benchmarkcijfers van Divosa en Waarstaatjegemeente voor de Wmo; die rapportage gaat over werk, inkomen, de Wmo en jeugd; (T19/91)
26-6-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Kadernota	Kadernota	De nieuwe aanpak vraagt van de gemeente een investering die is gericht op het in stand houden of initiëren van zelfstandigheid en het uitbouwen van preventie. In het algemeen geldt dat meer inzetten op schuldhelpverlening en minimeleiden op termijn scheelt in de inzet voor BUIG, Wmo en Jeugdhulp. De investering is substantieel (zie overzicht).
26-6-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Moties	Verschillende moties	Motie Voorbereid zijn op risico's sociaal domein (SP), verworpen. Motie Prudent Financieel beleid 3 (Het college nog weinig grip lijkt te hebben op de uitgaven in het sociaal domein), aangehouden. (D66, VVD, HB) Motie CDA Structurele aanpak eenzaamheidsbestrijding (aangehouden). Motie PvdA MOTIE 'SAMEN UIT, SAMEN THUIS' over gelijke verhouding investering in Sociaal Plein en wijk- en buurtgerichte voorzieningen. (aangehouden) Motie "Zorg voor Mantelzorger" waarin het oorspronkelijke bedrag voor mantelzorg in de begroting 2018 wordt gehandhaafd en ook wordt verzocht om concrete doelen te benoemen en hierop te verantwoorden (aangenomen).

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
10-7-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Amendement	Vaststellen jaarrekening 2018. Amendement A 19/78 'Structurele aanpak eenzaamheidsbestrijding'.	Aangenomen
aug-19	Commissie zorg en samenleving	controlerend	12		Vragen	Vragen van het CDA	Op de toezeggingenlijst staan 15 punten waarvan de deadline reeds is overschreden. Het CDA stelt de volgende vragen: 1. Kan het college zorg dragen dat de punten waarvan de deadline is verstreken voor 1 oktober 2019 zijn afgehandeld en de raad hierover wordt geïnformeerd? 2. Kan het college bevestigen dat de raad proactief geïnformeerd wordt wanneer een afgesproken deadline wordt overschreden, waarbij gemotiveerd wordt aangegeven waarom de deadline niet is gehaald en de raad daarbij een nieuwe deadline wordt voorgesteld?
4-9-2019	Commissie zorg en samenleving	controlerend	10	11	Verslag Commissie Zorg en Samenleving	Verslag Commissie Zorg en Samenleving	Groenlinks geeft aan behoefte te hebben aan een uitgebreide monitor sociaal domein. Wethouder Walters geeft aan dat hij bezig is met de monitor sociaal domein, half oktober volgt een prototype, een eerste opzet. Uit de openstaande toezeggingenlijst van 13 november blijkt dat er nog geen prototype staat. In de versie van 29 januari 2020 blijkt dat het nog steeds niet het geval is.
2-10-2019	Commissie	Kaderstellend & controlerend	18	10 + 11	Agenda WMO	Agenda WMO welzijn in de wijk 2019-2021	Voorstel: 1. behoud van sociale basisstructuur 2. versterken vrijwilligers 3. Experimenten toegang tot begeleiding Doel: werken zonder indicatie (in voorliggend veld) Tevens voorstel uitbreiding formatie en middelen voor verlaging doorlooptijden. Doel: kwaliteit ondersteuning voor inwoners verbeteren. College geeft argumenten en kanttekeningen mee. Cie adviseert stuk door te geleiden naar de raad. Diverse toezeggingen van de wethouder: - Inventarisatie sociale basisinfrastructuur - Komt schriftelijk terug op het mantelzorgbeleid
2-10-2019	Commissie zorg en samenleving	Controlerend	10	11	Verslag Commissie Zorg en Samenleving	Verslag Commissie Zorg en Samenleving	In de vergadering op 2 oktober 2019 komt men terug op de vragen van het CDA van aug 2019. Ook de PvdA zegt dat de lijst in vergelijking met andere commissies veel te lang is, en bovendien nog vol staat met toezeggingen die in 2018 zijn gedaan. De wethouder geeft aan de lijst met openstaande toezeggingen zelf ook te lang te vinden en hier beter op te gaan letten. de openstaande toezeggingenlijst is op 13 november 2019 echter nog heel erg lang.

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
14-10-2019	Raadsvergadering	Informerend	19		Wethoudersbrief	Wethoudersbrief beantwoording vragen	Beantwoording vragen CDA over Agenda Wmo-Welzijn in de wijken 2019-2021
16-10-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Voorstel agenda Wmo	Agenda WMO - welzijn in de wijk 2019-2021	Cruciaal voorstel om het voorliggende veld/sociale basis te versterken en te werken zonder indicaties. Voorstel met diverse budgetaanpassingen. Nota met argumenten pro en kanttekeningen. Wethouder stelt dat de nota in korte tijd is gemaakt en de Adviesraad weinig tijd heeft gehad voor haar advies. Lang debat met diverse moties en amendementen, waarvan sommige aangenomen en sommige verworpen. Voorstel college wordt aangenomen met 33 tegen 4 stemmen. De Agenda Wmo-Welzijn volgt op de Transformatieagenda, deze hebben verband met elkaar.
16-10-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Moties	Moties bij behandeling agenda wmo welzijn in de wijk. Motie (PvdA) 'Geen bezuiniging op welzijn zonder debat in de raad' (verworpen) Motie CDA Toekomstvisie wonen en zorg ouderen' verworpen. Motie (CDA en anderen) (verworpen) Aanpak vrijwilligersbeleid Amendement A 19/120 'Definitie sociale basisinfrastructuur' (aangenomen) Amendement A 19/122 'Vernieuwd Mantelzorgbeleid' (aangenomen)	
16-10-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	18		Agenda WMO	Agenda WMO - welzijn in de wijk 2019-2021	Cruciaal voorstel om het voorliggende veld/sociale basis te versterken en te werken zonder indicaties. Voorstel met diverse budgetaanpassingen. Nota met argumenten pro en kanttekeningen. Wethouder stelt dat de nota in korte tijd is gemaakt en de Adviesraad weinig tijd heeft gehad voor haar advies. Lang debat met diverse moties en amendementen, waarvan sommige

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							aangenomen en sommige verworpen. Voorstel college wordt aangenomen met 33 tegen 4 stemmen.
13-11-2019	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Raadsvergadering begroting	Raadsvergadering Begroting 2020	Relatief weinig discussie over Wmo, wel dat er grote tekorten zijn in het sociaal domein.
11-12-2019	Raadsvergadering	Controlerend	3		Raadsvergadering Tweede Tussenrapportage	Raadsvergadering Tweede Tussenrapportage	Weinig opmerkingen in relatie tot de Wmo en Welzijn
12-2-2020	Commissie zorg en samenleving	Kaderstellend	4		Vragen	Vragen van GroenLinks aan wethouder Walters over de stand van zaken WMO/Welzijn ondersteuning kunnen leveren.	GroenLinks maakt zich zorgen om de situatie rond de agenda WMO Welzijn in de wijk die in oktober 2019 is vastgesteld. Onze zorgen richten zich op drie hoofdpunten: 1. In de Agenda WMO Welzijn wordt gesproken over een besparing. € 250.000 op huishoudelijke hulp en € 80.000 op hulpmiddelen. In de raadsinformatiebrief 2019-67 staat vervolgens dat het college uit bezuinigingsoogpunt gaat kijken naar de signalen dat Hilversum soms iets ruimhartiger is in het toekennen van uren huishoudelijke hulp dan andere gemeenten. GroenLinks maakt zich zorgen over de gevolgen van deze besparingen voor mensen die afhankelijk zijn van deze zorg en ondersteuning. 2. In de agenda Wmo Welzijn in de wijk hebben we uitgebreid stilgestaan bij de basisvoorziening begeleiding. Deze laagdrempelige manier van ondersteuning zou zorgen dat we veel sneller en vaak ook goedkoper zorg en Het laatste bericht dat wij hierover hebben gehad is dat dit is stilgezet. 3. Verder bereikte ons laatst het bericht over de uitspraak van het hoger beroep van TGVs. De regio moet terug naar de tekentafel en aantonen dat de prijzen die ze betalen voor huishoudelijk hulp wel realistisch zijn. Al met al vinden wij dit een zeer zorgelijke situatie. De gemeente bezuinigt, de aanbieders geven aan dat de tarieven te laag zijn en de nieuwe laagdrempelige manier van ondersteuning ligt stil.
12-2-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief reactie op oplopende tekorten jeugd en WMO	In de raadsinformatiebrief van 8 november 2019 (RIB 2019/67) hebben wij aangegeven dat wij u nader zouden informeren over de stappen die wij nemen om de oplopende tekorten voor Jeugd en Wmo zoveel als mogelijk te beperken. Dit voornemen hebben wij middels toezegging T20/02 nog eens aan u bevestigd. In deze collegebrief staan de acties die het college wilt ondernemen om de oplopende tekorten tegen te gaan.
8-4-2020	Commissie	Kaderstellend	4		Vragen	Uitgangspunten inkoop Wmo en Jeugd	Vraag om deze uitgangspunten in de commissie te bespreken.
6-5-2020	Raadsvergadering	Kaderstellend	1		Beleidsplan	Besluit Doelgroepenvervoer (616520)	Besluit Doelgroepenvervoer (616520) De gemeenten in de regio zijn voornemens het Wmo- en leerlingenvervoer te bundelen en zelf uit te voeren vanuit de Regio Gooi en Vechtstreek. In de Gooi en Vechtstreek nemen de gemeenten al gezamenlijk

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							verantwoordelijkheid voor het doelgroepenvervoer. De gemeenten gaan zelf investeren in het personeel en materieel om de negatieve effecten van marktwerking voor onze inwoners uit de dagelijkse dienstverlening te halen. De gemeenten gaan met het oog op de lange termijn investeren in het personeel en materieel om reizigers optimaal te ondersteunen bij hun reis, de aansluiting met het openbaar vervoer te verbeteren en de verduurzaming van het wagenpark mogelijk te maken. Voorgesteld wordt in te stemmen met het onderbrengen van het Wmo- en leerlingenvervoer in de GR Regio Gooi en Vechtstreek. In de concept zienswijze wordt positief gereageerd op de beoogde begrotingswijziging. De begrotingswijziging van de regio past binnen de begroting van de gemeente Hilversum. Ten aanzien van de governance wordt voorgesteld een opmerking te maken in de zienswijzebrief.
20-5-2020	Commissie	Kaderstellend	1		Uitgangspunten inkoop	Uitgangspunten inkoop Wmo en Jeugd	In 2021 lopen de overeenkomsten voor maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke hulp, jeugdhulp, jeugd ggz, jeugdbescherming en jeugdreclassering af. Dit betekent dat wij dit jaar regionaal nieuwe inkooptrajecten doorlopen, om ook vanaf 2021 kwaliteit en zorgcontinuïteit te blijven garanderen voor onze inwoners. Op basis van deze gesprekken en marktconsultaties hebben wij de uitgangspunten geformuleerd voor de nieuwe zorginkoop. Deze uitgangspunten worden breed gedragen en ondersteund door de adviesraden sociaal domein van gemeenten en door aanbieders. De uitgangspunten dienen door de colleges van de gemeenten in de Regio GV te worden vastgesteld. Wij constateren dat in de uitgangspunten inkoop sociaal domein geen afzonderlijk uitgangspunt van kostenbeheersing is opgenomen. Kostenbeheersing krijgt daardoor in de uitgangspunten onvoldoende prioriteit. De financiële gevolgen van de inkoop zijn groot en juist de inkoop kan en moet daarom, zoveel als mogelijk, bijdragen aan de beheersing van de oplopende kosten voor de jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Wanneer wij als gemeente – gelet op de recente cijfers over de stijgende kosten en de voorlopige regionale prognose – nog invloed willen uitoefenen zullen wij dat nu nadrukkelijk moeten aangeven. Scenario's/opties Het is belangrijk dat zowel in de directie als in het bestuur de discussie wordt gevoerd over de stijgende kosten in het sociaal domein. De stijgende kosten in het sociaal domein leggen een groeiend beslag op de gemeente brede begroting. De Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn immers open einde regelingen. Dit heeft tot gevolg dat veel van de uitgaven

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							om wettelijke redenen onvermijdbaar zijn. Door effectief gebruik te maken van de gemeentelijke beleidsruimte kunnen de uitgaven voor de Jeugdwet en Wmo enigszins worden beperkt. Voor de koers van de inkoop en kostenbeheersing in het sociaal domein leggen wij graag het volgende voorstel voor: De 'Uitgangspunten Inkoop Sociaal Domein 2021 e.v.' vast te stellen onder de voorwaarden van de toevoeging van één extra uitgangspunt, namelijk dat wij in 2021 binnen de door de raad vastgestelde budgetten blijven en tegelijkertijd werken aan maatregelen die vanaf 2022 zorgen voor kostenreductie alsmede het door de portefeuillehouders Sociaal Domein verstrekken van een bestuursopdracht aan de Regio om in goede samenwerking met het directeurenoverleg met kosten beheersende en kosten reducerende maatregelen te komen.
28-5-2020	Commissie	Kaderstellend	3		Bespreking kadernota	Gezamenlijke commissie: Bespreking Kadernota 2021	Bespreking Kadernota 2021. In de Kadernota staat dat : Hilversum wordt geconfronteerd met een begrotingstekort van ruim € 7 miljoen voor 2021, waarvan 6 miljoen op het sociaal domein. Belangrijk hierbij is dat het tekort grotendeels structureel is zoals overigens al in de jaarrekening 2019 is aangegeven. Hierbij valt te denken aan het verlagen van het toekenningsniveau voor minimaregelingen van 130% naar 120% van het minimumloon, scherper volgens beleidsregels indiceren binnen de WMO, meer collectieve in plaats van individuele voorzieningen binnen de WMO, versobering van jeugdvoorzieningen (en de toegang hiertoe) en de invoer van de Hilversumpas in 'light'-vorm in plaats van meer uitgebreid. Deze bezuinigingsmogelijkheden zijn als zoekrichting opgenomen in het raadsvoorstel. Met deze bezuinigingsrichtingen wordt het structurele tekort op de begroting ruim € 1,5 miljoen minder. Ook is KPMG gevraagd om het beleid en de uitvoering van de jeugdzorg en WMO door te lichten en met aanbevelingen te komen. Gelijktijdig blijft het college via de landelijke netwerken lobbyen bij het Rijk voor extra middelen voor Jeugdzorg en WMO
28-5-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2020-29	De raad informeren over beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Hilversum 2020.
3-6-2020	Raadsvergadering	Controlerend	3		Jaarrekening	Raad jaarrekening 2019	Sluit af met een tekort van 1,6 mln t.o.v. de gewijzigde begroting. Tekorten zitten vooral in scootmobielen, huishoudelijke hulp.
3-6-2020	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Motie	Motie bij behandeling jaarrekening 2019	Bij behandeling jaarrekening 2019 dienen CDA, SP, PvdA, LH en HB een motie in; Raadsenquête Sociaal Plein
10-6-2020	Raadsvergadering	Kaderstellend	4		Amendementen en moties	Amendementen en moties bij behandeling kadernota 2021	Raad, behandeling kadernota 2021. Diverse amendementen en moties. PvdA en HB: verlagen bezuinigingsdoelstelling sociaal domein van 1,5 mln naar

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							0,5 mln (verworpen) Amendement SP geen kadernota vaststellen vanwege te grote onzekerheden (verworpen)
1-7-2020	Raadsvergadering	Controlerend	3		Jaarrekening	Vaststellen jaarrekening 2019	Zonder discussie en stemming wordt aldus besloten.
1-7-2020	Raadsvergadering	Kaderstellend	3		Begroting	vaststellen begroting regio Gooi- en Vechtstreek	Amendement ingediend door meerdere fracties, unaniem aangenomen: Wij verzoeken u een fundamenteel gesprek te starten met de deelnemende gemeenten in de regio over de (kern)taken van de regionale Organisatie. Wij verzoeken u daarbij de samenhang te zoeken met het nog te starten gesprek over de verbetering van de positie van de Raden bij de regionale beleidsvorming en uitvoering. Mede gezien het negatieve financiële perspectief van de gemeenten voor de komende jaren vragen wij u ook scenario's te schetsen met bijbehorende uitgewerkte financiële taakstellingen".
22-7-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2020-48	De raad informeren over inkoop Wmo en jeugd 2021. Met deze brief informeren wij u over het collegebesluit tot vaststelling van de toelatingsdocumenten en tarieven voor de inkoop van voorzieningen Wmo en Jeugdwet per 1 januari 2021.
13-8-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief Voortgang Hoger Beroep TGVS	Begin 2020 informeerden wij u over de uitkomsten van het hoger beroep dat één van onze aanbieders, Thuiszorgorganisatie Gooi en Vechtstreek (hierna: TGVS), had aangespannen nadat de rechter TGVS in kort geding niet had gevolgd in haar stelling dat de tarieven ontoereikend zijn en niet op de juiste wijze tot stand waren gekomen (bijlage 1). Door in hoger beroep te gaan, gaf TGVS aan het oneens te zijn met het oordeel van de rechter en vroeg TGVS een hogere rechter om opnieuw naar de zaak te kijken. Als uitkomst van het hoger beroep hebben wij de opdracht gekregen om de opbouw van onze tarieven voor huishoudelijke hulp 2019 opnieuw te onderbouwen door het uitvoeren van een aanvullend kostenonderzoek door een onafhankelijk registeraccountant. Dit onderzoek is ondertussen uitgevoerd, zie ook de toelichting hierna.
4-9-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Raadsinformatie brief	Raadsinformatiebrief 2020-52	Melding financiële afwijking 2020 Wmo en Jeugdzorg. Nieuwe informatie laat zien dat de kosten voor Wmo en Jeugdzorg sneller stijgen dan tot nu toe voorzien. De raad wordt geïnformeerd over de voorspelde afwijking.
17-9-2020	Commissie	Controlerend	3		Commissie bespreking	Commissie, bespreking eerste turap.	Aantal vragen over bezuinigingsvoorstellen rondom sociaal domein, maar verder toch wat complimenteuzer dan bij de monitor sociaal domein. Wordt positief over geadviseerd zonder debat in de raad.
2-10-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief aantallen Wmo-aanvragen	Cijfers over de aantallen Wmo aanvragen in het 1e halfjaar van 2020 naar aanleiding van vragen van het CDA.
22-10-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief voortgangsrapportage Agenda Welzijn in de Wijk	Informeren over de voortgang van de agenda WMO Welzijn in de wijk.
22-10-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief toelichting financiële afwijking	Toelichting financiële afwijking 2020 Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugd van totaal € 8,9 miljoen. Er was eerder toegezegd dat de raad

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							meer informatie zou ontvangen over de reden van de afwijking van 8,9 miljoen. In deze collegebrief staat meer uitleg.
28-10-2020	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief uitkomsten KPMG-onderzoek	Informatie over uitkomsten KPMG-onderzoek 'inzicht en handelingsperspectieven sociaal domein'.
13-1-2021	Commissie	Controlerend	10	12	Commissievoorstel	Bespreken KPMG-onderzoek - commissievoorstel	Door de achterblijvende resultaten en een toename van de kosten heeft de raad op verschillende momenten aangegeven meer inzicht te wensen in de uitvoering van het sociaal domein. Het college schrijft hierover: “ Vanwege de urgentie om meer grip te krijgen op de uitgaven zijn we in het voorjaar al gestart met het opstellen van een agenda (de ‘bedrijfsvoerings-agenda Sociaal Domein’) om de doelmatigheid en de effectiviteit van de organisatie en de processen in het sociaal domein te verbeteren. Parallel daaraan heeft Hilversum KPMG gevraagd om een analyse uit te voeren waarmee we meer inzicht krijgen in de patronen en principes die binnen het sociaal domein optreden, en om ons te adviseren over oplossingsroutes. omdat het rapport stevige conclusies bevat acht de CDA fractie het wenselijk om dit rapport in de cs samenleving te bespreken. Het doel van de bespreking: • Om een toelichting te krijgen van de opstellers van het rapport • Om een toelichting te krijgen van de wethouders op de conclusies en de huidige stand van zaken • Reactie van de fracties op het rapport en op te nemen vervolgstappen. Verslag raadscommissie vergadering 13 januari: Het KPMG rapport zorgt voor veel vragen bij de fracties. Wethouder suggereert een beeldvormende sessie in mei of juni te geven over wat is gedaan voor het beter functioneren van het sociaal domein (T21/03)
3-3-2021	Raadsvergadering	Informerend	19		Collegebrief	Collegebrief Wmo toezicht	De raad krijgt de jaarverslagen van 2019 en 2020 toegestuurd met betrekking tot het Wmo toezicht.
31-3-2021	Raadsvergadering	Kaderstellend	18		Actieprogramma	Op koers + regionaal actieprogramma “op weg naar een financieel gezond sociaal domein”	Voorstel voor kostenbeheersing en kostenbesparing. Op verzoek van de raad geagendeerd en gevraagd om zienswijze college. 2 x per jaar ontvangt de raad een update van de stand van zaken over het actieprogramma Groot debat, met schorsingen. Groot aantal amendementen zijn in het debat ingebracht. Twee amendementen worden aangenomen. Het voorstel voor het actieprogramma wordt in geamendeerde vorm aangenomen door de Raad. In de verkenning naar een financieel gezond sociaal domein staan maatregelen die de gemeente Hilversum zou kunnen nemen om te besparen op het sociaal domein en te komen tot een betere kostenbeheersing.
7-4-2021	Commissie	Controlerend	3		Raaddashboard	Raaddashboard sociaal domein 2020 Q4	In 2020 is € 40,8 miljoen uitgegeven op een jaarbegroting van 42,5 miljoen. Momenteel zijn wij nog bezig met het opstellen van de jaarrekening 2020 en derhalve kunnen de bedragen nog wijzigen. Dit dashboard geeft een goed

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2°/3° onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							beeld over heel 2020, maar valt niet samen met de jaarrekening 2020 die nog onder constructie is.
7-7-2021	Raadsvergadering	Kaderstellend	18		Beleidsplan	Concept beleidsplan Bescherming en opvang	Plan wordt zonder stemming aangenomen.
17-9-2021	Commissie	Controlerend	3		Raaddashboard	Commissie Raadsdashboard Sociaal 1 ^e halfjaar 2020	Gerefereerd aan aankondiging op 4 september dat sprake is van een aanvullend tekort van 3,9 mln op Wmo en jeugd. Er lijkt gerapporteerd te worden op een aantal van de in 2019 vastgestelde KPI's voor de programma's. Checken of dit inderdaad het geval is. Het is volgens D66 bij veel statistieken onduidelijk of ze positief of negatief zijn en vindt het lastig conclusies uit het dashboard te trekken; is geschrokken van de cijfers over Wmo en jeugd en constateert dat die niet echt inzichtelijk zijn; vraagt wat het college doet om dat in het vervolg te voorkomen; ziet dat de link naar de kpi's niet werkt. wordt moedeloos van deze manier van werken; financiële gegevens en inzicht zijn gevraagd, maar worden niet verkregen; vervolgens wordt de raad verrast door een volgend tekort; dat patroon herhaalt zich sinds 2018; is het ermee eens dat de raad meer inzicht moet krijgen in de opbouw van cijfers om te kunnen bepalen of een systeemverandering nodig is; kan zich vinden in het verder gaan met de lobby; wil meer weten over de bestuursopdracht regionaal programma kostenbeheersing; vindt de bij begeleiding in de wijk horende kpi's volstrekt onbegrijpelijk; informeert naar de opdracht voor het KPMG-onderzoek; stelt dat de voorgenomen acties het tekort niet tot nul terugbrengen en daarvoor zijn meer substantiële acties nodig, niet bedacht vanuit het idee op zorg te beknechten, maar hoe zaken anders te organiseren, zodat inwoners die zorg blijven behouden die verkrijgen op een wijze dat het betaalbaar blijft. vraagt zich af wat de wethouders doen om het vertrouwen terug te winnen; verzoekt de wethouders haar informatie te geven die duiding geven over percentages; gaat het er bij het beoordelen van het dashboard om drie dingen: 1. het centraal staan van de inwoner; 2. of de kosten onder controle zijn; 3. of de organisatie functioneert; heeft door het dashboard niet voldoende inzicht om sturing te geven aan het beleid; De PvdA wil voorkomen dat raadsinformatiebrieven nodig zijn met uitleg over afwijkingen terwijl er een dashboard is; constateert een extra tekort van € 7,5 miljoen, welk bedrag vorig jaar precies is geprognosticeerd als geen maatregelen zouden worden genomen; CDA: merkt al jaren een reactief college, terwijl de raad schreeuwt om meer informatie vanwege nog weinig vertrouwen in het beleid; De VVD deelt de moedeloosheid van de PvdA en krijgt een déjà-vu-gevoel; CU ziet dan ook

Datum	Waar behandeld	Aard document	Onderzoeks-vraag	2 ^e /3 ^e onderzoeks-vraag	Type document	Naam document	Strekking en toelichting vanuit documentenstudie
							graag aan welke knoppen de raad echt kan draaien. Reactie wethouder: laat volgende week het CDA weten welke cijfers precies in het dashboard komen; de PvdA memoreert de afspraak rapportages te krijgen over de effectiviteit van maatregelen aangaande een andere manier van werken; weet dat het lokale deel van het KPMG-rapport zo goed als af is en in oktober naar de raad komt; snapt het gevoel van moedeloosheid van de VVD, maar probeert meer duiding te geven; zij gaat nadenken hoe de commissie meer inzicht kan krijgen en hoe het dashboard zo kan worden dat het wel pakt.

Bijlage 2: Scenario's voor aanbevelingen

Onderstaande scenario's voor aanbevelingen zijn besproken in een reflectiesessie met een vertegenwoordiging van de raad. Aan deze sessie hebben vertegenwoordigers van alle fracties behalve de fracties van Leefbaar Hilversum, Democraten Hilversum en Hilversums Belang deelgenomen. Het verslag van deze reflectiesessie is ter accordering voorgelegd aan de deelnemers.

Scenario's kaderstellende rol

Bevindingen:

- Logische samenhang tussen doelen, uitvoering en resultaten ontbreekt
- Samenhang tussen alle plannen op het vlak van Wmo en Welzijn niet duidelijk
- Doelen zijn niet concreet en streefwaarden ontbreken grotendeels
- Geen grip op wat er in de regio gebeurt

0-scenario

Dit scenario gaat uit van een ongewijzigde situatie. Dat betekent dat de raad doorgaat op dezelfde wijze met het vaststellen van kaders, doorgaat met de huidige plannen en de wijze waarop de verantwoording van de resultaten plaatsvindt. Ook de rol van de regio blijft ongewijzigd.

Ontwikkelscenario

Dit scenario gaat uit van een geleidelijke verbetering van de kaderstellende rol door:

- bij elk nieuw kaderstellend beleidsplan kwaliteitseisen te stellen
- en daarmee geleidelijk de samenhang tussen doelen, uitvoering en resultaten (de beleidscyclus) te verbeteren.

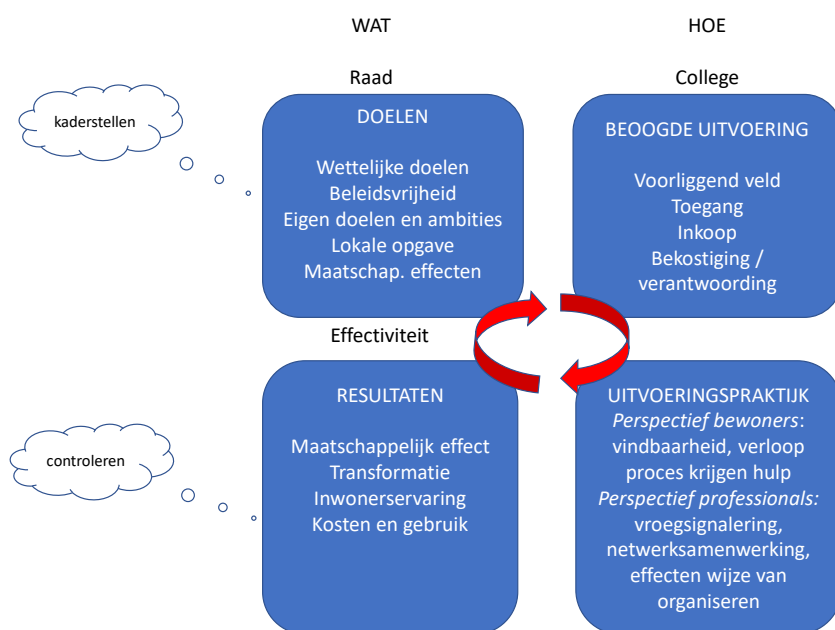
In dit scenario stelt de raad de volgende **kwaliteitseisen** aan nieuwe beleidsplannen:

- *Wettelijke verplichtingen.* De raad wordt geïnformeerd over de wettelijke verplichtingen in de Wmo en welzijn. Wat moet de gemeente sowieso aan taken uitvoeren en welke uitvoeringsvoorschriften gelden daarbij?
- *Beleidsvrijheid.* De raad wordt geïnformeerd over de keuzemogelijkheden die de wet biedt op het vlak van doelen en uitvoering van de Wmo en welzijn. Waar kan de raad nog eigen keuzes maken en tot hoever gaan die keuzes?
- *Scenario's.* De raad krijgt altijd scenario's voorgelegd. Die kunnen voortkomen uit wettelijke verplichtingen en mogelijkheden tot beleidsvrijheid. Ze kunnen ook betrekking hebben op een verschillend ambitieniveau. De raad krijgt dus geen kant en klaar voorstel voorgelegd waar de raad alleen ja of nee tegen kan zeggen. Scenario's worden voorzien van voor- en nadelen.
- *Meting en maatschappelijke opgave.* Elk nieuw beleidsplan bevat een (1) terugblik op behaalde resultaten, (2) waarin een relatie wordt gelegd met de wijze van uitvoering en (3) de maatschappelijke opgave: wat is het maatschappelijk vraagstuk waar Hilversum voor staat?
- *Concrete doelen met streefwaarden.* Een beleidsplan bevat altijd SMART-doelen (is ook een wettelijk vereiste) en streefwaarden. De doelen dienen betrekking te hebben op kosten en gebruik van voorzieningen, inwonerservaringen over vindbaarheid, bereikbaarheid, snelheid en effect van de Wmo- en welzijnsvoorzieningen en maatschappelijke effecten (bv aantal inwoners dat voldoende zelfregie ervaart, eenzaamheid, geen belemmeringen hebben om deel te nemen aan de samenleving).
- *Financiën.* Elk beleidsplan bevat een financiële paragraaf met daarin een prognose van de uitgaven. Tevens bevat het een expliciete keuze voor of begroten op basis van beschikbare middelen of begroten op basis van verwachte uitgaven. De raad dient zich hier over uit te spreken.
- *Meningsvormend en besluitvormend deel.* De raad geeft in een meningsvormend deel aan welk scenario moet worden uitgewerkt tot een voldragen beleidsplan. Dit voldragen beleidsplan wordt voorgelegd ter besluitvorming aan de raad.

- **Regio.** Het beleidsplan bevat voor te leggen keuzes met alternatieven in de rol van de regio. Als er een rol voor de regio is, dan staat in het voorstel op welke wijze de raad daar nog invloed op kan uitoefenen. De raad neemt een besluit over de rol van de regio, de mandatering van bevoegdheden aan het college en de wijze waarop de raad tussentijds geïnformeerd wordt en kan sturen.

Eindscenario

Uitgangspunt van dit scenario is het **herontwerpen van de gehele beleidscyclus van Wmo en welzijn**. De raad neemt het besluit om in de volgende raadsperiode het gehele Wmo en welzijnsbeleid te herzien en waar nodig de uitvoering opnieuw in te richten. De raad geeft een **bestuursopdracht aan het college** om de raad hierin te ondersteunen. De raad past **de kwaliteitseisen** toe zoals genoemd bij het ontwikkelscenario. De raad stelt vast of de gehele beleidscyclus de samenhang heeft zoals onderstaand in een figuur weergegeven.

De raad geeft het college een bestuursopdracht om de keuzes voor te leggen wat betreft de **rol van de regio**. De raad maakt hier keuzes in en legt dit vast in een besluit.

Scenario's controlerende rol

Bevindingen:

- Lang geen gegevens over de uitvoering van de Wmo en welzijn beschikbaar.
- Planning- en controlcyclus voor financieel gestuurd.
- Status en doel raadsinformatiebrieven, collegebrieven en beeldvormende sessies onduidelijk.

0-scenario

Dit scenario gaat uit van een ongewijzigde situatie. Dat betekent dat de raad doorgaat met de verantwoordingsinformatie die de raad nu ontvangt, de planning- en controlcyclus op dezelfde wijze van informatie wordt voorzien en de raad college- en raadsinformatiebrieven blijft ontvangen op initiatief van het college of verzoek van de raad.

Ontwikkelscenario

Dit scenario gaat uit van het **gebruik van kwaliteitseisen** gericht op een geleidelijke verbetering van controlerende rol door:

- Bij elk nieuw plan vastgestelde indicatoren met streefwaarden vast te stellen inclusief een opdracht aan het college om de gegevens te verzamelen en te rapporteren.
- Een gelijktijdige inhoudelijke en financiële bespreking van de begroting, tussenrapportages, jaarrekening en kadernota door commissie en raad.
- Heldere afspraken over wanneer welk instrument wordt ingezet om de raad te informeren in het kader van de actieve informatieplicht:
 - Raadsinformatiebrieven worden uitsluitend ingezet bij (1) financiële afwijkingen van meer dan € 250.000 euro (2) wetswijzigingen die van invloed zijn op de Wmo en welzijn en (3) actuele situaties in de samenleving en uitvoering die directe gevolgen hebben op de doelen, uitvoering en resultaten van het Wmo- en welzijnsbeleid.
 - Collegebrieven worden uitsluitend gebruikt ter beantwoording van raadsvragen.
- Beeldvormende sessies zijn onderdeel van de reguliere vergadercyclus, zijn openbaar en er wordt verslag van gedaan. Beeldvormende sessies worden uitsluitend ingezet als onderdeel van de meningsvormende discussie over kaders en plannen. Beeldvormende sessies zijn niet bedoeld voor het tussentijds informeren van de raad. Dat gebeurt via raadsinformatiebrieven in het kader van de actieve informatieplicht.

Eindscenario

In het eindscenario is de hele **beleidscyclus** voor Wmo en welzijn **herzien** (eindscenario kaderstellende rol) en **doorvertaald naar de planning- en controlcyclus**. Verder gelden alle **kwaliteitseisen** zoals genoemd bij het ontwikkelscenario.

Ondersteuning raad door college, ambtelijke organisatie en griffie

Bevindingen:

- College legt geen keuzes en scenario's voor
- Geen kwaliteitseisen aan plannen en kaders
- Raad stelt weinig eisen aan de verantwoordingsinformatie en ziet door de bomen het bos niet meer
- Griffie heeft een logistiek-faciliterende rol en heeft geen duidelijke opdracht van de raad.

0-scenario

Dit scenario gaat uit van een ongewijzigde situatie. Dat betekent dat het college en de ambtelijke organisatie op dezelfde wijze kaders en plannen voorleggen. Het zijn kant en klare voorstellen waar de raad mee in of tegen kan stemmen. Het college en ambtelijke organisatie bepalen zelf de kwaliteitseisen die zij toepassen op de plannen. Het college en de ambtelijke organisatie doen op eigen initiatief voorstellen voor verantwoordingsinformatie en voorzien de raad op vraag van de raad van extra informatie. De griffie blijft de huidige rol vervullen zonder expliciete opdracht van de raad om dat anders te doen.

Ontwikkelscenario

Dit scenario gaat uit van het **gebruik van kwaliteitseisen** gericht op een geleidelijke verbetering van de ondersteuning van de raad door college en ambtelijke organisatie bij de kaderstellende en controlerende rol door:

- Bij elk nieuw beleidsplan te voldoen aan de kwaliteitseisen zoals benoemd in het ontwikkelscenario bij de kaderstellende rol.
- Te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de verantwoordingsinformatie zoals benoemd in het ontwikkelscenario voor de controlerende rol.

In dit scenario **toetst de griffie in opdracht van de raad** of college en ambtelijke organisatie voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Als hieraan niet wordt voldaan, geeft de griffie het advies aan de agendacommissie en het presidium om de stukken niet te behandelen. Agendacommissie en presidium besluiten hierover.

Eindscenario

In het eindscenario is de hele **beleidscyclus** voor Wmo en welzijn **herzien** (eindscenario kaderstellende rol) en **doorvertaald naar de planning- en controlcyclus** (eindscenario controlerende rol). Verder gelden alle **kwaliteitseisen** zoals genoemd bij het ontwikkelscenario.